

Godina XX
Utorak, 8. marta/ožujka 2016. godine

Broj/Број
16

Година XX
Уторак, 8. марта 2016. године

ISSN 1512-7486 - bosanski jezik
ISSN 1512-7494 - hrvatski jezik
ISSN 1512-7508 - srpski jezik

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

278

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 7. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 26. februara 2015. godine, i na 15. sjednici Doma naroda, održanoj 2. marta 2016. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENI ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U
INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) član 48. briše se.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-1/15

2. marta 2016. godine

Sarajevo

Predsjedavajuća

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Borjana Krišto, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Mr. Ognjen Tadić, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 7. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 26. veljače 2015. godine, i na 15. sjednici Doma naroda, održanoj 2. ožujka 2016. godine, usvojila je

ZAKON

**O IZMJENI ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U
INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) članak 48. briše se.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-1/15

2. ožujka 2016. godine

Sarajevo

Predsjedateljica

Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Borjana Krišto, v. r.

Predsjedatelj

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Mr. Ognjen Tadić, v. r.

Na osnovu člana IV 4 a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 7. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 26. februara 2015. godine, i na 15. sjednici Doma naroda, održanoj 2. marta 2016. godine, usvojila je

ZAKON

**O IZMJENI ZAKONA O PLATAMA I NAKNADAMA
U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) član 48. briše se.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-02-1-1/15

2. марта 2016. године

Сарајево

Предједавајућа

Представничког дома

Парламентарне скупштине

БиХ

Борјана Кришто, с. р.

Предједавајући

Дома народа

Парламентарне скупштине

БиХ

Мр Огњен Тадић, с. р.

KONKURENCIJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

279

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), a u vezi sa čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije privrednog subjekta Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael, zaprimljenoj dana 13.8.2015. godine pod brojem 01-26-1-029-II/15, na 114. sjednici održanoj dana 09.12.2015. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija koja nastaje na relevantnom tržištu veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda na teritoriji Bosne i Hercegovine, kojom privredni subjekt Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael, namjerava steći kontrolu nad privrednim subjektom Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska.
2. Ovo Rješenje je konačno i upisuje se u registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje će biti objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

Konkurencijsko vijeće je dana 13.8.2015. godine pod brojem 01-26-1-029-II/15 zaprimilo, Prijavu koncentracije (dalje u tekstu: Prijava), podnesenu od strane privrednog subjekta Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael (dalje u tekstu: Teva ili Podnosilac prijave) putem punomoćnika Aleksandra Popovića, advokata iz Banja Luke, Aleja Svetog Save 7b, 57000 Banja Luka, po punomoći od 10.8.2015. godine (dalje u tekstu: Podnosilac prijave) kojom namjerava steći isključivu kontrolu nad privrednim subjektom Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska (dalje u tekstu: Allergan).

Podnosilac prijave je dana 20.8.2015. godine, podneskom broj: 01-26-1-029-1-II/15 samoinicijativno dopunio Prijavu.

Konkurencijsko vijeće je nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju ustanovilo da ista nije uredna i kompletna te dana 02.9.2015. godine u smislu člana 31. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (dalje u tekstu: Zakon) te odredbi Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10) zatražilo dopunu prijave.

Podnosilac prijave istu je dopunio podnescima br: 01-26-1-029-3-II/15 od 14.9.2015. godine, 01-26-1-029-4-II/15 i 01-26-1-029-5-II/15 od 16.9.2015. godine, podneskom broj: 01-26-1-029-6-II/15 od 16.9.2015. godine kojim je ujedno zatražio i

produženje roka za dostavu preostale dokumentacije, što mu je i odobreno aktom broj: 01-26-1-029-7-II/15 od 17.9.2015. godine, a ista je dostavljena podnescima br. 01-26-1-029-8-II/15 od 02.10.2015. god i 01-26-1-029-9-II/15 od 06.10.2015. god.

Konkurencijsko vijeće je od Podnosioca prijave zatražilo dodatne informacije (zahtjevi br.: 01-26-1-029-10-II/15 od 07.10.2015 i 01-26-1-029-15-II/15 od 20.10.2015.), koje je Podnosilac prijave dostavio podnescima br. 01-26-1-029-13-II/15 od 15.10.2015. god i 01-26-1-029-16-II/15 od 28.10.2015. god.

Konkurencijsko vijeće je dana 16.10.2015. godine pod brojem: 01-26-1-029-12-II/15 objavilo Obavijest o prijavi predmetne koncentracije u dnevnom listu "Oslobođenje", te pozvalo sve zainteresovane strane na dostavljanje eventualnih primjedbi na istu. Konkurencijsko vijeće u ostavljenom roku nije zaprimilo nikakve primjedbe ili bilo kakve druge informacije od trećih zainteresovanih lica.

Konkurencijsko vijeće se dana 20.10.2015. godine obratilo Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (akt broj 01-26-1-029-14-II/15) tražeći podatke relevantne za ocjenu predmetne koncentracije, a koje je ista i dostavila Konkurencijskom vijeću dana 16.11.2015. godine (podnesak broj: 01-26-1-029-17-II/15) i dana 20.11.2015. godine (podnesak broj 01-26-1-029-19-II/15).

Nakon toga, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je podnesena Prijava kompletna i u skladu sa članom 30. stav (3) Zakona, te je dana 08.12.2015. godine izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave (akt broj 01-26-1-029-21-II/15).

Podnosilac prijave je naveo, u smislu člana 30. stav (2) Zakona, da je koncentracija prijavljena u ¹(..)**, te će biti prijavljena i nadležnim organima za ocjenu koncentracije u (..)**.

Prijava koncentracije je podnesena u smislu člana 16. stav (1) Zakona, u propisanom roku, obzirom da je predata na preporučenu poštu dana 10.08.2015. godine.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekti Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael i Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska.

1.1. Teva Pharmaceutical Industries Ltd.

Privredni subjekt Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael, kao društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano i registrovano po zakonima države Izrael 13.02.1944. godine, te upisano u registar privrednih subjekata pod brojem 520013954.

Ovaj privredni subjekt je međunarodno farmaceutsko društvo koje se bavi razvojem, proizvodnjom i marketingom generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda, kao i biofarmaceutskih proizvoda i aktivnih farmaceutskih sastojaka. Privredni subjekt Teva posluje u dva segmenta: segmentu generičkih lijekova (hemijski i terapijski ekvivalenti originalnih lijekova koji se proizvode i prodaju ukoliko su relevantna patentska prava na njihove brendirane ekvivalente istekla, dovedena u pitanje rokovima ili ekskluzivitetom utvrđenim od strane vlasti ili su na drugi način zaobidena) i specijalizovanih lijekova (obuhvataju nekoliko franšiza uglavnom u osnovnim terapijskim oblastima).

Privredni subjekt Teva nije pod kontrolom nijednog društva niti lica. Naime, po najboljem saznanju Podnosioca prijave, u 2015. godini, 5,6% emitovanih dionica društva Teva, bilo je u stvarnom vlasništvu Fidelity Management and Research LLC (SAD), dok nijedan drugi dioničar nije bio stvarni vlasnik 5% i/ili više običnih dionica. Gotovi svi registrovani dioničari ovog privrednog subjekta, imaju prebivalište ili boravište u SAD.

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

1.1.1. Teva Pharmaceutical Industries Ltd - povezana društva u Bosni i Hercegovini

U Bosni i Hercegovini, Teva grupa (privredni subjekt Teva i sva društva pod njegovom kontrolom) ima slijedeća povezana lica:

Privredni subjekat Pliva d.o.o. Sarajevo, Trg Heroja 10, 71000 Sarajevo, je upisan u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-0523-11 i njegov osnivač je Pliva Hrvatska d.o.o. za razvoj, proizvodnju i prodaju lijekova i farmaceutskih proizvoda. Prema podacima u Prijavi, isto ne obavlja ¹(..)** , već služi za (..)**.

Predstavništvo pod nazivom Pliva Hrvatska d.o.o. Zagreb - predstavništvo u Bosni i Hercegovini, Trg Heroja 10, 71000 Sarajevo, je registrovano kod Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine pod brojem: RPSL 56/03. Prema podacima datim u Prijavi, isto je zaduženo za (..)**.

Prodaja proizvoda privrednog subjekta Teva se vrši (..)**.

1.2. Allergan - ciljno društvo

Privredni subjekt Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin 5, Irska je osnovan 16.05.2013. godine i registrovan pod brojem 527629 u Registru privrednih društava u Dublinu u Irskoj. Raniji naziv ovog privrednog subjekta je bio Actavis Global Pharmaceuticals Limited.

Pretežna djelatnost ciljnog društva prvenstveno obuhvata poslovanje generičkim lijekovima, koji su hemijski i terapijski ekvivalenti originalnih lijekova, a koji su obično jeftiniji u poređenju sa originalnim proizvodom.

1.2.1. Allergan - povezana društva u Bosni i Hercegovini

Allergan je u Bosni i Hercegovini prisutan putem svog predstavništva Actavis International Limited - Predstavništvo u Bosni i Hercegovini, Banja Luka. Predstavništvo je registrovano kod Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine pod matičnim brojem 11030823, sjedište istog je na adresi Bulevar Vojvode Stepe Stepanovića 181d, 57000 Banja Luka, a osnovna registrovana djelatnost je istraživanje tržišta i javnog mnijenja.

Prodaja proizvoda ciljnog društva u Bosni i Hercegovini se vrši preko (..)**.

2. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov za podnošenje Prijave predstavlja Glavni kupoprodajni ugovor kojeg su zaključili privredni subjekti Teva i Allergan dana 26. jula 2015. godine, kojim privredni subjekt Teva (..)**.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije je sticanje kontrole jednog privrednog subjekta nad drugim, na drugi način, u smislu odredbi člana 12. stav (1) tačka b) podtačka 3) Zakona.

3. Obaveza prijave koncentracije

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije (konsolidovano) na dan 31. decembar 2014. godine iznosio je:

Tabela 1.

Red.br.	Naziv privrednog subjekta	Prihod u BiH (KM)	Prihod u svijetu (KM)
1.	Teva	(..)**	32.656.500.000,00
2.	Allergan	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave

Iz tabele 1. je vidljivo da uslovi propisani članom 14. stav (1) tačka b) Zakona, pod kojim postoji obaveza prijave

koncentracije, nisu ispunjeni, obzirom da privredni subjekt ²(..)** na tržištu Bosne i Hercegovine nije ostvario prihod od najmanje 8.000.000,00 KM u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji.

Međutim, podaci o tržišnim udjelima učesnika koncentracije dostavljeni u Prijavi ukazuju da je ispunjen uslov iz člana 14. stav 1. tačka b) Zakona, odnosno, da zajednički tržišni udio na relevantnom tržištu određenom od strane Podnosioca prijave iznosi preko 40%, te da su bili u obavezi podnijeti prijavu koncentracije po ovom osnovu.

4. Relevantno tržište

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda i/ili usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom području.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne karakteristike, kvalitet, namjenu, cijenu ili način upotrebe.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cijelu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine, na kojoj su tržišni konkurenti aktivni u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima koji to tržište bitno razlikuju od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Prema praksi Evropske komisije u rješenjima koja se odnose na kontrolu koncentracija u farmaceutskom sektoru, originalni/brendirani lijekovi i njihovi generički ekvivalenti pripadaju istom relevantnom proizvodu, jer su generički lijekovi adekvatna zamjena i konkurencija originalnim lijekovima, a geografsko relevantno tržište je prihvaćeno kao nacionalno.

Relevantnim tržištem proizvoda u konkretnom slučaju smatra se tržište veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda.

Budući da učesnici predmetne koncentracije posluju, odnosno vrše distribuciju svojih proizvoda, kao i proizvoda povezanih društava na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, relevantnim tržištem u geografskom smislu smatrat će se teritorija Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantnim tržištem predmetne koncentracije smatra se tržište veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini.

5. Analiza relevantnog tržišta

U pogledu finalnih farmaceutskih proizvoda Evropska komisija je tradicionalno koristila kao osnov za definisanje tržišta Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) klasifikaciju lijekova koju je osmislila i razvila Evropska asocijacija za istraživanje farmaceutskog tržišta. Ova klasifikacija je hijerarhijski kodirani sistem koji se sastoji od četiri nivoa/kalse (ATC1, ATC2, ATC3 i ATC4) i koji medicinske proizvode klasificira prema njihovim indikacijama, terapijskoj upotrebi, sastavu i načinu djelovanja. Na prvom i najširem nivou (ATC1), medicinski proizvodi su podjeljeni u 16 glavnih anatomskih grupa (A, B, C, D, E...). Drugi nivo (ATC2) je ili farmakološka ili terapijska grupa. Treći nivo (ATC3) dalje grupiše medicinske proizvode prema njihovim specifičnim terapijskim indikacijama tj. prema njihovoj namjeravanoj primjeni. Četvrti nivo (ATC 4) je najdetaljniji i ne postoji za sve ATC3 grupe i odnosi se na primjer na način djelovanja lijeka tj. razlikuje neke ATC3 klase prema tome da li djeluju sistemski ili lokalno.

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

² (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Prema zvaničnim podacima Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, Izvještaj o prometu lijekova koji imaju dozvolu za promet u Bosni i Hercegovini u 2014. godini (dalje u tekstu: Izvještaj ALMBiH), a koji se zasniva na podacima o realizovanom uvozu lijekova inostranih proizvođača i prometu lijekova domaćih proizvođača, pokazuje da u ukupnom prometu lijekova u 2014. godini, domaći proizvođači (5 aktivnih od ukupno 7 proizvođača) učestvuju sa 17,88%, a realizovani uvoz lijekova inostranih proizvođača iznosi 82,12%.

Izvještaj ALMBiH također pokazuje da u ukupnom prometu lijekova u 2014. godini koji imaju dozvolu za promet u Bosni i Hercegovini u 2014. godini (realizovani uvoz lijekova inostranih proizvođača i promet lijekova domaćih proizvođača), svaka od anatomske grupe ATC klasifikacije učestvuje sa:

Tabela 2.

Redni broj	ATC klasifikacija	Anatomska grupa	Udjel u ukupnom prometu lijekova (%)
1.	C	Kardiovaskularni	20,97
2.	A	Alimentarni trakt	15,37
3.	N	Nervni sistem	13,52
4.	L	Antineoplastici	11,29
5.	B	Krv i krvni organi	8,75
6.	J	Antiinfektivni lijekovi	7,89
7.	R	Respiratorni sustav	7,24
8.	M	Mišićno koštani sustav	5,03
9.	G	Genitourinarni sist i polni hormoni	3,64
10.	H	Hormonski preparati	1,96
11.	D	Koža i potkožno tkivo	1,88
12.	S	Senzorni organi	1,57
13.	P	Antiparazitici	0,08
14.	V	Ostalo	0,81
15.	-	Ukupno	100,00

Izvor: Izvještaj ALMBiH također pokazuje da u ukupnom prometu lijekova u 2014. godini koji imaju dozvolu za promet u Bosni i Hercegovini u 2014. godini (realizovani uvoz lijekova inostranih proizvođača i promet lijekova domaćih proizvođača)

Aktivnosti Teva i Allergan poslovanja u Bosni i Hercegovini za 2014. godinu se preklapaju u 32 kategorije ATC3 klase:

Tabela 3.

Red. br.	ATC 3 Klasa	Teva tržišni udio (%)	Acatvis tržišni udio (%)	Ukupno tržišni udio (%)
1.	A02B	(..)**	(..)**	(..)**
2.	A04A	(..)**	(..)**	(..)**
3.	A10H	(..)**	(..)**	(..)**
4.	B01C	(..)**	(..)**	(..)**
5.	C01A	(..)**	(..)**	(..)**
6.	C02A	(..)**	(..)**	(..)**
7.	C07A	(..)**	(..)**	(..)**
8.	C08A	(..)**	(..)**	(..)**
9.	C09A	(..)**	(..)**	(..)**
10.	C09B	(..)**	(..)**	(..)**
11.	C09C	(..)**	(..)**	(..)**
12.	C10A	(..)**	(..)**	(..)**
13.	D01A	(..)**	(..)**	(..)**
14.	G01B	(..)**	(..)**	(..)**
15.	J01F	(..)**	(..)**	(..)**
16.	J01G	(..)**	(..)**	(..)**
17.	J02A	(..)**	(..)**	(..)**
18.	L01B	(..)**	(..)**	(..)**
19.	L01C	(..)**	(..)**	(..)**
20.	L01D	(..)**	(..)**	(..)**
21.	L01XA	(..)**	(..)**	(..)**

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

22.	L02B	(..)**	(..)**	(..)**
23.	L04X	(..)**	(..)**	(..)**
24.	M01A	(..)**	(..)**	(..)**
25.	M05B	(..)**	(..)**	(..)**
26.	N03A	(..)**	(..)**	(..)**
27.	N05A	(..)**	(..)**	(..)**
28.	N06A	(..)**	(..)**	(..)**
29.	N06D	(..)**	(..)**	(..)**
30.	N07D	(..)**	(..)**	(..)**
31.	R01A	(..)**	(..)**	(..)**
32.	V03D	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci iz prijave

Kao što se vidi iz podataka prikazanih u Tabeli 3., tržišni udjeli učesnika koncentracije se razlikuju po pojedinim kategorijama ATC3 klase i kreću se u rasponu koji bi nakon transakcije iznosili od (..)**% do (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

Za potrebe ocjene ove koncentracije, Konkurencijsko vijeće je prikupilo podatke Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, te izvršilo dodatnu analizu kategorija ATC3 klase u kojima bi tržišni udjeli učesnika koncentracije nakon provođenja koncentracije iznosili preko 40% udjela na relevantnom tržištu.

Tabela 4.

Red.br.	Naziv/šifra lijeka	Naziv privrednog subjekta	Tržišni udio (%)	Učešće učesnika koncentracije u ukupnom prometu u ATC3 klasi (%)	Učešće učesnika koncentracije u ukupnom prometu u ATC3 klasi (KM)
01.	C01A	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Bosnalijek	(..)**		
02.	C02A	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Bosnalijek	(..)**		
		Stada	(..)**		
		Takeda	(..)**		
03.	L01C	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Pharmaswiss	(..)**		
		Sanofi	(..)**		
		Pfizer	(..)**		
04.	L01D	Teva	² (..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Pfizer	(..)**		
05.	L01XA	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Pfizer	(..)**		
		Sanofi	(..)**		
06.	N06D	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Kwizda	(..)**		
		Zada	(..)**		

Izvor: Podaci iz prijave, Izvještaj ALMBiH (realizovani uvoz lijekova inostranih proizvođača + promet lijekova domaćih proizvođača)

6. Ocjena predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom zaprimljenih i prikupljenih podataka, te analizom relevantnog tržišta na teritoriji Bosne i Hercegovine, u smislu člana 17. Zakona, ocijenilo da provođenjem predmetne koncentracije, neće doći do značajnijeg povećanja tržišnog udjela učesnika koncentracije niti značajnije promjene tržišnih pozicija na ovom relevantnom tržištu, odnosno

² (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

da neće doći do stvaranja i jačanja dominantnog položaja, u smislu člana 9. Zakona, u najvećem broju (...)**.

U pogledu šest kategorija u kojima bi privredni subjekt Teva nakon ove koncentracije stekao značajniji tržišni udio na relevantnom tržištu (Tabela 4.), Konkurencijsko vijeće je posmatralo strukturu relevantnog tržišta, tržišne udjele učesnika koncentracije kao i njihovih konkurenata, te je ustanovilo da je tržišna struktura povoljna tj. da bez obzira na koncentraciju ovih privrednih subjekata, na relevantnom tržištu i dalje ostaju konkurenti sa značajnom tržišnom snagom, te da se privredni subjekt Teva na tržištu neće moći ponašati neovisno o svojim konkurentima. Nadalje, u obzir je uzeto i navedenih šest kategorija, posmatrano u odnosu na ukupni promet ostvaren u ATC3, ima udio koji se kreće u rasponu od (...)** % ukupnog prometa.

Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i da je oblast prometa lijekovima i medicinskim sredstvima u Bosni i Hercegovini pravno uređena i regulisana, da postoji Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, kao i zakoni i podzakonski akti kojima je ova oblast uređena, što za rezultat ima da svi učesnici na tržištu imaju uslove koji su jednaki i transparentni, te da u tom smislu nema administrativnih barijera.

Nadalje, Podnosilac prijave navodi da će nakon ove transakcije imati jedne od najnaprednijih mogućnosti za istraživanje i razvoj u industriji generičkih lijekova, a koje će biti usmjerene ka unapređenju inovacija sa približno 320 podnesenih zahtjeva za izdavanje odobrenja za novi lijek u SAD i stotinama generičkih molekula u razvoju. Također će posjedovati mogućnost da se usredsredi na složene generičke lijekove, biosimilare i specijalizovane proizvode u ključnim terapijskim oblastima, čime će uvećati vrijednost i dostupnost, kao i unaprijediti podržavanje i usklađenost sa propisima.

Teva također očekuje da će u periodu od tri godine uspjeti ostvariti sinergiju troškova i poreske uštede od oko 1,4 milijarde USD. Sticanje kontrole nad ciljnim društvom pomoći će da se eliminiše neefikasnost i dupliranje generičkih lijekova na globalnom nivou i omogućit će privrednom subjektu Teva da bolje usmjeri svoje resurse ka složenim generičkim lijekovima, biosimilarima i specijalizovanim proizvodima u ključnim terapijskim oblastima.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće je u smislu člana 18. stav (2) tačka a) Zakona, donijelo odluku kao u dispozitivu ovog Rješenja.

7. Administrativna taksa

Podnosilac prijave u skladu s članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11), dužan je platiti administrativnu taksu na ovo Rješenje u iznosu od 2.500,00 KM, u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegovog objavljivanja.

Broj 01-26-1-029-23-II/15

09. decembra 2015. godine

Sarajevo

Predsjednica

Mr. **Arijana Regoda-Dražić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) tačka e), članka 42. stav (1) tačka d), a u svezi sa čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi

koncentracije gospodarskog subjekta Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael, zaprimljenoj dana 13.8.2015. godine pod brojem 01-26-1-029-II/15, na 114. sjednici održanoj dana 09.12.2015. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija koja nastaje na mjerodavnom tržištu veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda na teritoriju Bosne i Hercegovine, kojom gospodarski subjekt Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael, namjerava steći kontrolu nad gospodarskim subjektom Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska.
2. Ovo Rješenje je konačno i upisuje se u registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje će biti objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 13.8.2015. godine pod brojem 01-26-1-029-II/15 zaprimilo, Prijavu koncentracije (daljnje u tekstu: Prijava), podnesenu od strane gospodarskog subjekta Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael (daljnje u tekstu: Teva ili Podnositelj prijave) putem punomoćnika Aleksandra Popovića, odvjetnika iz Banja Luke, Aleja Svetog Save 7b, 57000 Banja Luka, po punomoći od 10.8.2015. godine (daljnje u tekstu Podnositelj prijave) kojom namjerava steći isključivu kontrolu nad gospodarskim subjektom Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska (daljnje u tekstu: Allergan).

Podnositelj prijave je dana 20.8.2015. godine, podneskom broj: 01-26-1-029-1-II/15 samoinicijativno dopunio Prijavu.

Konkurencijsko vijeće je nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju ustanovilo da ista nije uredna i kompletna te dana 02.9.2015. godine u smislu članka 31. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (daljnje u tekstu: Zakon) te odredbi Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10) zatražilo dopunu prijave.

Podnositelj prijave istu je dopunio podnescima br. 01-26-1-029-3-II/15 od 14.9.2015. godine, 01-26-1-029-4-II/15 i 01-26-1-029-5-II/15 od 16.9.2015. godine, podneskom broj 01-26-1-029-6-II/15 od 16.9.2015. godine kojim je ujedno zatražio i produljenje roka za dostavu preostale dokumentacije, što mu je i odobreno aktom broj 01-26-1-029-7-II/15 od 17.9.2015. godine, a ista je dostavljena podnescima br. 01-26-1-029-8-II/15 od 02.10.2015. god i 01-26-1-029-9-II/15 od 06.10.2015. god.

Konkurencijsko vijeće je od Podnosioca prijave zatražilo dodatne informacije (zahtjevi br.: 01-26-1-029-10-II/15 od 07.10.2015 i 01-26-1-029-15-II/15 od 20.10.2015.), koje je Podnositelj prijave dostavio podnescima br. 01-26-1-029-13-II/15 od 15.10.2015. god i 01-26-1-029-16-II/15 od 28.10.2015. god.

Konkurencijsko vijeće je dana 16.10.2015. godine pod brojem: 01-26-1-029-12-II/15 objavilo Obavijest o prijavi predmetne koncentracije u dnevnom listu Oslobođenje, te pozvalo sve zainteresirane strane na dostavljanje eventualnih primjedbi na istu. Konkurencijsko vijeće u ostavljenom roku nije zaprimilo nikakve primjedbe ili bilo kakve druge informacije od trećih zainteresiranih osoba.

Konkurencijsko vijeće se dana 20.10.2015. godine obratilo Agenciji za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (akt broj 01-26-1-029-14-II/15) tražeći podatke mjerodavne za ocjenu predmetne koncentracije, a koje je ista i dostavila

Konkurencijskom vijeću dana 16.11.2015. godine (podnesak broj: 01-26-1-029-17-II/15) i dana 20.11.2015. godine (podnesak broj 01-26-1-029-19-II/15).

Nakon toga, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je podnesena Prijava kompletna i sukladna članku 30. stavak (3) Zakona, te je dana 08.12.2015. godine izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave (akt broj: 01-26-1-029-21-II/15).

Podnositelj prijave je naveo, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona, da je koncentracija prijavljena u ¹(..)**; te će biti prijavljena i nadležnim organima za ocjenu koncentracije u (..)**.

Prijava koncentracije je podnesena u smislu članka 16. stavak (1) Zakona, u propisanom roku, obzirom da je predana na preporučenu poštu dana 10.08.2015. godine.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici predmetne koncentracije su gospodarski subjekti Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael i Allergan Plc, Clonshaugh Business and Technology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska.

1.1. Teva Pharmaceutical Industries Ltd.

Gospodarski subjekt Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael, kao društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano i registrirano po zakonima države Izrael 13.02.1944.godine, te upisano u registar gospodarskih subjekata pod brojem 520013954.

Ovaj gospodarski subjekt je međunarodno farmaceutsko društvo koje se bavi razvojem, proizvodnjom i marketingom generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda, kao i biofarmaceutskih proizvoda i aktivnih farmaceutskih sastojaka. Gospodarski subjekt Teva posluje u dva segmenta: segmentu generičkih lijekova (hemijski i terapijski ekvivalenti originalnih lijekova koji se proizvode i prodaju ukoliko su mjerodavna patenska prava na njihove brendirane ekvivalente istekla, dovedena u pitanje rokovima ili ekskluzivitetom utvrđenim od strane vlasti ili su na drugi način zaobidena) i specijaliziranih lijekova (obuhvataju nekoliko franšiza uglavnom u temeljnim terapijskim oblastima).

Gospodarski subjekt Teva nije pod kontrolom nijednog društva niti osobe. Naime, po najboljem saznanju Podnosioca prijave, u 2015. godini, 5,6% emitiranih dionica društva Teva, bilo je u stvarnom vlasništvu Fidelity Management and Research LLC (SAD), dok nijedan drugi dioničar nije bio stvarni vlasnik 5% i/ili više običnih dionica. Gotovo svi registrirani dioničari ovog gospodarskog subjekta, imaju prebivalište ili boravište u SAD.

1.1.1. Teva Pharmaceutical Industries Ltd - povezana društva u Bosni i Hercegovini

U Bosni i Hercegovini, Teva grupa (gospodarski subjekt Teva i sva društva pod njegovom kontrolom) ima slijedeće povezane osobe:

Gospodarski subjekat Pliva d.o.o. Sarajevo, Trg Heroja 10, 71000 Sarajevo, je upisan u sudski registar Općinskog suda u Sarajevu pod matičnim brojem 65-01-0523-11 i njegov osnivač je Pliva Hrvatska d.o.o. za razvoj, proizvodnju i prodaju lijekova i farmaceutskih proizvoda. Prema podatcima u Prijavi, isto ne obavlja ²(..)**; već služi za (..)**.

Predstavništvo pod nazivom Pliva Hrvatska d.o.o. Zagreb - predstavništvo u Bosni i Hercegovini, Trg Heroja 10, 71000 Sarajevo, je registrirano kod Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine pod brojem: RPSL 56/03. Prema podatcima danim u Prijavi, isto je zaduženo za (..)**.

Prodaja proizvoda gospodarskog subjekta Teva se vrši (..)**.

1.2. Allergan - ciljno društvo

Gospodarski subjekt Allergan Plc, Clonshaugh Business and Technology Park, Coolock, Dublin 5, Irska je osnovan 16.05.2013.godine i registriran pod brojem 527629 u Registru gospodarskih društava u Dublinu u Irskoj. Raniji naziv ovog gospodarskog subjekta je bio Actavis Global Pharmaceuticals Limited.

Pretežita djelatnost ciljnog društva prvenstveno obuhvata poslovanje generičkim lijekovima, koji su kemijski i terapijski ekvivalenti originalnih lijekova, a koji su obično jeftiniji u poređenju sa originalnim proizvodom.

1.2.1. Allergan - povezana društva u Bosni i Hercegovini

Allergan je u Bosni i Hercegovini prisutan putem svog predstavništva Actavis International Limited - Predstavništvo u Bosni i Hercegovini, Banja Luka. Predstavništvo je registrirano kod Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine pod matičnim brojem 11030823, sjedište istog je na adresi Bulevar Vojvode Stepe Stepanovića 181d, 57000 Banja Luka, a temeljna registrirana djelatnost je istraživanje tržišta i javnog mnijenja.

Prodaja proizvoda ciljnog društva u Bosni i Hercegovini se vrši preko (..)**.

2. Pravni temelj i oblik koncentracije

Pravni temelj za podnošenje Prijave predstavlja Glavni kupoprodajni ugovor kojeg su zaključili gospodarski subjekti Teva i Allergan dana 26. srpnja 2015. godine, kojim gospodarski subjekt Teva (..)**.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije je stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta nad drugim, na drugi način, u smislu odredbi članka 12. stavak (1) točka b) podtočka 3) Zakona.

3. Obveza prijave koncentracije

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije (konsolidirano) na dan 31. prosinca 2014. godine iznosio je:

Tablica 1.

Red.br.	Naziv gospodarskog subjekta	Prihod u BiH (KM)	Prihod u svijetu (KM)
1.	Teva	³ (..)**	32.656.500.000,00
2.	Allergan	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave

Iz tablice 1. je vidljivo da uvjeti propisani člankom 14. stavak (1) točka b) Zakona, pod kojim postoji obveza prijave koncentracije, nisu ispunjeni, obzirom da gospodarski subjekt (..)** na tržištu Bosne i Hercegovine nije ostvario prihod od najmanje 8.000.000,00 KM u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji.

Međutim, podatci o tržišnim udjelima sudionika koncentracije dostavljeni u Prijavi ukazuju da je ispunjen uvjet iz članka 14. stavak 1. točka b) Zakona, odnosno, da zajednički tržišni udjel na mjerodavnom tržištu određenom od strane Podnosioca prijave iznosi preko 40%, te da su bili u obvezi podnijeti prijavu koncentracije po ovom temelju.

4. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

² (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

³ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

proizvoda i/ili usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom području.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne značajke, kvalitetu, namjenu, cijenu ili način uporabe.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnih tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cijeli ili dio teritorija Bosne i Hercegovine, na kojem su tržišni konkurenti aktivni u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Prema praksi Europske komisije u rješenjima koja se odnose na kontrolu koncentracija u farmaceutskom sektoru, originalni/brendirani lijekovi i njihovi generički ekvivalenti pripadaju istom mjerodavnom proizvodu, jer su generički lijekovi adekvatna zamjena i konkurencija originalnim lijekovima, a zemljopisno mjerodavno tržište je prihvaćeno kao nacionalno.

Mjerodavnim tržištem proizvoda u konkretnom slučaju smatra se tržište veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda.

Budući da sudionici predmetne koncentracije posluju, odnosno vrše distribuciju svojih proizvoda, kao i proizvoda povezanih društava na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, mjerodavnim tržištem u zemljopisnom smislu smatrat će se teritorij Bosne i Hercegovine.

Sukladno članku 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije smatra se tržište veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini.

5. Analiza mjerodavnog tržišta

U pogledu finalnih farmaceutskih proizvoda Europska komisija je tradicionalno koristila kao temelj za definiranje tržišta Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) klasifikaciju lijekova koju je osmislila i razvila Europska asocijacija za istraživanje farmaceutskog tržišta. Ova klasifikacija je hijerarhijski kodirani sistem koji se sastoji od četiri razine/kase (ATC1, ATC2, ATC3 i ATC4) i koji medicinske proizvode klasificira prema njihovim indikacijama, terapijskoj uporabi, sastavu i načinu djelovanja. Na prvoj i najširoj razini (ATC1), medicinski proizvodi su podjeljeni u 16 glavnih anatomskih grupa (A, B, C, D, E...). Druga razina (ATC2) je ili farmakološka ili terapijska grupa. Treća razina (ATC3) daljnje grupira medicinske proizvode prema njihovim specifičnim terapijskim indikacijama tj. prema njihovoj namjeravanoj primjeni. Četvrta razina (ATC 4) je najdetaljnija i ne postoji za sve ATC3 grupe i odnosi se na primjer na način djelovanja lijeka tj. razlikuje neke ATC3 klase prema tome da li djeluju sistemski ili lokalno.

Prema zvaničnim podacima Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, Izvješće o prometu lijekova koji imaju dozvolu za promet u Bosni i Hercegovini u 2014. godini (daljnje u tekstu: Izvješće ALMBiH), a koji se zasniva na podacima o realiziranom uvozu lijekova inostranih proizvođača i prometu lijekova domaćih proizvođača, pokazuje da u ukupnom prometu lijekova u 2014. godini, domaći proizvođači (5 aktivnih od ukupno 7 proizvođača) sudjeluju sa 17,88%, a realizirani uvoz lijekova inostranih proizvođača iznosi 82,12%.

Izvješće ALMBiH također pokazuje da u ukupnom prometu lijekova u 2014. godini koji imaju dozvolu za promet u Bosni i Hercegovini u 2014. godini (realizirani uvoz lijekova inostranih proizvođača i promet lijekova domaćih proizvođača), svaka od anatomskih grupa ATC klasifikacije sudjeluje sa:

Tablica 2.

Redni broj	ATC klasifikacija	Anatomska grupa	Udjel u ukupnom prometu lijekova (%)
1.	C	Kardiovaskularni	20,97
2.	A	Alimetarni trakt	15,37
3.	N	Nervni sistem	13,52
4.	L	Antineoplastici	11,29
5.	B	Krv i krvni organi	8,75
6.	J	Antiinfektivni lijekovi	7,89
7.	R	Respiratorni sustav	7,24
8.	M	Mišićno koštani sustav	5,03
9.	G	Genitourinarni sist i polni hormoni	3,64
10.	H	Hormonski preparati	1,96
11.	D	Koža i potkožno tkivo	1,88
12.	S	Senzorni organi	1,57
13.	P	Antiparaziti	0,08
14.	V	Ostalo	0,81
15.	-	Ukupno	100,00

Izvor: Izvješće ALMBiH također pokazuje da u ukupnom prometu lijekova u 2014. godini koji imaju dozvolu za promet u Bosni i Hercegovini u 2014. godini (realizirani uvoz lijekova inostranih proizvođača i promet lijekova domaćih proizvođača)

Aktivnosti Teva i Allergan poslovanja u Bosni i Hercegovini za 2014. godinu se preklapaju u 32 kategorije ATC3 klase:

Tablica 3.

Red. br.	ATC 3 Klasa	Teva tržišni udjel (%)	Actavis tržišni udjel (%)	Ukupno tržišni udjel (%)
1.	A02B	(.)**	(.)**	(.)**
2.	A04A	(.)**	(.)**	(.)**
3.	A10H	(.)**	(.)**	(.)**
4.	B01C	(.)**	(.)**	(.)**
5.	C01A	(.)**	(.)**	(.)**
6.	C02A	(.)**	(.)**	(.)**
7.	C07A	(.)**	(.)**	(.)**
8.	C08A	(.)**	(.)**	(.)**
9.	C09A	(.)**	(.)**	(.)**
10.	C09B	(.)**	(.)**	(.)**
11.	C09C	(.)**	(.)**	(.)**
12.	C10A	(.)**	(.)**	(.)**
13.	D01A	(.)**	(.)**	(.)**
14.	G01B	(.)**	(.)**	(.)**
15.	J01F	(.)**	(.)**	(.)**
16.	J01G	(.)**	(.)**	(.)**
17.	J02A	(.)**	(.)**	(.)**
18.	L01B	(.)**	(.)**	(.)**
19.	L01C	(.)**	(.)**	(.)**
20.	L01D	(.)**	(.)**	(.)**
21.	L01XA	(.)**	(.)**	(.)**
22.	L02B	(.)**	(.)**	(.)**
23.	L04X	(.)**	(.)**	(.)**
24.	M01A	(.)**	(.)**	(.)**
25.	M05B	(.)**	(.)**	(.)**
26.	N03A	(.)**	(.)**	(.)**
27.	N05A	(.)**	(.)**	(.)**
28.	N06A	(.)**	(.)**	(.)**
29.	N06D	(.)**	(.)**	(.)**
30.	N07D	(.)**	(.)**	(.)**
31.	R01A	(.)**	(.)**	(.)**
32.	V03D	(.)**	(.)**	(.)**

Izvor: Podaci iz prijave

Kao što se vidi iz podataka prikazanih u Tablici 3., tržišni udjeli sudionika koncentracije su razlikuju po pojedinim kategorijama ATC3 klase i kreću se u rasponu koji bi nakon

¹ (.)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

transkacije iznosili od (..)**% do (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

Za potrebe ocjene ove koncentracije, Konkurencijsko vijeće je prikupilo podatke Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, te izvršilo dodatnu analizu kategorija ATC3 klase u kojima bi tržišni udjeli sudionika koncentracije nakon provođenja koncentracije iznosili preko 40% udjela na mjerodavnom tržištu.

Tablica 4.

Red.br.	Naziv/šifra lijeka	Naziv gospodarskog subjekta	Tržišni udjel (%)	Udjel sudionika koncentracije u ukupnom prometu u ATC3 klasi (%)	Udjel sudionika koncentracije u ukupnom prometu u ATC3 klasi (KM)
01.	C01A	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Bosnalijek	(..)**		
02.	C02A	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Bosnalijek	(..)**		
		Stada	(..)**		
		Takeda	(..)**		
03.	L01C	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Pharmaswiss	(..)**		
		Sanofi	(..)**		
		Pfizer	(..)**		
04.	L01D	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Pfizer	(..)**		
05.	L01XA	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Pfizer	(..)**		
		Sanofi	(..)**		
06.	N06D	Teva	(..)**	(..)**	(..)**
		Allergan	(..)**		
		Kwizda	(..)**		
		Zada	(..)**		

Izvor: Podaci iz prijave, Izvješće ALMBiH (realizirani uvoz lijekova inostranih proizvođača + promet lijekova domaćih proizvođača)

6. Ocjena predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom zaprimljenih i prikupljenih podataka, te analizom mjerodavnog tržišta na teritoriju Bosne i Hercegovine, u smislu članka 17. Zakona, ocijenilo da provođenjem predmetne koncentracije, neće doći do značajnijeg povećanja tržišnog udjela sudionika koncentracije niti značajnije promjene tržišnih pozicija na ovom mjerodavnom tržištu, odnosno da neće doći do stvaranja i jačanja vladajućeg položaja, u smislu članka 9. Zakona, u najvećem broju (..)**.

U pogledu šest kategorija u kojima bi gospodarski subjekt Teva nakon ove koncentracije stekao značajniji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu (Tablica 4.), Konkurencijsko vijeće je posmatralo strukturu mjerodavnog tržišta, tržišne udjele sudionika koncentracije kao i njihovih konkurenata, te je ustanovilo da je tržišna struktura povoljna tj. da bez obzira na koncentraciju ovih gospodarskih subjekata, na mjerodavnom tržištu i daljnje ostaju konkurenti sa značajnom tržišnom snagom, te da se gospodarski subjekt Teva na tržištu neće moći ponašati neovisno o svojim konkurentima. Nadalje, u obzir je uzeto i navedenih šest kategorija, posmatrano u odnosu na ukupni promet ostvaren u ATC3, ima udjel koji se kreće u rasponu od (..)**do (..)** % ukupnog prometa.

Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i da je oblast prometa lijekovima i medicinskim sredstvima u Bosni i

Hercegovini pravno uređena i regulirana, da postoji Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, kao i zakoni i podzakonski akti kojima je ova oblast uređena, što za rezultat ima da svi sudionici na tržištu imaju uvjete koji su jednaki i transparentni, te da u tom smislu nema administrativnih barijera.

Nadalje, Podnositelj prijave navodi da će nakon ove transakcije imati jedne od najnaprednijih mogućnosti za istraživanje i razvitak u industriji generičkih lijekova, a koje će biti usmjerene ka unapređenju inovacija sa približno 320 podnesenih zahtjeva za izdavanje odobrenja za novi lijek u SAD i stotinama generičkih molekula u razvoju. Također će posjedovati mogućnost da se usredsredi na složene generičke lijekove, biosimilare i specijalizirane proizvode u ključnim terapijskim oblastima, čime će uvećati vrijednost i dostupnost, kao i unaprijediti podržavanje i usklađenost sa propisima.

Teva također očekuje da će u razdoblju od tri godine uspjeti ostvariti sinergiju troškova i poreske uštede od oko 1,4 milijarde USD. Stjecanje kontrole nad ciljnim društvom pomoći će da se eliminiira neučinkovitost i dupliranje generičkih lijekova na globalnoj razini i omogućit će gospodarskom subjektu Teva da bolje usmjeri svoje resurse ka složenim generičkim lijekovima, biosimilarima i specijaliziranim proizvodima u ključnim terapijskim oblastima.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće je u smislu članka 18. stavak (2) točka a) Zakona, donijelo odluku kao u izreci ovoga Rješenja.

7. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave sukladno članku 2. tarifni broj 107. stavak (1) točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11), dužan je platiti administrativnu pristojbu na ovo Rješenje u iznosu od 2.500,00 KM, u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

8. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja, odnosno od dana njegovog objavljivanja.

Broj 01-26-1-029-23-II/15

09. prosinca 2015. godine

Sarajevo

Predsjednica

Mr. Arijana Regoda-Dražić, v. r.

Конкурентни савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта *Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Израел*, запримљеној дана 13.8.2015. године под бројем 01-26-1-029-II/15, на 114. сједници одржаној дана 09.12.2015. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

- Оцјењује се допуштеном концентрација која настаје на релевантном тржишту veleprodaje генеричких и заштићених фармацеутских производа на територији Босне и Херцеговине, којом привредни субјекат *Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Израел*, намјерава стећи контролу над привредним субјектом *Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Даблин, Д17 Е400, Ирска*.
- Ово Рјешење је коначно и уписује се у регистар концентрација.

¹ (..)** подаци представљају пословну тјану

3. Ово Рјешење ће бити објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурнцијски савјет је дана 13.8.2015. године под бројем 01-26-1-029-II/15 запримио, Пријаву концентрације (даље у тексту: Пријава), поднесу од стране привредног субјекта *Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033*, Израел (даље у тексту: Тева или Подносилац пријаве) путем пуномоћника Александра Поповића, адвоката из Бања Луке, Алеја Светог Саве 7б, 57000 Бања Лука, по пуномоћи од 10.8.2015. године (даље у тексту Подносилац пријаве) којом намјерава стећи искључиву контролу над привредним субјектом *Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Даблин, Д17 Е400*, Ирска (даље у тексту: *Allergan*).

Подносилац пријаве је дана 20.8.2015. године, поднеском број 01-26-1-029-I-II/15 самоиницијативно допунио Пријаву.

Конкурнцијски савјет је након увида у достављену документацију установио да иста није уредна и комплетна те дана 02.09.2015. године у смислу члана 31. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) (даље у тексту: Закон) те одредби Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10) затражио допуну пријаве.

Подносилац пријаве исту је допунио поднесцима бр. 01-26-1-029-3-II/15 од 14.9.2015. године, 01-26-1-029-4-II/15 и 01-26-1-029-5-II/15 од 16.9.2015. године, поднеском број 01-26-1-029-6-II/15 од 16.9.2015. године којим је уједно затражио и продужење рока за доставу преостале документације, што му је и одобрено актом број 01-26-1-029-7-II/15 од 17.9.2015. године, а иста је достављена поднесцима бр. 01-26-1-029-8-II/15 од 02.10.2015. год. 01-26-1-029-9-II/15 од 06.10.2015. год.

Конкурнцијски савјет је од Подносиоца пријаве затражио додатне информације (захтјеви бр. 01-26-1-029-10-II/15 од 07.10.2015 и 01-26-1-029-15-II/15 од 20.10.2015), које је Подносилац пријаве доставио поднесцима бр. 01-26-1-029-13-II/15 од 15.10.2015. год. и 01-26-1-029-16-II/15 од 28.10.2015. год.

Конкурнцијски савјет је дана 16.10.2015. године под бројем 01-26-1-029-12-II/15 објавио Обавјештење о пријави предметне концентрације у дневном листу Ослобођење, те позвао све заинтересоване стране на достављање евентуалних примједби на исту. Конкурнцијски савјет у остављеном року није запримио никакве примједбе или било какве друге информације од трећих заинтересованих лица.

Конкурнцијски савјет се дана 20.10.2015. године обратио Агенцији за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (акт број 01-26-1-029-14-II/15) тражећи податке релевантне за оцјену предметне концентрације, а које је иста и доставила Конкурнцијском савјету дана 16.11.2015. године (поднесак број 01-26-1-029-17-II/15) и дана 20.11.2015. године (поднесак број 01-26-1-029-19-II/15).

Након тога, Конкурнцијски савјет је утврдио да је поднесена Пријава комплетна и у складу са чланом 30. став (3) Закона, те је дана 08.12.2015. године издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве (акт број 01-26-1-029-21-II/15).

Подносилац пријаве је навео, у смислу члана 30. став (2) Закона, да је концентрација пријављена у ¹(..)**, те ће

бити пријављена и надлежним органима за оцјену концентрације у (..)**.

Пријава концентрације је поднесена у смислу члана 16. став (1) Закона, у прописаном року, обзиром да је предата на препоручену пошту дана 10.08.2015. године.

1. Учесници концентрације

Учесници предметне концентрације су привредни субјекти *Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033*, Израел и *Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock*, Даблин, Д17 Е400, Ирска.

1.1. *Teva Pharmaceutical Industries Ltd.*

Привредни субјекат *Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033*, Израел, као друштво са ограниченом одговорношћу, основано и регистровано по законима државе Израел 13.02.1944. године, те уписано у регистар привредних субјеката под бројем 520013954.

Овај привредни субјекат је међународно фармaceutско друштво које се бави развојем, производњом и маркетингом генеричких и заштићених фармaceutских производа, као и биофармaceutских производа и активних фармaceutских састојака. Привредни субјекат *Teva* послује у два сегмента: сегменту генеричких лијекова (хемијски и терапеутски еквиваленти оригиналних лијекова који се производе и продају уколико су релевантна патентска права на њихове брендиране еквиваленте истекла, доведена у питање роковима или ексклузивитетом утврђеним од стране власти или су на други начин заобиђена) и специјализованих лијекова (обухватају неколико франшиза углавном у основним терапеутским областима).

Привредни субјекат *Teva* није под контролом ниједног друштва нити лица. Наиме, по најбољем сазнању Подносиоца пријаве, у 2015. години, 5,6% емитованих дионица друштва *Teva*, било је у стварном власништву *Fidelity Management and Research LLC* (САД), док ниједан други акционар није био стварни власник 5% и/или више обичних акција. Готово сви регистровани акционари овог привредног субјекта, имају пребивалиште или боравиште у САД.

1.1.1. *Teva Pharmaceutical Industries Ltd* - повезана друштва у Босни и Херцеговини

У Босни и Херцеговини, *Teva* група (привредни субјекат *Teva* и сва друштва под његовом контролом) има следећа повезана лица:

Привредни субјекат Плива д.о.о. Сарајево, Трг Хероја 10, 71000 Сарајево, је уписан у судски регистар Општинског суда у Сарајеву под матичним бројем 65-01-0523-11 и његов оснивач је Плива Хрватска д.о.о. за развој, производњу и продају лијекова и фармaceutских производа. Према подацима у Пријави, исто не обавља ²(..)**, већ служи (..)**.

Представништво под називом Плива Хрватска д.о.о. Загреб - представништво у Босни и Херцеговини, Трг Хероја 10, 71000 Сарајево, је регистровано код Министарства вањске трговине и економских односа Босне и Херцеговине под бројем: РПСЛ 56/03. Према подацима датим у Пријави, исто је задужено за (..)**.

Продаја производа привредног субјекта *Teva* се врши (..)**.

1.2. *Allergan* - циљно друштво

Привредни субјекат *Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock*, Даблин 5, Ирска је основан 16.05.2013.године и регистрован под бројем 527629 у

¹ (..)** подаци представљају пословну тајну

² (..)** подаци представљају пословну тајну

Регистру привредних друштава у Даблину у Ирској. Ранији назив овог привредног субјекта је био *Actavis Global Pharmaceuticals Limited*.

Претежна дјелатност циљног друштва првенствено обухвата пословање генеричким лијековима, који су хемијски и терапеутски еквиваленти оригиналних лијекова, а који су обично јефтинији у поређењу са оригиналним производом.

1.2.1. *Allergan* - повезана друштва у Босни и Херцеговини

Allergan је у Босни и Херцеговини присутан путем свог представништва *Actavis International Limited* - Представништво у Босни и Херцеговини, Бања Лука. Представништво је регистровано код Министарства вањске трговине и економских односа Босне и Херцеговине под матичним бројем 11030823, сједиште истог је на адреси Булевар Војводе Степе Степановића 181д, 57000 Бања Лука, а основна регистрована дјелатност је истраживање тржишта и јавног мнијења.

Продаја производа циљног друштва у Босни и Херцеговини се врши преко (...)**.

2. Правни основ и облик концентрације

Правни основ за подношење Пријаве представља Главни купопродајни уговор којег су закључили привредни субјекти *Teva* и *Allergan* дана 26. јула 2015. године, којим привредни субјекат *Teva* (...)**.

Слиједом наведеног, правни облик предметне концентрације је стицање контроле једног привредног субјекта над другим, на други начин, у смислу одредби члана 12. став (1) тачка б) подтачка 3) Закона.

3. Обавеза пријаве концентрације

Укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника концентрације (консолидовано) на дан 31. децембар 2014. године износио је:

Табела 1.

Ред. бр.	Назив привредног субјекта	Приход у БиХ (КМ)	Приход у свијету (КМ)
1.	<i>Teva</i>	¹ (...)***	32.656.500.000,00
2.	<i>Allergan</i>	(...)***	(...)***

Извор: подаци из Пријаве

Из табеле 1. је видљиво да услови прописани чланом 14. став (1) тачка б) Закона, под којим постоји обавеза пријаве концентрације, нису испуњени, обзиром да привредни субјекат (...)** на тржишту Босне и Херцеговине није остварио приход од најмање 8.000.000,00 КМ у години која је претходила предметној концентрацији.

Међутим, подаци о тржишним учешћима учесника концентрације достављени у Пријави указују да је испуњен услов из члана 14. став 1. тачка б) Закона, односно, да заједничко тржишно учешће на релевантном тржишту одређеном од стране Подносиоца пријаве износи преко 40%, те да су били у обавези поднијети пријаву концентрације по овом основу.

4. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа и/или услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском подручју.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи

сматрају међусобно замјењивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цијелу или дио територије Босне и Херцеговине, на којој су тржишни конкуренти активни у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима који то тржиште битно разликују од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Према пракси Европске комисије у рјешењима која се односе на контролу концентрација у фармацеутском сектору, оригинални/брендирани лијекови и њихови генерички еквиваленти припадају истом релевантном производу, јер су генерички лијекови адекватна замјена и конкуренција оригиналним лијековима, а географско релевантно тржиште је прихваћено као национално.

Релевантним тржиштем производа у конкретном случају сматра се тржиште veleпродаје генеричких и заштићених фармацеутских производа.

Будући да учесници предметне концентрације послују, односно врше дистрибуцију својих производа, као и производа повезаних друштава на цијелој територији Босне и Херцеговине, релевантним тржиштем у географском смислу сматра се територија Босне и Херцеговине.

У складу са чланом 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантним тржиштем предметне концентрације сматра се тржиште veleпродаје генеричких и заштићених фармацеутских производа у Босни и Херцеговини.

5. Анализа релевантног тржишта

У погледу финалних фармацеутских производа Европска комисија је традиционално користила као основ за дефинисање тржишта *Anatomical Therapeutic Chemical (ATC)* класификацију лијекова коју је осмислила и развила Европска асоцијација за истраживање фармацеутског тржишта. Ова класификација је хијерархијски кодирани систем који се састоји од четири нивоа/класе (АТЦ1, АТЦ2, АТЦ3 и АТЦ4) и који медицинске производе класифицира према њиховим индикацијама, терапеутској употреби, саставу и начину дјеловања. На првом и најширем нивоу (АТЦ1), медицински производи су подјељени у 16 главних анатомских група (А, Б, Ц, Д, Е...). Други ниво (АТЦ2) је или фармаколошка или терапеутска група. Трећи ниво (АТЦ3) даље групише медицинске производе према њиховим специфичним терапијским индикацијама тј. према њиховој намјераваној примјени. Четврти ниво (АТЦ 4) је најдетаљнији и не постоји за све АТЦ3 групе и односи се на примјер на начин дјеловања лијека тј. разликује неке АТЦ3 класе према томе да ли дјелују системски или локално.

Према званичним подацима Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине, Извјештај о промету лијекова који имају дозволу за промет у Босни и Херцеговини у 2014. години (даље у тексту: Извјештај АЛМБиХ), а који се заснива на подацима о реализованом увозу лијекова иностраних произвођача и промету лијекова домаћих произвођача, показује да у укупном промету лијекова у 2014. години, домаћи произвођачи (5 активних од укупно 7 произвођача) учествују са 17,88%, а реализовани увоз лијекова иностраних произвођача износи 82,12%.

Извјештај АЛМБиХ такође показује да у укупном промету лијекова у 2014. години који имају дозволу за промет у Босни и Херцеговини у 2014. години (реализовани увоз лијекова иностраних произвођача и промет лијекова

¹ (...)*** подаци представљају пословну тајну

домаћих произвођача), свака од анатомских група АТЦ класификације учествује са:

Табела 2.

Редни број	АТЦ класификација	Анатомска група	Учешће у укупном промету лијекова (%)
1.	Ц	Кардиоваскуларни	20,97
2.	А	Алиментарни тракт	15,37
3.	Н	Нервни систем	13,52
4.	Л	Антинеопластички	11,29
5.	Б	Крв и крвни органи	8,75
6.	Ј	Антиинфективни лијекови	7,89
7.	Р	Респираторни систем	7,24
8.	М	Мишићно коштан систем	5,03
9.	Г	Генитоуринарни сист и полни хормони	3,64
10.	Х	Хормонски препарати	1,96
11.	Д	Кожа и поткожно ткиво	1,88
12.	С	Сензорни органи	1,57
13.	П	Антипаразитички	0,08
14.	В	Остало	0,81
15.	-	Укупно	100,00

Извор: Извјештај АЛМБиХ такођер показује да у укупном промету лијекова у 2014. години који имају дозволу за промет у Босни и Херцеговини у 2014. години (реализовани увоз лијекова иностраних произвођача и промет лијекова домаћих произвођача)

Активности *Teva* и *Allergan* пословања у Босни и Херцеговини за 2014. годину се преклапају у 32 категорије АТЦ3 класе:

Табела 3.

Ред. бр.	АТЦ 3 Класа	<i>Teva</i> Тржишно учешће (%)	<i>Actavis</i> Тржишно учешће (%)	Укупно Тржишно учешће (%)
1.	A02B	(..)**	(..)**	(..)**
2.	A04A	(..)**	(..)**	(..)**
3.	A10X	(..)**	(..)**	(..)**
4.	B01C	(..)**	(..)**	(..)**
5.	C01A	(..)**	(..)**	(..)**
6.	C02A	(..)**	(..)**	(..)**
7.	C07A	(..)**	(..)**	(..)**
8.	C08A	(..)**	(..)**	(..)**
9.	C09A	(..)**	(..)**	(..)**
10.	C09B	(..)**	(..)**	(..)**
11.	C09C	(..)**	(..)**	(..)**
12.	C10A	(..)**	(..)**	(..)**
13.	D01A	(..)**	(..)**	(..)**
14.	G01B	(..)**	(..)**	(..)**
15.	J01F	(..)**	(..)**	(..)**
16.	J01G	(..)**	(..)**	(..)**
17.	J02A	(..)**	(..)**	(..)**
18.	L01B	(..)**	(..)**	(..)**
19.	L01C	(..)**	(..)**	(..)**
20.	L01D	(..)**	(..)**	(..)**
21.	L01XA	(..)**	(..)**	(..)**
22.	L02B	(..)**	(..)**	(..)**
23.	L04X	(..)**	(..)**	(..)**
24.	M01A	(..)**	(..)**	(..)**
25.	M05B	(..)**	(..)**	(..)**
26.	N03A	(..)**	(..)**	(..)**
27.	N05A	(..)**	(..)**	(..)**
28.	N06A	(..)**	(..)**	(..)**
29.	N06D	(..)**	(..)**	(..)**
30.	N07D	(..)**	(..)**	(..)**
31.	P01A	(..)**	(..)**	(..)**
32.	V03D	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: Подаци из пријаве

¹ (..)** подаци представљају пословну тајну

Као што се види из података приказаних у Табели 3., тржишна учешћа учесника концентрације се разликују по појединим категоријама АТЦ3 класе и крећу се у распону који би након трансакције износио од (..)**% до (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

За потребе оцјене ове концентрације, Конкуренијски савет је прикупио податке Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине, те извршио додатну анализу категорија АТЦ3 класе у којима би тржишна учешћа учесника концентрације након провођења концентрације износили преко 40% учешћа на релевантном тржишту.

Табела 4.

Ред.бр.	Назив/шифра лијека	Назив привредног субјекта	Тржишно учешће (%)	Учешће учесника концентрације у укупном промету у АТЦ3 класи (%)	Учешће учесника концентрације у укупном промету у АТЦ3 класи (КМ)
01.	C01A	<i>Teva</i>	² (..)**	(..)**	(..)**
		<i>Allergan</i>	(..)**		
		Босналијек	(..)**		
02.	C02A	<i>Teva</i>	(..)**	(..)**	(..)**
		<i>Allergan</i>	(..)**		
		Босналијек	(..)**		
		Стада	(..)**		
		Такеда	(..)**		
03.	L01C	<i>Teva</i>	(..)**	(..)**	(..)**
		<i>Allergan</i>	(..)**		
		Pharmaswiss	(..)**		
		Санофи	(..)**		
		Пфизер	(..)**		
		Пфизер	(..)**		
04.	L01D	<i>Teva</i>	(..)**	(..)**	(..)**
		<i>Allergan</i>	(..)**		
		Пфизер	(..)**		
05.	L01XA	<i>Teva</i>	(..)**	(..)**	(..)**
		<i>Allergan</i>	(..)**		
		Пфизер	(..)**		
		Санофи	(..)**		
06.	N06D	<i>Teva</i>	(..)**	(..)**	(..)**
		<i>Allergan</i>	(..)**		
		Квинзда	(..)**		
		Зада	(..)**		

Извор: Подаци из пријаве, Извјештај АЛМБиХ (реализовани увоз лијекова иностраних произвођача + промет лијекова домаћих произвођача)

6. Оцјена предметне концентрације

Конкуренијски савет је анализом запримљених и прикупљених података, те анализом релевантног тржишта на територији Босне и Херцеговине, у смислу члана 17. Закона, оцијенио да провођењем предметне концентрације, неће доћи до значајнијег повећања тржишног учешћа учесника концентрације нити значајније промјене тржишних позиција на овом релевантном тржишту, односно да неће доћи до стварања и јачања доминантног положаја, у смислу члана 9. Закона, у највећем броју (..)**.

У погледу шест категорија у којима би привредни субјекат *Teva* након ове концентрације стекао значајније тржишно учешће на релевантном тржишту (Табела 4.), Конкуренијски савет је посматрао структуру релевантног тржишта, тржишна учешћа учесника концентрације као и њихових конкурената, те је установио да је тржишна структура повољна тј. да без обзира на концентрацију ових привредних субјеката, на релевантном тржишту и даље остају конкуренти са значајном тржишном снагом, те да се привредни субјекат *Teva* на тржишту неће моћи понашати

² (..)** подаци представљају пословну тајну

Konkurencijsko vijeće na osnovu preliminarne procjene dostavljenih podataka iz Prijave, ocijenilo da bi provođenje predmetne koncentracije moglo imati za posljedicu negativne efekte, odnosno značajno narušavanje konkurenciju na relevantnom tržištu, u smislu člana 13. Zakona o konkurenciji.

Također, uporednom analizom dostavljenih podataka u Prijavi (broj pretplatnika i tržišni udjeli) o konkurentima na relevantnom tržištu, s podacima Konkurencijskog vijeća prikupljenim u prethodnoj analizi od tržišnih konkurenata na relevantnom tržištu su utvrđene određene razlike, te će se u postupku ocijeniti i vjerodostojnost i tačnost dostavljenih podataka iz Prijave.

Sljedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da bez provedenog postupka nije moguće utvrditi relevantno tržište, tržišne udjele učesnika koncentracije i tržišnih konkurenata, kao i analizirati efekte predmetne koncentracije na relevantnom tržištu, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka ocjene predmetne koncentracije, dana 27. januara 2016. godine aktom broj: 05-26-1-039-26-II/15 (u daljem tekstu: Zaključak).

Konkurencijsko vijeće u skladu sa procedurom Zakona o konkurenciji je dostavilo Zaključak Podnosiocu prijave, dana 27. januara 2016. godine aktom broj: 05-26-1-039-30-II/15, te je zatražilo i podatke (u vezi provjere povezanih društava Podnosioca prijave dostavljenih u dokumentaciji uz Prijavu), a Podnosilac prijave je dostavio traženu dokumentaciju, dana 1. februara 2016. godine podneskom broj: 05-26-1-039-31-II/15.

Konkurencijsko vijeće u postupku, je utvrdilo sljedeće činjenice:

Prijava je podnesena, u smislu člana 16. stav (2) Zakona o konkurenciji.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, i privredni subjekt "Global Internet" društvo ograničene odgovornosti Novi Travnik, Ivana Meštrovića 21, 72290 Novi Travnik.

1.1. Privredni subjekt Telemach

Privredni subjekt "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, je upisan u registar Općinskog suda u Sarajevu pod brojem: 065-01-0620-08 (JIB: 42000209890007), sa upisanim osnovnim kapitalom od (.)**¹ KM, sa (.)**% vlasničkih udjela privrednog subjekta "Bosnia Broadband", a koji je pod indirektnom kontrolom privrednog subjekta Kohlberg Kravis Roberts & Co. L.P., 9 West 57th Street, Suite 4200, Njujork 10019, Sjedinjene Američke Države (u daljem tekstu: KKR).

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Telemach su pružanje usluge distribucije televizijskog programa/signala, pružanje internet, usluge fiksne telefonije itd.

Povezana društva privrednog subjekta Telemach u Bosni i Hercegovini, u 2014. godini (uključena za izračunavanje ukupnog godišnjeg prihoda i udjela na relevantnom tržištu):

1.1.1. Privredni subjekt "Telekabel" d.o.o. Zenica

Privredni subjekt "Telekabel" Društvo za projektiranje, izgradnju i održavanje telekomunikacijskih sistema d.o.o. Zenica, Štrosmajerova 14, 72000 Zenica (u daljem tekstu: Telekabel), je upisan u registar Općinskog suda u Zenici pod brojem: 43-01-0037-10 (JIB: 4218224000006), u kojem privredni subjekt Telemach posjeduje (.)**% vlasničkih udjela.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Telekabel su distribucija televizijskog programa/signala i pružanje internet usluga.

1.1.2. Privredni subjekt "TOTAL TV BH"

Privredni subjekt "TOTAL TV BH" d.o.o. za telekomunikacije, Ive Andrića 14., 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: TOTAL TV BH), je upisan u registar Okružnog suda Banja Luka pod brojem: 1-17068-00 (JIB: 4402647520001), sa upisanim osnovnim kapitalom od (.)**KM, sa (.)**% vlasničkih udjela privrednog subjekta Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. Beograd, Bulevar Zorana Đinđića 8a, 11000 Beograd, Republika Srbija, a koji je pod indirektnom kontrolom privrednog subjekta KKR.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta TOTAL TV BH su distribucija radijskog i televizijskog programa/signala, djelatnosti žičane i bežične telekomunikacije.

1.1.3. Privredni subjekt "Slovenia Broadband"

Privredni subjekt "Slovenia Broadband" S.á.r.l., 67 rue Ermesinde L - 1469 Luksemburg, Veliko Vojvodstvo Luksemburg (u daljem tekstu: "Slovenia Broadband" S.á.r.l.), je upisan u Trgovački registar preduzeća Luksemburga pod brojem: B 145882 (sa prvom registracijom od dana 30. aprila 2009. godine), sa upisanim osnovnim kapitalom od (.)**KM (EUR (.)**), sa većinskim vlasničkim udjelom privrednog subjekta "Broadband Investments II" S.á.r.l. Rue 67 Rue Ermesinde L - 1469 Luksemburg, Veliko Vojvodstvo Luksemburg (u daljem tekstu: "Broadband Investments" II S.á.r.l.) (registarski broj: B 146370) (sa ukupno (.)**dionica), koji je pod krajnjom kontrolom privrednog subjekta KKR.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta "Slovenia Broadband" S.á.r.l. su administracija, upravljanje, kontrola i razvoj privrednih subjekta.

1.1.3.1. Privredni subjekt "Bosnia Broadband"

Privredni subjekt "Bosnia Broadband" S.á.r.l. Luxembourg 5, rue Guillaume Kroll L-1882 Veliko Vojvodstvo Luksemburg (u daljem tekstu: "Bosnia Broadband"), je upisan u Trgovački registar preduzeća Luksemburga pod brojem: B 153262, sa (.)**% vlasničkih udjela privrednog subjekta "Slovenia Broadband" S.á.r.l., 5 rue Guillaume Kroll, L - 1882 Luksemburg, Veliko Vojvodstvo Luksemburg.

1.1.4. Privredni subjekt "Adria Cable" B.V

Privredni subjekt Adria Cable B.V. Naritaweg 165, 1043 BW Amsterdam, Kraljevina Holandija (u daljem tekstu: "Adria Cable" B.V.) je upisan u Privrednoj komori za oblast Amsterdam (datum osnivanja je dana 12. maja 2005.godine), sa upisanim osnovnim kapitalom od (.)**KM (EUR (.)**), sa (.)**% vlasničkih udjela privrednog subjekta "Slovenia Broadband" S.á.r.l.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta "Adria Cable" B.V. su finansijski holding, udruživanje, administracija, upravljanje, kontrolu i razvoj privrednih subjekta.

1.1.4.1. Privredni subjekt "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže"

Privredni subjekt "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže" d.o.o. je društvo sa ograničenom odgovornošću, Bulevar Zorana Đinđića 8a, 11000 Beograd, Republika Srbija (u daljem tekstu: "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže" d.o.o.) je upisan kod Agencije za privredne registre Republike Srbije pod matičnim brojem: 17280554, dana 1. septembra 2000. godine, i sa (.)**% vlasničkih udjela privrednog subjekta "Adria Cable" B.V.

¹ (.)**- podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu člana 39. Zakona o konkurenciji

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže" d.o.o. je distribucija televizijskog programa/signala.

1.2. Privredni subjekt Global Internet

Privredni subjekt "Global Interenet" Društvo ograničene odgovornosti Novi Travnik, Ivana Meštrovića 21, 79290 Novi Travnik, je upisan u registar Općinskog suda u Travniku pod brojem: 51-01-1767-09 (stari broj: 1-49-67) (JIB: 423670900009), sa upisanim osnovnim kapitalom (...)**KM, sa (...)***% vlasničkih udjela fizičkog lica Nataše Dujmović, (...)**.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Global Internet su pružanje usluga distribucije televizijskog programa /signala i pružanje internet usluga.

Privredni subjekt Global Internet djeluje na tržištu općina - Livno, Tomislavgrad, Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Novi Travnik, Tavnik, Vitez i Busovača.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provedbi postupka ocjene predmetne koncentracije je primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), Zakon o upravnom postupku, u smislu člana 26. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je koristilo, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona o konkurenciji, sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obvještenja Evropske komisije o izračunavanju ukupnog prihoda u skladu sa Uredbom Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekata.

3. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov namjeravane koncentracije je Pismo namjere, u smislu člana 16. stav (2) Zakona o konkurenciji definisano je u članu 8. tačka f) alineja 5. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata, zaključeno dana 02. novembra 2015. godine, između zakonskih zastupnika učesnika koncentracije.

Pismom namjere privredni subjekt Telemach je izrazio ozbiljnu namjeru preuzimanja 100,00% vlasničkih udjela u osnovnom kapitalu privrednog subjekta Global Internet.

Prema Prijavi predmetna koncentracija predstavlja kupovinu većine dionica (osnovnog kapitala) odnosno sticanje kontrole jednog privrednog subjekta (Telemach) nad drugim privrednim subjektom (Global Internet), u skladu sa članom 12. stav (1) tačka b) pod 1) Zakona o konkurenciji.

4. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe člana 14. stav (1) Zakona o konkurenciji, kada učesnici koncentracije prodajom roba i/ili usluga ostvare na svjetskom tržištu 100 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, i kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva gospodarska subjekta učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na relevantnom tržištu veći od 40,00%.

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika predmetne koncentracije (i povezanih privrednih subjekata), na dan 31. decembra 2014. godine, iznose:

Tabela 1.

	KKR	Telemach	Global Internet
Svijet	(...)**	(...)**	-
Bosna i Hercegovina	(...)**	(...)**	(...)**

Izvor: Podaci iz Prijave; * Sadrži ukupne prihode privrednih subjekata Telemach, TOTAL TV BH d.o.o. Banja Luka, Telekabel d.o.o. Zenica, Adria News d.o.o. Sarajevo, Adria News BH Production d.o.o. Sarajevo

Godišnji prihodi učesnika koncentracije (Tabela 1.) predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodatnu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Prema podacima (Tabela 1.) učesnici koncentracije su ispunili uslov iz člana 14. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji (ukupan prihod na svjetskom tržištu), a učesnici koncentracije (privredni subjekt Global Internet) nemaju ispunjene uslove o ostvarenom ukupnom godišnjem prihodu na tržištu Bosne i Hercegovine), iz člana 14. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, ali učesnici koncentracije su ispunili drugi uslov iz člana 14. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji jer imaju preko 40,00% udjela na relevantnom tržištu (podaci iz Tabele 2. i 3.), te su bili obavezni prijaviti koncentraciju.

5. Prikupljanje podataka od trećih lica

U postupku ocjene namjeravane koncentracije Konkurencijsko vijeće je zatražilo, u smislu čl. 33. i 35. Zakona o konkurenciji dodatne podatke i dokumentaciju od nadležnih institucija Bosne i Hercegovine, kao i konkurenata na relevantnom tržištu:

- Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: 05-26-1-039-2-II/15 dana 24. novembra 2015. godine, a odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-039-14-II/15 dana 11. decembra 2015. godine;
- privrednog subjekta "TOTAL TV BH" d.o.o. za telekomunikacije, Ive Andrića 14., 78000 Banja Luka, aktom broj: 05-26-1-039-9-II/15 dana 27. novembra 2015. godine, odgovor je dostavljen podneskom zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-039-16-II/15 dana 15. decembra 2015. godine;
- privrednog subjekta Dioničko društvo BH Telekom Sarajevo, Franca Lehara 7, 71000 Sarajevo, aktom broj: 05-26-1-039-7-II/15 dana 27. novembra 2015. godine, odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-12-II/15 dana 8. decembra 2015. godine i podneskom broj: 05-26-1-039-17-II/15 dana 15. decembra 2015. godine;
- privrednog subjekta JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, Kneza Branimira bb, 88000 Mostar, aktom broj: 05-26-1-039-6-II/15 dana 27. novembra 2015. godine, odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-15-II/15 dana 14. decembra 2015. godine;
- privrednog subjekta Čutuk d.o.o. Anke Tomić 20, 72230 Žepče aktom broj: 05-26-1-039-8-II/15 dana 27. novembra 2015. godine i aktom broj: 05-26-1-039-20-II/15 dana 6. januara 2016. godine, odgovor dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-22-II/15 dana 15. januara 2016. godine;
- privrednog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske akcionarsko društvo Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka, aktom broj: 05-26-1-039-21-II/15 dana 6. januara 2016. godine, odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-25-II/15 dana 20. januara 2016. godine.

6. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona o konkurenciji, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište usluge predmetne konkurencije smatra se pružanje usluge distribucije televizijskog programa/signala i pružanje internet usluga krajnjim korisnicima.

Također, relevantno geografsko tržište predmetne koncentracije smatra se distribucija televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima u općini Novi Travnik i Vitez, te pružanje internet usluga na geografskom tržištu općine Novi Travnik, Vitez, Livno, Tomislavgrad, Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Travnik i Busovača.

Slijedom navedenog, relevantno tržište je pružanje usluge distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima i pružanje internet usluga krajnjim korisnicima u općinama Novi Travnik, Vitez, Livno, Tomislavgrad, Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Travnik i Busovača.

U svrhu kompletiranja geografskog tržišta predmetne koncentracije Konkurencijsko vijeće će analizirati geografsko tržište Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Srednjo-bosanskog kantona i Herceg-bosanskog kantona.

6.1. Analiza tržišta distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima za Općinu Novi Travnik i Općinu Vitez, za 2014. godinu:

Tabela 2.

R.b.	Privredni subjekt	Općina Novi Travnik		Općina Vitez	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	TOTAL TV BH	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	BHB Cable d.o.o. Lukavac	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	Čutuk d.o.o. Žepče	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
7.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
8.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	5.201	100,00	4.434	100,00
	Ukupno (1+2+4)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *privredni subjekt TOTAL TV BH d.o.o. Banja Luka i Telekom d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 2.) privredni subjekt učesnici koncentracije u Općini Novi Travnik će imati (..)** pretplatnika,

odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Vitez će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

6.2. Analiza tržišta pružanja internet usluga krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Novi Travnik i Općinu Vitez, za 2014. godinu:

Tabela 3.

R.b.	Privredni subjekt	Općina Novi Travnik		Općina Vitez	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	BHB Cable d.o.o. Lukavac	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	4.228	100,00	5.587	100,00
	Ukupno (1+3)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 3.) privredni subjekt učesnici koncentracije u Općini Novi Travnik će imati (..)**internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Vitez će imati (..)**internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

Broj pretplatnika i tržišne udjele učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Livno i Općinu Tomislavgrad, za 2014. godinu:

Tabela 4.

R.b.	Privredni subjekt	Općina Livno		Općina Tomislavgrad	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	4.353	100,00	3.178	100,00
	Ukupno (1+2)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 4.) privredni subjekt učesnici koncentracije u Općini Livno će imati 694 internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Tomislavgrad će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

Broj pretplatnika i tržišni udjeli učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Kupres i Općinu Bugojno, za 2014. godinu:

Tabela 5.

R.b.	Privredni subjekt	Općina Kupres		Općina Bugojno	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	VTK Net d.o.o.	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

	Bugojno				
4.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	643	100,00	5.475	100,00
	Ukupno (1+2)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 5.) privredni subjekti učesnici koncentracije u Općini Kupres će imati 190 internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Bugojno će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

Broj pretplatnika i tržišni udjeli učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Donji Vakuf, Općinu Travnik, Općinu Busovača, za 2014. godinu:

Tabela 6.

R.b	Privredni subjekt	Općina Donji Vakuf		Općina Travnik		Općina Busovača	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach(s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	M&H d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	1.827	100,00	8.961	100,00	2.376	100,00
	Ukupno (1+4)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 6.) privredni subjekti učesnici koncentracije u Općini Donji Vakuf će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Općini Travnik će imati (..)** pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu i u Općini Busovača (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

6.2.1. Analiza ostalih geografskih tržišta distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu distribucije televizijskog programa /signala krajnjim korisnicima, za 2014. godinu:

Tabela 7.

	Ukupno		Telemach (s povezanim društvima)*	
	Distribucija televizijskog programa/signala		Distribucija televizijskog programa/signala	
	Broj pretplatnika	Udjel %	Broj pretplatnika	Udjel %
Bosna i Hercegovina	647.234	100,00	(..)**	(..)**
Federacija Bosne i Hercegovine	434.376	100,00	(..)**	(..)**
Srednjo-bosanski kanton	45.111	100,00	(..)**	(..)**
Herceg-bosanski kanton	5.974	100,00	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *privredni subjekti TOTAL TV BH d.o.o. Banja Luka i Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 7.) privredni subjekti učesnici koncentracije na tržištu distribucije televizijskog programa/signala u Bosni i Hercegovini će imati (..)** televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Federaciji Bosne i Hercegovine će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Srednjo-bosanskom kantonu će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Herceg-bosanskom kantonu će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

6.2.2. Analiza ostalih geografskih tržišta internet usluga krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli učesnika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima, za 2014. godinu:

Tabela 8.

	Ukupno		Telemach (s povezanim društvima)*	
	Internet usluge		Internet usluge	
	Broj pretplatnika	Udjel %	Broj pretplatnika	Udjel %
Bosna i Hercegovina	544.709	100,00	(..)**	(..)**
Federacija Bosne i Hercegovine	330.073	100,00	(..)**	(..)**
Srednjo-bosanski kanton	39.910	100,00	(..)**	(..)**
Herceg-bosanski kanton	9.781	100,00	(..)**	(..)**

Izvor: podaci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; *privredni subjekt Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tabela 8.) privredni subjekti učesnici koncentracije na tržištu distribucije internet usluga u Bosni i Hercegovini će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu, u Federaciji Bosne i Hercegovine će imati (..)**internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Srednjo-bosanskom kantonu će imati (..)**internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Herceg-bosanskom kantonu će imati (..)**internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na relevantnom tržištu.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće u postupku, u smislu člana 17. Zakona o konkurenciji, je analiziralo efekte predmetne koncentracije na tržište, odnosno na strukturu tržišta u smislu da li se stvara ili jača dominantni položaj učesnika koncentracije nakon provođenja koncentracije, a koji za posljedicu može imati značajno narušavanje i ograničavanje tržišne konkurencije, ili će ista proizvesti pozitivne efekte koji se ogledaju u jačanju postojeće konkurencije na relevantnom tržištu.

Na osnovu analize podataka Konkurencijsko vijeće, u skladu sa članom 9. Zakona o konkurenciji, odnosno čl. 2., 5. i 6. Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja, te na osnovu ocjene kriterija, u smislu člana 3. stav (2) iste Odluke, je utvrdilo da privredni subjekt Telemach ima dominantni položaj na relevantnom tržištu.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da će doći do određenog povećanja udjela na relevantnom tržištu (nakon provođenja koncentracije), odnosno do jačanja dominantnog položaja privrednog subjekta Telemach, ali budući da su na tim relevantnim tržištima prisutni i drugi kablovski operateri, uključujući i javne operatere, povećanje tržišnog udjela neće imati za cilj i posljedicu ograničavanje ili narušavanje efikasne tržišne konkurencije, u smislu člana 4. Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja.

Također, Konkurencijsko vijeće smatra da su pozitivni efekti ove koncentracije dugoročno povećanje kvalitete usluga potrošačima na relevantnom tržištu te proširenju broja usluga, što

će rezultirati dodatnim pritiskom na potrebu ulaganja ostalih tržišnih konkurenata, a to će povećati i pouzdanost pružanja usluga krajnjim potrošačima.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće smatra ekonomskim opravdanim i razloge privrednog subjekta Telemach da se realizacijom predmetne koncentracije provodi dugoročna strategija proširenja svoje djelatnosti na nova tržišta u Bosni i Hercegovini, prije svega kupovinom kablovskih operatera koji imaju odgovarajuću infrastrukturu i tehničke kapacitete.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom, u smislu člana 18. stav (2) Zakona o konkurenciji, te odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće uporednom analizom dostavljenih podataka iz Prijave (u vezi broja pretplatnika i tržišnih udjela) o konkurentima na relevantnom tržištu, sa podacima prikupljenim u postupku od tržišnih konkurenata (posebno od privrednih subjekata HT Mostar d.d. Mostar, BH Telekom d.d. Sarajevo, Telekomunikacije Republike Srpske akcionarsko društvo Banja Luka) je utvrdilo određene razlike u podacima, ali Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da utvrđene razlike značajno ne utiču na promjenu utvrđenih tržišnih udjela. Slijedom navedenog Konkurencijsko vijeće smatra da je Podnosilac prijave u Prijavi dostavio podatke u dobroj namjeri bez svjesne namjere dostavljanja nepreciznih i netačnih podataka.

8. Administrativna taksa

Podnosilac prijave, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 107. stav (1) tačka d) alineja 2) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11), na ovo Rješenje je dužan uplatiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 25.000,00 KM, u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Broj 05-26-1-039-32-II/15

16. februara 2016. godine

Sarajevo

Predsjednica

Mr. **Arijana Regoda-Dražić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi sa čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 18. studenoga 2015. godine pod brojem: 05-26-1-039-II/15, na 120. (stotinudvadesetoj) sjednici održanoj dana 16. veljače 2016. godine, je donijelo

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija, na mjerodavnom tržištu distribucije televizijskog programa/signala i pružanja internet usluga krajnjim korisnicima u Bosni i Hercegovini, nastala stjecanjem kontrole, kupovinom 100,00% temeljnog kapitala, gospodarskog subjekta "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, nad gospodarskim subjektom "Global Internet" društvo ograničene odgovornosti Novi Travnik, Ivana Meštrovića 21, 72290 Novi Travnik.

2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.

3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo, dana 18. studenoga 2015. godine pod brojem: 05-26-1-039-II/15, Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave ili Telemach), podnesenu po opunomoćeniku Nihad Sijerčiću, odvjetniku, Fra Andela Zvizdovića 1. PC UNITIC, Toranj B/II, 71000 Sarajevo (punomoć od dana 30. listopada 2015. godine), kojom namjerava kupiti 100,00% vlasničkih udjela u temeljnom kapitalu gospodarskog subjekta "Global Internet" društvo ograničene odgovornosti Novi Travnik, Ivana Meštrovića 21, 72290 Novi Travnik (u daljnjem tekstu: Global Internet).

Podnositelj prijave je dostavio dopunu Prijave podneskom od dana 24. studenoga 2015. godine zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-039-1-II/15 i podneskom dana 7. siječnja 2016. godine broj: 05-26-1-039-19-II/15.

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije kompletna, u smislu članka 30. Zakona o konkurenciji i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata, te je zatražilo dopunu iste, sukladno članku 31. stavak (1) Zakona o konkurenciji, dana 27. studenoga 2015. godine aktom broj: 05-26-1-039-5-II/15.

Podnositelj prijave je podnio zahtjev za produljenje vremenskog roka za dostavljanje podataka i dokumentacije, u smislu članka 30. Zakona o konkurenciji, podneskom dana 3. prosinca 2015. godine zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-039-5-II/15, koji je Konkurencijsko vijeće prihvatilo i odobrilo produljenje roka, dana 7. prosinca 2015. godine aktom broj: 05-26-1-039-11-II/15.

Podnositelj prijave je dostavi tražene podatke i dokumentaciju dana 16. prosinca 2015. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-039-18-II/15.

Nakon kompletiranja Prijave, Konkurencijsko vijeće je izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj Prijavi, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji, dana 20. siječnja 2016. godine aktom broj: 05-26-1-039-23-II/15.

Konkurencijsko vijeće, sukladno odredbi članka 16. stavak (4) Zakona o konkurenciji, je objavilo Obavijest o dostavljenoj Prijavi u dnevnim novinama, dana 30. listopada 2015. godine (akt broj: 05-26-1-039-3-II/15), u kojoj su objavljeni podatci o namjeravanoj koncentraciji, te su pozvane sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara u svezi provođenja iste. Na predmetnu Obavijest nisu dostavljeni pisani komentari.

Konkurencijsko vijeće na temelju preliminarne procjene dostavljenih podataka iz Prijave, ocijenilo da bi provođenje predmetne koncentracije moglo imati za posljedicu negativne učinke, odnosno značajno narušavanje konkurenciju na mjerodavnom tržištu, u smislu članka 13. Zakona o konkurenciji.

Također, uporednom analizom dostavljenih podataka u Prijavi (broj pretplatnika i tržišni udjeli) o konkurentima na mjerodavnom tržištu, s podacima Konkurencijskog vijeća prikupljenim u prethodnoj analizi od tržišnih konkurenata na mjerodavnom tržištu su utvrđene određene razlike, te će se u postupku ocijeniti i vjerodostojnost i točnost dostavljenih podataka iz Prijave.

Slijedom iznesnog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da bez provedenog postupka nije moguće utvrditi mjerodavno tržište, tržišne udjele sudionika koncentracije i tržišnih konkurenata, kao i analizirati učinke predmetne koncentracije na mjerodavnom tržištu, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka ocjene predmetne koncentracije, dana 27. siječnja 2016. godine aktom broj: 05-26-1-039-26-II/15 (u daljnjem tekstu: Zaključak).

Konkurencijsko vijeće sukladno proceduri Zakona o konkurenciji je dostavilo Zaključak Podnosiocu prijave, dana 27. siječnja 2016. godine aktom broj: 05-26-1-039-30-II/15, te je zatražilo i podatke (u svezi provjere povezanih društava Podnosioca prijave dostavljenih u dokumentaciji uz Prijavu), a Podnositelj prijave je dostavio traženu dokumentaciju, dana 1. veljače 2016. godine podneskom broj: 05-26-1-039-31-II/15.

Konkurencijsko vijeće u postupku, je utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je podnesena, u smislu članka 16. stavak (2) Zakona o konkurenciji.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, i gospodarski subjekt "Global Internet" društvo ograničene odgovornosti Novi Travnik, Ivana Meštrovića 21, 72290 Novi Travnik.

1.1. Gospodarski subjekt Telemach

Gospodarski subjekt "Telemach" Društvo za pružanje usluga u oblasti telekomunikacija d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71000 Sarajevo, je upisan u registar Općinskog suda u Sarajevu pod brojem: 065-01-0620-08 (JIB: 42000209890007), sa upisanim temeljnim kapitalom od (.)**¹ KM, sa (.)**% vlasničkih udjela gospodarskog subjekta "Bosnia Broadband", a koji je pod neizravnom kontrolom gospodarskog subjekta Kohlberg Kravis Roberts & Co. L.P, 9 West 57th Street, Suite 4200, Njujork 10019, Sjedinjene Američke Države (u daljnjem tekstu: KKR).

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta Telemach su pružanje usluge distribucije televizijskog programa/signala, pružanje internet, usluge fiksne telefonije itd.

Povezana društva gospodarskog subjekta Telemach u Bosni i Hercegovini, u 2014. godini (uključena za izračun ukupnog godišnjeg prihoda i udjela na mjerodavnom tržištu):

1.1.1. Gospodarski subjekt "Telekabel" d.o.o. Zenica

Gospodarski subjekt "Telekabel" Društvo za projektiranje, izgradnju i održavanje telekomunikacijskih sistema d.o.o. Zenica, Štrosmajerova 14, 72000 Zenica (u daljnjem tekstu: Telekabel), je upisan u registar Općinskog suda u Zenici pod brojem: 43-01-0037-10 (JIB: 4218224000006), u kojem gospodarski subjekt Telemach posjeduje (.)**% vlasničkih udjela.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta Telekabel su distribucija televizijskog programa/signala i pružanje internet usluga.

1.1.2. Gospodarski subjekt "TOTAL TV BH"

Gospodarski subjekt "TOTAL TV BH" d.o.o. za telekomunikacije, Ive Andrića 14., 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: TOTAL TV BH), je upisan u registar Okružnog suda Banja Luka pod brojem: 1-17068-00 (JIB: 4402647520001), sa upisanim temeljnim kapitalom od (.)**KM, sa (.)**% vlasničkih udjela gospodarskog subjekta Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže d.o.o. Beograd, Bulevar Zorana Đinđića

8a, 11000 Beograd, Republika Srbija, a koji je pod neizravnom kontrolom gospodarskog subjekta KKR.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta TOTAL TV BH su distribucija radijskog i televizijskog programa/signala, djelatnosti žičane i bežične telekomunikacije.

1.1.3. Gospodarski subjekt "Slovenia Broadband"

Gospodarski subjekt "Slovenia Broadband" S.á.r.l., 67 rue Ermesinde L - 1469 Luksemburg, Veliko Vojvodstvo Luksemburg (u daljnjem tekstu: "Slovenia Broadband" S.á.r.l.), je upisan u Trgovački registar poduzeća Luksemburga pod brojem: B 145882 (sa prvom registracijom od dana 30. travnja 2009. godine), sa upisanim temeljnim kapitalom od (.)**KM (EUR (.)**), sa većinskim vlasničkim udjelom gospodarskog subjekta "Broadband Investments II" S.á.r.l. Rue 67 Rue Ermesinde L - 1469 Luksemburg, Veliko Vojvodstvo Luksemburg (u daljnjem tekstu: "Broadband Investments" II S.á.r.l.) (registarski broj: B 146370) (sa ukupno (.)**dionica), koji je pod krajnjom kontrolom gospodarskog subjekta KKR.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta "Slovenia Broadband" S.á.r.l. su administracija, upravljanje, kontrola i razvoj gospodarskih subjekata.

1.1.3.1. Gospodarski subjekt "Bosnia Broadband"

Gospodarski subjekt "Bosnia Broadband" S.á.r.l. Luxembourg 5, rue Guillaume Kroll L-1882 Veliko Vojvodstvo Luksemburg (u daljnjem tekstu: "Bosnia Broadband"), je upisan u Trgovački registar poduzeća Luksemburga pod brojem: B 153262, sa (.)**% vlasničkih udjela gospodarskog subjekta "Slovenia Broadband" S.á.r.l., 5 rue Guillaume kroll, L - 1882 Luksemburg, Veliko Vojvodstvo Luksemburg.

1.1.4. Gospodarski subjekt "Adria Cable" B.V

Gospodarski subjekt Adria Cable B.V. Naritaweg 165, 1043 BW Amsterdam, Kraljevina Nizozemska (u daljnjem tekstu: "Adria Cable" B.V.) je upisan u Gospodarskoj komori za oblast Amsterdam (datum utemeljenja je dana 12. svibnja 2005.godine), sa upisanim temeljnim kapitalom od (.)**KM (EUR (.)**), sa (.)**% vlasničkih udjela gospodarskog subjekta "Slovenia Broadband" S.á.r.l.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta "Adria Cable" B.V. su financijski holding, udruživanje, administracija, upravljanje, kontrolu i razvoj gospodarskih subjekata.

1.1.4.1. Gospodarski subjekt "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže"

Gospodarski subjekt "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže" d.o.o. je društvo sa ograničenom odgovornošću, Bulevar Zorana Đinđića 8a, 11000 Beograd, Republika Srbija (u daljnjem tekstu: "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže" d.o.o.) je upisan kod Agencije za gospodarske registre Republike Srbije pod matičnim brojem: 17280554, dana 1. rujna 2000. godine, i sa (.)**% vlasničkih udjela gospodarskog subjekta "Adria Cable" B.V.

Pretežitna registrirana djelatnost gospodarskog subjekta "Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže" d.o.o. je distribucija televizijskog programa /signala.

1.2. Gospodarski subjekt Global Internet

Gospodarski subjekt "Global Interenet" Društvo ograničene odgovornosti Novi Travnik, Ivana Meštrovića 21, 79290 Novi Travnik, je upisan u registar Općinskog suda u Travniku pod brojem: 51-01-1767-09 (stari broj: 1-49-67) (JIB: 4236709000009), sa upisanim temeljnim kapitalom (.)**KM, sa (.)**% vlasničkih udjela fizičke osobe Nataše Dujmović, (.)**).

¹ (.)**-. podatci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu članka 39. Zakona o konkurenciji

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta Global Internet su pružanje usluga distribucije televizijskog programa/signala i pružanje internet usluga.

Gospodarski subjekt Global Internet djeluje na tržištu općina - Livno, Tomislavgrad, Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Novi Travnik, Tavnik, Vitez i Busovača.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provedbi postupka ocjene predmetne koncentracije je primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekta ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), Zakon o upravnom postupku, u smislu članka 26. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je koristilo, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona o konkurenciji, sudsku praksu Europskog suda i odluke Europskog povjerenstva, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Europskog povjerenstva o izračunu ukupnog prihoda sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije gospodarskih subjekata.

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

Pravni temelj namjeravane koncentracije je Pismo namjere, u smislu članka 16. stavka (2) Zakona o konkurenciji definirano je u članku 8. točka f) alineja 5. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata, sklopljeno dana 2. studenoga 2015. godine, između zakonskih zastupnika sudionika koncentracije.

Pismom namjere gospodarski subjekt Telemach je izrazio ozbiljnu namjeru preuzimanja 100,00% vlasničkih udjela u temeljnom kapitalu gospodarskog subjekta Global Internet.

Prema Prijavi predmetna koncentracija predstavlja kupovinu većine dionica (temelnog kapitala) odnosno stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta (Telemach) nad drugim gospodarskim subjektom (Global Internet), sukladno članku 12. stavak (1) točka b) pod 1) Zakona o konkurenciji.

4. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe članka 14. stavak (1) Zakona o konkurenciji, kada sudionici koncentracije prodajom roba i/ili usluga ostvare na svjetskom tržištu 100 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, i kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veće od 40,00%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika predmetne koncentracije (i povezanih gospodarskih subjekata), na dan 31. prosinca 2014. godine, iznose:

Tablica 1.

	KKR	Telemach	Global Internet
Svijet	(...)**	(...)**	-
Bosna i Hercegovina	(...)**	(...)**	(...)**

Izvor: Podatci iz Prijave; * Sadrži ukupne prihode gospodarskih subjekata Telemach, TOTAL TV BH d.o.o. Banja Luka, Telekom d.o.o. Zenica, Adria News d.o.o. Sarajevo, Adria News BH Production d.o.o. Sarajevo

Godišnji prihodi sudionika koncentracije (Tablica 1.) predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 9. točka h)

Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Prema podacima (Tablica 1.) sudionici koncentracije su ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji (ukupan prihod na svjetskom tržištu), a sudionici koncentracije (gospodarski subjekt Global Internet) nemaju ispunjene uvjete o ostvarenom ukupnom godišnjem prihodu na tržištu Bosne i Hercegovine), iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, ali sudionici koncentracije su ispunili drugi uvjet iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji jer imaju preko 40,00% udjela na mjerodavnom tržištu (podatci iz Tablica 2. i 3.), te su bili obvezni prijaviti koncentraciju.

5. Prikupljanje podataka od trećih osoba

U postupku ocjene namjeravane koncentracije Konkurencijsko vijeće je zatražilo, u smislu čl. 33. i 35. Zakona o konkurenciji dodatne podatke i dokumentaciju od nadležnih institucija Bosne i Hercegovine, kao i konkurenata na mjerodavnom tržištu:

- Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, aktom broj: 05-26-1-039-2-II/15 dana 24. studenoga 2015. godine, a odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-039-14-II/15 dana 11. prosinca 2015. godine.
- gospodarskog subjekta "TOTAL TV BH" d.o.o. za telekomunikacije, Ive Andrića 14., 78000 Banja Luka, aktom broj: 05-26-1-039-9-II/15 dana 27. studenoga 2015. godine, odgovor je dostavljen podneskom zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-039-16-II/15 dana 15. prosinca 2015. godine;
- gospodarskog subjekta Dioničko društvo BH Telekom Sarajevo, Franca Lebara 7, 71000 Sarajevo, aktom broj: 05-26-1-039-7-II/15 dana 27. studenoga 2015. godine, odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-12-II/15 dana 8. prosinca 2015. godine i podneskom broj: 05-26-1-039-17-II/15 dana 15. prosinca 2015. godine;
- gospodarskog subjekta JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, Kneza Branimira bb, 88000 Mostar, aktom broj: 05-26-1-039-6-II/15 dana 27. studenoga 2015. godine, odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-15-II/15 dana 14. prosinca 2015. godine;
- gospodarskog subjekta Čutuk d.o.o. Anke Tomić 20, 72230 Žepče aktom broj: 05-26-1-039-8-II/15 dana 27. studenoga 2015. godine i aktom broj: 05-26-1-039-20-II/15 dana 6. siječnja 2016. godine, odgovor dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-22-II/15 dana 15. siječnja 2016. godine;
- gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske akcionarsko društvo Banja Luka, Kralja Petra I Karađorđevića 93, 78000 Banja Luka, aktom broj: 05-26-1-039-21-II/15 dana 6. siječnja 2016. godine, odgovor je dostavljen podneskom broj: 05-26-1-039-25-II/15 dana 20. siječnja 2016. godine.

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona o konkurenciji, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u

vidu osobito njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje, prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište usluge predmetne konkurencije smatra se pružanje usluge distribucije televizijskog programa/signala i pružanje internet usluga krajnjim korisnicima.

Također, mjerodavno zemljopisno tržište predmetne koncentracije smatra se distribucija televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima u općini Novi Travnik i Vitez, te pružanje internet usluga na zemljopisnom tržištu općine Novi Travnik, Vitez, Livno, Tomislavgrad, Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Travnik i Busovača.

Slijedom iznesenog, mjerodavno tržište je pružanje usluge distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima i pružanje internet usluga krajnjim korisnicima u općinama Novi Travnik, Vitez, Livno, Tomislavgrad, Kupres, Bugojno, Donji Vakuf, Travnik i Busovača.

U svrhu kompletiranja zemljopisnog tržišta predmetne koncentracije Konkurencijsko vijeće će analizirati zemljopisno tržište Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Srednjo-bosanske županije i Herceg-bosanske županije.

6.1. Analiza tržišta distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima za Općinu Novi Travnik i Općinu Vitez, za 2014. godinu:

Tablica 2.

R.b.	Gospodarski subjekt	Općina Novi Travnik		Općina Vitez	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	TOTAL TV BH	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	BHB Cable d.o.o. Lukavac	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	Čutuk d.o.o. Žepče	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
7.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
8.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	5.201	100,00	4.434	100,00
	Ukupno (1+2+4)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *gospodarski subjekti TOTAL TV BH d.o.o. Banja Luka i Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 2.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije u Općini Novi Travnik će imati (..)** pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Vitez će imati (..)** televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

6.2. Analiza tržišta pružanja internet usluga krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Novi Travnik i Općinu Vitez, za 2014. godinu:

Tablica 3.

R.b.	Gospodarski subjekt	Općina Novi Travnik		Općina Vitez	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	BHB Cable d.o.o. Lukavac	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	4.228	100,00	5.587	100,00
	Ukupno (1+3)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 3.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije u Općini Novi Travnik će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Vitez će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Livno i Općinu Tomislavgrad, za 2014. godinu:

Tablica 4.

R.b.	Gospodarski subjekt	Općina Livno		Općina Tomislavgrad	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	4.353	100,00	3.178	100,00
	Ukupno (1+2)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 4.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije u Općini Livno će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini Tomislavgrad će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Kupres i Općinu Bugojno, za 2014. godinu:

Tablica 5.

R.b.	Gospodarski subjekt	Općina Kupres		Općina Bugojno	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
1.	Telemach (s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	643	100,00	5.475	100,00
	Ukupno (1+2)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 5.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije u Općini Kupres će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, a u Općini

Bugojno će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima za Općinu Donji Vakuf, Općinu Travnik, Općinu Busovača, za 2014. godinu:

Tablica 6.

R.b	Gospodarski subjekt	Općina Donji Vakuf		Općina Travnik		Općina Busovača	
		Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %	Broj korisnika	Udjel %
		(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
1.	Telemach(s povezanim društvima)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	VTK Net d.o.o. Bugojno	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	M&H d.o.o. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	HT Mostar d.d. Mostar	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	BH Telekom d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	1.827	100,00	8.961	100,00	2.376	100,00
	Ukupno (1+4)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 6.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije u Općini Donji Vakuf će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Općini Travnik će imati (..)** pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu i u Općini Busovača (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

6.2.1. Analiza ostalih zemljopisnih tržišta distribucije televizijskog programa /signala krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu distribucije televizijskog programa/signala krajnjim korisnicima, za 2014. godinu:

Tablica 7.

	Ukupno		Telemach (s povezanim društvima)*	
	Distribucija televizijskog programa/signala		Distribucija televizijskog programa/signala	
	Broj pretplatnika	Udjel %	Broj pretplatnika	Udjel %
Bosna i Hercegovina	647.234	100,00	(..)**	(..)**
Federacija Bosne i Hercegovine	434.376	100,00	(..)**	(..)**
Srednjo-bosanska županija	45.111	100,00	(..)**	(..)**
Herceg-bosanska županija	5.974	100,00	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; tržišnih konkurenata; *gospodarski subjekti TOTAL TV BH d.o.o. Banja Luka i Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 7.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije na tržištu distribucije televizijskog programa/signala u Bosni i Hercegovini će imati (..)** televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Federaciji Bosne i Hercegovine će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Srednjo-bosanskoj županiji će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Herceg-bosanskoj županiji će imati (..)**televizijskih pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

6.2.2. Analiza ostalih zemljopisnih tržišta internet usluga krajnjim korisnicima

Broj pretplatnika i tržišni udjeli sudionika koncentracije i konkurenata na tržištu internet usluga krajnjim korisnicima, za 2014. godinu:

Tablica 8.

	Ukupno		Telemach (s povezanim društvima)*	
	Internet usluge		Internet usluge	
	Broj pretplatnika	Udjel %	Broj pretplatnika	Udjel %
Bosna i Hercegovina	544.709	100,00	(..)**	(..)**
Federacija Bosne i Hercegovine	330.073	100,00	(..)**	(..)**
Srednjo-bosanska županija	39.910	100,00	(..)**	(..)**
Herceg-bosanska županija	9.781	100,00	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave; Regulatorne agencije za komunikacije BiH; *gospodarski subjekt Telekabel d.o.o. Zenica

Prema podacima (Tablica 8.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije na tržištu internet usluga u Bosni i Hercegovini će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu, u Federaciji Bosne i Hercegovine će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Srednjo-bosanskoj županiji će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na tržištu, u Herceg-bosanskoj županiji će imati (..)** internet pretplatnika, odnosno (..)**% udjela na mjerodavnom tržištu.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće u postupku, u smislu članka 17. Zakona o konkurenciji, je analiziralo učinke predmetne koncentracije na tržište, odnosno na strukturu tržišta u smislu da li se stvara ili jača vladajući položaj sudionika koncentracije nakon provođenja koncentracije, a koji za posljedicu može imati značajno narušavanje i ograničavanje tržišne konkurencije, ili će ista proizvesti pozitivne učinke koji se ogledaju u jačanju postojeće konkurencije na mjerodavnom tržištu.

Na temelju analize podataka Konkurencijsko vijeće, sukladno članku 9. Zakona o konkurenciji, odnosno čl. 2., 5. i 6. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja, te na temelju ocjene kriterija, u smislu članka 3. stavak (2) iste Odluke, je utvrdilo da gospodarski subjekt Telemach ima vladajući položaj na mjerodavnom tržištu.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da će doći do određenog povećanja udjela na mjerodavnom tržištu (nakon provođenja koncentracije), odnosno do jačanja vladajućeg položaja gospodarskog subjekta Telemach, ali budući da su na tim mjerodavnim tržištima prisutni i drugi kabelski operatori, uključujući i javne operatore, povećanje tržišnog udjela neće imati za cilj i posljedicu ograničavanje ili narušavanje učinkovite tržišne konkurencije, u smislu članka 4. Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja.

Također, Konkurencijsko vijeće smatra da su pozitivni učinci ove koncentracije dugoročno povećanje kvalitete usluga potrošačima na mjerodavnom tržištu te proširenja broja usluga, što će rezultirati dodatnim pritiskom na potrebu ulaganja ostalih tržišnih konkurenata, a to će povećati i pouzdanost pružanja usluga krajnjim potrošačima.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće smatra ekonomskim opravdanim i razloge gospodarskog subjekta Telemach da se realizacijom predmetne koncentracije provodi dugoročna strategija proširenja svoje djelatnosti na nova tržišta u Bosni i Hercegovini, prije svega kupovinom kabelskih operatera koji imaju odgovarajuću infrastrukturu i tehničke kapacitete.

Слиједом изнесеноса, Конкуренцијско вјеће је оцијенило предметну концентрацију допуштеном, у смислу чланка 18. ставак (2) Закона о конкуренцији, те одлучило као у изреци овог Рјешења.

Нadalje, Конкуренцијско вјеће упоредном анализом достављених података из Пријаве (гледе броја претплатника и тржишних удјела) о конкурентима на мјеродавном тржишту, са податцима прикупљеним у поступку од тржишних конкурената (посебиче од господарских субјеката НТ Mostar d.d. Mostar, БН Телеком d.d. Сарајево, Телекомуникације Републике Српске акционарско друштво Банја Лука) је утврдило одређене разлике у податцима, али Конкуренцијско вјеће је оцијенило да утврђене разлике значајно не утичу на промјену утврђених тржишних удјела. Слиједом изнесеноса Конкуренцијско вјеће сматра да је Подносилац пријаве у Пријави доставио податке у доброј намјери без свјесне намјере достављања непrecизних и неточних података.

8. Административна пристојба

Подносилац пријаве, сукладно чланку 2. Тарифни број 107. ставак (1) тачка d) аlineја 2) Одлуке о висини административних пристојби у сљедећим процесним радњама пред Конкуренцијским вјећем ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06 и 18/11), на ово Рјешење је дузан уплатити административну пристојбу у укупном износу од 25.000,00 КМ, у корист Прорачуна институција Босне и Херцеговине.

9. Пoука о правном лијеку

Ово Рјешење је коначно и против истог није дозвољен прoзив.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана примитка, односно објаве овог Рјешења.

Број 05-26-1-039-32-II/15

16. вeљаче 2016. године
Сарајево

Предсједница

Мr. Аријана Регода-Дражић, в. р.

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта "Telemach" Друштво за пружање услуга у области телекомуникација д.о.о. Сарајево, Џемала Биједића 216, 71000 Сарајево, запримљеној дана 18. новембра 2015. године под бројем: 05-26-1-039-II/15, на 120. (стодвасетом) сједници одржаној дана 16. фебруара 2016. године, је донио

РЈЕШЕЊЕ

- Оцјењује се допуштеном концентрацијом, на релевантном тржишту дистрибуције телевизијског програма/сигнала и пружања интернет услуга крајњим корисницима у Босни и Херцеговини, настала стицањем контроле, куповином 100,00% основног капитала, привредног субјекта "Telemach" Друштво за пружање услуга у области телекомуникација д.о.о. Сарајево, Џемала Биједића 216, 71000 Сарајево, над привредним субјектом "Global Internet" друштво ограничене одговорности Нови Травник, Ивана Мештровића 21, 72290 Нови Травник.
- Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
- Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) је запримио, дана 18. новембра 2015. године под бројем: 05-26-1-039-II/15, Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта "Telemach" Друштво за пружање услуга у области телекомуникација д.о.о. Сарајево, Џемала Биједића 216, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Подносилац пријаве или Telemach), поднесу по опуномоћенику Нихад Сијерчићу, адвокату, Фра Анђела Звиздовића 1. ПЦ УНИТИЦ, Торањ Б/П, 71000 Сарајево (пуномоћ од дана 30. октобра 2015. године), којом намјерава купити 100,00% власничког учешћа у основном капиталу привредног субјекта "Global Internet" друштво ограничене одговорности Нови Травник, Ивана Мештровића 21, 72290 Нови Травник (у даљем тексту: Глобал Интернет).

Подносилац пријаве је доставио допуну Пријаве поднеском од дана 24. новембра 2015. године запримљеним под бројем: 05-26-1-039-1-II/15 и поднеском дана 07. јануара 2016. године број: 05-26-1-039-19-II/15.

Увидом у поднесу Пријаву Конкуренцијски савјет је утврдио да иста није комплетна, у смислу члана 30. Закона о конкуренцији и чл. 9. и 11. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрације привредних субјеката, те је затражило допуну исте, у складу са чланом 31. став (1) Закона о конкуренцији, дана 27. новембра 2015. године актом број: 05-26-1-039-5-II/15.

Подносилац пријаве је поднио захтјев за продужење временског рока за достављање података и документације, у смислу члана 30. Закона о конкуренцији, поднеском дана 03. децембра 2015. године запримљеним под бројем: 05-26-1-039-5-II/15, који је Конкуренцијски савјет прихватио и одобрио продужење рока, дана 07. децембра 2015. године актом број: 05-26-1-039-11-II/15.

Подносилац пријаве је доставио тражене податке и документацију дана 16. децембра 2015. године поднеском запримљеним под бројем: 05-26-1-039-18-II/15.

Након комплетирања Пријаве, Конкуренцијски савјет је издао Потврду о комплетној и уредној Пријави, у смислу члана 30. став (3) Закона о конкуренцији, дана 20. јануара 2016. године актом број: 05-26-1-039-23-II/15.

Конкуренцијски савјет, у складу са одредбом члана 16. став (4) Закона о конкуренцији, је објавио Обавјештење о достављеној Пријави у дневним новинама, дана 30. октобра 2015. године (акт број: 05-26-1-039-3-II/15), у којој су објављени подаци о намјераваној концентрацији, те су позване све заинтересоване стране на достављање писаних коментара у вези провођења исте. На предметно Обавјештење нису достављени писани коментари.

Конкуренцијски савјет на основу прелиминарне процјене достављених података из Пријаве, оцијенио да би провођење предметне концентрације могло имати за посљедицу негативне ефекте, односно значајно нарушавање конкуренцију на релевантном тржишту, у смислу члана 13. Закона о конкуренцији.

Такође, упоредном анализом достављених података у Пријави (број претплатника и тржишно учешће) о конкурентима на релевантном тржишту, с подацима Конкуренцијског савјета прикупљеним у прелатној анализи од тржишних конкурената на релевантном тржишту су утврђене одређене разлике, те ће се у поступку оцијени и вјеродостојност и тачност достављених података из Пријаве.

Слиједом наведеног, Конкуренцијски савјет је оцијенио да без проведеног поступка није могуће утврдити релевантно тржиште, тржишно учешће учесника концентрације и тржишних конкурената, као и анализирати ефекте предметне

концентрације на релевантном тржишту, те је донијело Закључак о покретању поступка оцијењене предметне концентрације, дана 27. јануара 2016. године актом број: 05-26-1-039-26-II/15 (у даљем тексту: Закључак).

Конкурenciјски савјет у складу са процедуром Закона о конкуренцији је доставио Закључак Подносиоцу пријаве, дана 27. јануара 2016. године актом број: 05-26-1-039-30-II/15, те је затражило и податке (у вези провјере повезаних друштава Подносиоца пријаве достављених у документацији уз Пријаву), а Подносилац пријаве је доставио тражену документацију, дана 01. фебруара 2016. године поднеском број: 05-26-1-039-31-II/15.

Конкурenciјски савјет у поступку, је утврдило сљедеће чињенице:

Пријава је поднесена, у смислу члана 16. став (2) Закона о конкуренцији.

1. Учесници концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат "Telemach" Друштво за пружање услуга у области телекомуникација д.о.о. Сарајево, Џемала Биједића 216, 71000 Сарајево, и привредни субјекат "Global Internet" друштво ограничене одговорности Нови Травник, Ивана Мештровића 21, 72290 Нови Травник.

1.1. Привредни субјекат Telemach

Привредни субјекат "Telemach" Друштво за пружање услуга у области телекомуникација д.о.о. Сарајево, Џемала Биједића 216, 71000 Сарајево, је уписан у регистар Општинског суда у Сарајеву под бројем: 065-01-0620-08 (ЈИБ: 42000209890007), са уписаним основним капиталом од (...) **¹ KM, са (...) **% власничког учешћа привредног субјекта "Bosnia Broadband", а који је под индиректним контролом привредног субјекта Kohlberg Kravis Roberts & Co. L.P., 9 West 57th Street, Suite 4200, Њујорк 10019, Сједињене Америчке Државе (у даљем тексту: ККР).

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта Telemach су пружање услуге дистрибуције телевизијског програма/сигнала, пружање интернет, услуге фиксне телефоније итд.

Повезана друштва привредног субјекта Telemach у Босни и Херцеговини, у 2014. години (укључена за израчунавање укупног годишњег прихода и учешћа на релевантном тржишту):

1.1.1. Привредни субјекат "Телекабел" д.о.о. Зеница

Привредни субјекат "Телекабел" Друштво за пројектирање, изградњу и одржавање телекомуникацијских система д.о.о. Зеница, Штросмајерова 14, 72000 Зеница (у даљем тексту: Телекабел), је уписан у регистар Општинског суда у Зеници под бројем: 43-01-0037-10 (ЈИБ: 4218224000006), у којем привредни субјекат Telemach посједује (...) **% власничког учешћа.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта Телекабел су дистрибуција телевизијског програма/сигнала и пружање интернет услуга.

1.1.2. Привредни субјекат "ТОТАЛ ТВ БХ"

Привредни субјекат "ТОТАЛ ТВ БХ" д.о.о. за телекомуникације, Иве Андрића 14., 78000 Бања Лука (у даљем тексту: ТОТАЛ ТВ БХ), је уписан у регистар Округног суда Бања Лука под бројем: 1-17068-00 (ЈИБ: 4402647520001), са уписаним основним капиталом од (...) **KM, са (...) **% власничког учешћа привредног субјекта Serbia Broadband - Српске кабловске мреже д.о.о. Београд,

Булевар Зорана Ђинђића 8а, 11000 Београд, Република Србија, а који је под индиректним контролом привредног субјекта ККР.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта ТОТАЛ ТВ БХ су дистрибуција радијског и телевизијског програма/сигнала, дјелатности жичане и бежичне телекомуникације.

1.1.3. Привредни субјекат "Slovenia Broadband"

Привредни субјекат "Slovenia Broadband" S.á.r.l., 67 rue Ermesinde L - 1469 Луксембург, Велико Војводство Луксембург (у даљем тексту: "Slovenia Broadband" S.á.r.l.), је уписан у Трговачки регистар предузећа Луксембурга под бројем: Б 145882 (са првом регистрацијом од дана 30. априла 2009. године), са уписаним основним капиталом од (...) **KM (EBPO (...)), са већинским власничким учешћем привредног субјекта "Broadband Investments II" S.á.r.l. Rue 67 Rue Ermesinde L - 1469 Luksemburg, Велико Војводство Луксембург (у даљем тексту: "Broadband Investments" II S.á.r.l.) (регистарски број: Б 146370) (са укупно (...) **акција), који је под крајњом контролом привредног субјекта ККР.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта "Slovenia Broadband" S.á.r.l. су администрација, управљање, контрола и развој привредних субјекта.

1.1.3.1. Привредни субјекат "Bosnia Broadband"

Привредни субјекат "Bosnia Broadband" S.a r.l Luxembourg 5, rue Guillaume Kroll L-1882 Велико Војводство Луксембург (у даљем тексту: "Bosnia Broadband"), је уписан у Трговачки регистар предузећа Луксембурга под бројем: Б 153262, са (...) **% власничког учешћа привредног субјекта "Slovenia Broadband" S.á.r.l., 5 rue Guillaume kroll, L - 1882 Луксембург, Велико Војводство Луксембург.

1.1.4. Привредни субјекат "Adria Cable" B.V

Привредни субјекат Adria Cable B.V. Naritaweg 165, 1043 BW Амстердам, Краљевина Холандија (у даљем тексту: "Adria Cable" B.V.) је уписан у Привредној комори за област Амстердам (датум оснивања је дана 12. маја 2005. године), са уписаним основним капиталом од (...) **KM (EBPO (...)), са (...) **% власничког учешћа привредног субјекта "Slovenia Broadband" S.á.r.l.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта "Adria Cable" B.V. су финансијски холдинг, удруживање, администрација, управљање, контролу и развој привредних субјекта.

1.1.4.1. Привредни субјекат "Serbia Broadband – Српске кабловске мреже"

Привредни субјекат "Serbia Broadband – Српске кабловске мреже" д.о.о. је друштво са ограниченом одговорношћу, Булевар Зорана Ђинђића 8а, 11000 Београд, Република Србија (у даљем тексту: "Србија Бродбанд – Српске кабловске мреже" д.о.о.) је уписан код Агенције за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем: 17280554, дана 01. септембра 2000. године, и са (...) **% власничког учешћа привредног субјекта "Adria Cable" B.V.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта "Serbia Broadband – Српске кабловске мреже" д.о.о. је дистрибуција телевизијског програма/сигнала.

1.2. Привредни субјекат Глобал Интернет

Привредни субјекат "Global Interenet" Друштво ограничене одговорности Нови Травника, Ивана Мештровића 21, 79290 Нови Травник, је уписан у регистар Општинског суда у Травнику под бројем: 51-01-1767-09 (стари број: 1-49-67) (ЈИБ: 423670900009), са уписаним

¹ (...) ** - подаци представљају пословну тајну у смислу члана 39. Закона о конкуренцији

основним капиталом (..)**KM, са (..)**% власничког учешћа физичког лица Наташе Дујмовић, (..)**.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта Глобал Интернет су пружање услуга дистрибуције телевизијског програма/сигнала и пружање интернет услуга.

Привредни субјекат Глобал Интернет дјелује на тржишту општина - Ливно, Томиславград, Купрес, Бугојно, Доњи Вакуф, Нови Травник, Тавник, Витез и Бусовача.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурenciјски савјет у проведби поступка оцјене предметне концентрације је примијенио одредбе Закона о конкуренцији, Одлуке о утврђивања релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја ("Службени гласник БиХ", број 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјекта ("Службени гласник БиХ", број 34/10), Закон о управном поступку, у смислу члана 26. Закона о конкуренцији.

Конкурenciјски савјет је користио, на основу члана 43. став (7) Закона о конкуренцији, судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критерије и стандарде из Обвјештења Европске комисије о израчунавању укупног прихода у складу са Уредбом Савјета (ЕЕЗ) број: 4064/89 о контроли концентрације привредних субјекта.

3. Правни основ и облик концентрације

Правни основ намјераване концентрације је Писмо намјере, у смислу члана 16. став (2) Закона о конкуренцији дефинисано је у члану 8. тачка ф) алинеја 5. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјекта, закључено дана 02. новембра 2015. године, између законских заступника учесника концентрације.

Писмом намјере привредни субјекат Telemach је изразио озбиљну намјеру преузимања 100,00% власничког учешћа у основном капиталу привредног субјекта Глобал Интернет.

Према Пријави предметна концентрација представља куповину већине акција (основног капитала) односно стицање контроле једног привредног субјекта (Telemach) над другим привредним субјектом (Глобал Интернет), у складу са чланом 12. став (1) тачка б) под 1) Закона о конкуренцији.

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације настаје, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона о конкуренцији, када учесници концентрације продајом роба и/или услуга остваре на свјетском тржишту 100 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, и када укупни годишњи приходи сваког од најмање два господарска субјекта учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихов заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40,00%.

Укупни годишњи приходи сваког привредних субјеката учесника предметне концентрације (и повезаних привредних субјеката), на дан 31. децембра 2014. године, износе:

Табела 1.

	KKP	Telemach	Глобал Интернет
Свијет	(..)**	(..)**	-
Босна и Херцеговина	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: Подаци из Пријаве; * Садржи укупне приходе привредних субјеката Telemach, ТОТАЛ ТВ БХ д.о.о. Бања Лука, Телекабел д.о.о. Зеница, Adria News д.о.о. Сарајево, Adria News BH Production д.о.о. Сарајево

Годишњи приходи учесника концентрације (Табела 1.) представљају укупне приходе (без пореза на додатну вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјекта.

Према подацима (Табела 1.) учесници концентрације су испунили услов из члана 14. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији (укупан приход на свјетском тржишту), а учесници концентрације (привредни субјекат Глобал Интернет) немају испуњене услове о оствареном укупном годишњем приходу на тржишту Босне и Херцеговине), из члана 14. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, али учесници концентрације су испунили други услов из члана 14. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији јер имају преко 40,00% учешћа на релевантном тржишту (подаци из Табеле 2. и 3.), те су били обавезни пријавити концентрацију.

5. Прикупљање података од трећих лица

У поступку оцјене намјераване концентрације Конкурenciјски савјет је затражио, у смислу чл. 33. и 35. Закона о конкуренцији додатне податке и документацију од надлежних институција Босне и Херцеговине, као и конкурената на релевантном тржишту:

- Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине, актом број: 05-26-1-039-2-П/15 дана 24. новембра 2015. године, а одговор је достављен поднеском број: 05-26-039-14-П/15 дана 11. децембра 2015. године.
- привредног субјекта "ТОТАЛ ТВ БХ" д.о.о. за телекомуникације, Иве Андрића 14., 78000 Бања Лука, актом број: 05-26-1-039-9-П/15 дана 27. новембра 2015. године, одговор је достављен поднеском запримљеним под бројем: 05-26-1-039-16-П/15 дана 15. децембра 2015. године;
- привредног субјекта Дионичко друштво БХ Телеком Сарајево, Франца Лехара 7, 71000 Сарајево, актом број: 05-26-1-039-7-П/15 дана 27. новембра 2015. године, одговор је достављен поднеском број: 05-26-1-039-12-П/15 дана 08. децембра 2015. године и поднеском број: 05-26-1-039-17-П/15 дана 15. децембра 2015. године;
- привредног субјекта ЈП Хрватске телекомуникације д.д. Мостар, Кнеза Бранимира бб, 88000 Мостар, актом број: 05-26-1-039-6-П/15 дана 27. новембра 2015. године, одговор је достављен поднеском број: 05-26-1-039-15-П/15 дана 14. децембра 2015. године;
- привредног субјекта Ћутук д.о.о. Анке Томић 20, 72230 Жепче актом број: 05-26-1-039-8-П/15 дана 27. новембра 2015. године и актом број: 05-26-1-039-20-П/15 дана 06. јануара 2016. године, одговор достављен поднеском број: 05-26-1-039-22-П/15 дана 15. јануара 2016. године;
- привредног субјекта Телекомуникације Републике Српске акционарско друштво Бања Лука, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука, актом број: 05-26-1-039-21-П/15 дана 06. јануара 2016. године, одговор је достављен поднеском број: 05-26-1-039-25-П/15 дана 20. јануара 2016. године.

6. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона о конкуренцији, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа

/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитету, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупан или дио територија Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште услуге предметне конкуренције сматра се пружање услуге дистрибуције телевизијског програма/сигнала и пружање интернет услуга крајњим корисницима.

Такође, релевантно географско тржишта предметне концентрације сматра се дистрибуција телевизијског програма/сигнала крајњим корисницима у општини Нови Травник и Витез, те пружање интернет услуга на географском тржишту општине Нови Травник, Витез, Ливно, Томиславград, Купрес, Бугојно, Доњи Вакуф, Травник и Бусовача.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште је пружање услуге дистрибуције телевизијског програма/сигнала крајњим корисницима и пружање интернет услуга крајњим корисницима у општинама Нови Травник, Витез, Ливно, Томиславград, Купрес, Бугојно, Доњи Вакуф, Травник и Бусовача.

У сврху комплетирања географског тржишта предметне концентрације Конкурентски савет ће анализирати географско тржиште Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Средњо-босанског кантона и Херцег-босанског кантона.

6.1. Анализа тржишта дистрибуције телевизијског програма/сигнала крајњим корисницима

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту дистрибуције телевизијског програма /сигнала крајњим корисницима за Општину Нови Травник и Општину Витез, за 2014. годину:

Табела 2.

Р.б.	Привредни субјекат	Општина Нови Травник		Општина Витез	
		Број корисника	Учешће %	Број корисника	Учешће %
1.	Telemach(с повезаним друштвима)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	ТОТАЛ ТВ БХ	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	БХБ Цабле д.о.о. Лукавац	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Global Internet	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	ВТК Нет д.о.о. Бугојно	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	Чутук д.о.о. Жепче	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
7.	ХТ Мостар д.д. Мостар	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
8.	БХ Телеком д.д. Сарајево	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Укупно	5.201	100,00	4.434	100,00
	Укупно (1+2+4)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; тржишних конкурената; *привредни субјекти ТОТАЛ ТВ БХ д.о.о. Бања Лука и Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 2.) привредни субјекти учесници концентрације у Општини Нови Травник имаће (..)** претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, а у Општини Витез имаће (..)**телевизијских претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

6.2. Анализа тржишта пружања интернет услуга крајњим корисницима

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту интернет услуга крајњим корисницима за Општину Нови Травник и Општину Витез, за 2014. годину:

Табела 3.

Р.б.	Привредни субјекат	Општину Нови Травник		Општину Витез	
		Број корисника	Учешће%	Број корисника	Учешће%
1.	Telemach(с повезаним друштвима)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	БХБ Цабле д.о.о. Лукавац	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	Глобал Интернет	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	ВТК Нет д.о.о. Бугојно	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	ХТ Мостар д.д. Мостар	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	БХ Телеком д.д. Сарајево	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Укупно	4.228	100,00	5.587	100,00
	Укупно (1+3)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; тржишних конкурената; *Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 3.) привредни субјекти учесници концентрације у Општини Нови Травник имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, а у Општини Витез имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту интернет услуга крајњим корисницима за Општину Ливно и Општину Томиславград, за 2014. годину:

Табела 4.

Р.б.	Привредни субјекат	Општина Ливно		Општина Томиславград	
		Број корисника	Учешће %	Број корисника	Учешће %
1.	Telemach(с повезаним друштвима)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Глобал Интернет	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	ХТ Мостар д.д. Мостар	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Укупно	4.353	100,00	3.178	100,00
	Укупно (1+2)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; тржишних конкурената; *Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 4.) привредни субјекти учесници концентрације у Општини Ливно имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, а у Општини Томиславград имаће (..)**интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту интернет услуга крајњим корисницима за Општину Купрес и Општину Бугојно, за 2014. годину:

Табела 5.

Р.б.	Привредни субјекат	Општина Купрес		Општина Бугојно	
		Број корисника	Учешће %	Број корисника	Учешће %
1.	Telemach (с повезаним друштвима)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	Глобал Интернет	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	ВТК Нет д.о.о. Бугојно	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	ХТ Мостар д.д. Мостар	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	БХ Телеком д.д. Сарајево	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Укупно	643	100,00	5.475	100,00
	Укупно (1+2)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; тржишних конкурената; *Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 5.) привредни субјекти учесници концентрације у Општини Купрес имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, а у Општини Бугојно имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту интернет услуга крајњим корисницима за Општину Доњи Вакуф, Општину Травник, Општину Бусовача, за 2014. годину:

Табела 6.

Р.б.	Привредни субјекат	Општина Доњи Вакуф		Општина Травник		Општина Бусовача	
		Број корисника	Учешће %	Број корисника	Учешће %	Број корисника	Учешће %
1.	Telemach(с повезаним друштвима)*	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2.	ВТК Нет д.о.о. Бугојно	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3.	М&Х д.о.о. Сарајево	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Глобал Интернет	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	ХТ Мостар д.д. Мостар	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6.	БХ Телеком д.д. Сарајево	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Укупно	1.827	100,00	8.961	100,00	2.376	100,00
	Укупно (1+4)	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; тржишних конкурената; *Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 6.) привредни субјекти учесници концентрације у Општини Доњи Вакуф имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешће на тржишту, у Општини Травник имаће (..)** претплатника, односно (..)**% учешће на тржишту и у Општини Бусовача (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

6.2.1. Анализа осталих географских тржишта дистрибуције телевизијског програма / сигнала крајњим корисницима

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту дистрибуције телевизијског програма/сигнала крајњим корисницима, за 2014. годину:

Табела 7.

	Укупно		Telemach (с повезаним друштвима)*	
	Дистрибуција телевизијског програма/сигнала		Дистрибуција телевизијског програма / сигнала	
	Број претплатника	Учешће %	Број претплатника	Учешће %
Босна и Херцеговина	647.234	100,00	(..)**	(..)**
Федерација Босне и Херцеговине	434.376	100,00	(..)**	(..)**
Средњо-босански кантон	45.111	100,00	(..)**	(..)**
Херцег-босански кантон	5.974	100,00	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; тржишних конкурената; *привредни субјекти ТОТАЛ ТВ БХ д.о.о. Бања Лука и Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 7.) привредни субјекти учесници концентрације на тржишту дистрибуције телевизијског програма/сигнала у Босни и Херцеговини имаће (..)** телевизијских претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, у Федерацији Босне и Херцеговине имаће (..)** телевизијских претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, у Средњо-босанском кантону имаће (..)** телевизијских претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, у Херцег-босанском кантону имаће (..)** телевизијских претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

6.2.2. Анализа осталих географских тржишта интернет услуга крајњим корисницима

Број претплатника и тржишно учешће учесника концентрације и конкурената на тржишту интернет услуга крајњим корисницима, за 2014. годину:

Табела 8.

	Укупно		Telemach (с повезаним друштвима)*	
	Интернет услуге		Интернет услуге	
	Број претплатника	Учешће %	Број претплатника	Учешће %
Босна и Херцеговина	544.709	100,00	(..)**	(..)**
Федерација Босне и Херцеговине	330.073	100,00	(..)**	(..)**
Средњо-босански кантон	39.910	100,00	(..)**	(..)**
Херцег-босански кантон	9.781	100,00	(..)**	(..)**

Извор: подаци из Пријаве; Регулаторне агенције за комуникације БиХ; *привредни субјекат Телекабел д.о.о. Зеница

Према подацима (Табела 8.) привредни субјекти учесници концентрације на тржишту дистрибуције интернет услуга у Босни и Херцеговини имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту, у Федерацији Босне и Херцеговине имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, у Средњо-босанском кантону имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на тржишту, у Херцег-босанском кантону имаће (..)** интернет претплатника, односно (..)**% учешћа на релевантном тржишту.

MF banka Akcionarsko društvo Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (u daljem tekstu: MF banka).

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije kompletna u smislu člana 30. Zakona o konkurenciji i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata, te je zatražilo dopunu iste, u skladu sa članom 31. stav (1) Zakona o konkurenciji, dana 26. januara 2015. godine aktom broj: 05-26-1-004-1-II/16.

Podnosilac prijave je dostavio tražene podatke i dokumentaciju, dana 2. februara 2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-004-2-II/16.

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj Prijavi, u smislu člana 30. stav (3) Zakona o konkurenciji, dana 8. februara 2016. godine aktom broj: 05-26-1-004-3-II/16.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene predmetne koncentracije je utvrdilo sljedeće činjenice:

Prijava je podnesena pravovremeno, u smislu člana 16. stav (1) Zakona o konkurenciji.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Holandija (kupac) i privredni subjekt Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka (kupac), privredni subjekt Mikrokreditno društvo "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (prodavalac), i privredni subjekt MF banka Akcionarsko društvo Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (predmet koncentracije).

1.1. Privredni subjekt FMO

Privredni subjekt Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Holandija, je registrovan u Privrednoj komori Kraljevine Holandije pod brojem: 27078545 (broj: privrednog subjekta: 00007457464).

Osnovne registrovane djelatnosti privrednog subjekta FMO su ulaganje u finansijske institucije, energetski sektor i poljoprivredu, kao i u infrastrukturne projekte, proizvodnju i uslužni sektor.

1.2. Privredni subjekt KfW

Privredni subjekt Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka, osnovan u skladu sa Zakonom o KfW (Gesetz über die Kreditanstalt für Wiederaufbau) dana 5. decembra 1948. godine (kao javna institucija nije upisana u registar privrednih subjekata), sa 80,0% vlasničkih udjela Savezne Republike Njemačke i 20,0% vlasničkih udjela Savezne pokrajine.

Pretežne poslovne djelatnosti su finansiranje i ulaganje u finansijske institucije.

1.3. Privredni subjekt Mikrofin

Privredni subjekt Mikrokreditno društvo "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka, je registrovan u Okružnom privrednom sudu u Banja Luci pod brojem: 3-12-00 (JIB: 4400884230007), sa upisanim osnovnim kapitalom od (...)**KM, sa (...)***% vlasničkih udjela Udruženja građana "MIKROFIN", Save Kovačevića 23, 78000 Banja Luka (MBS: 1914472).

Osnovne registrovane djelatnosti privrednog subjekta Mikrofin su ostala odobravanja kredita (šifra djelatnost 64.92).

1.4. Privredni subjekt MF banka

Privredni subjekt MF banka Akcionarsko društvo Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka, je registrovan u Okružnom privrednom sudu u Banja Luci, pod brojem: 3-37-00 (JIB: 4402660380006), sa upisanim osnovnim kapitalom od (...)**KM, i sa (...)**vlasničkih udjela privrednog subjekta Mikrokreditno društvo MIKROFIN d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka, i (...)***% vlasničkih udjela privrednog subjekta Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "MIKROFIN PLUS" kojim upravlja Društvo za upravljanje investicionim fondovima "MIKROFIN INVEST" d.o.o. Banja Luka, Gajeva 8, 78000 Banja Luka (matični broj: 1-16994-00).

Osnovne registrovane djelatnosti privrednog subjekta MF banka su obavljanje platnog prometa, depozitnih poslova i davanje kredita u zemlji i inostranstvu (bankarski poslovi).

2. Obaveza prijave koncentracije

Obaveza prijave koncentracije privrednih subjekata nastaje, u smislu člana 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona o konkurenciji, ako ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udjel učesnika koncentracije na relevantnom tržištu veći od 40,00%.

Ukupni godišnji prihodi učesnika koncentracije (i njihovih povezanih privrednih subjekata), na dan 31. decembra 2014. godine:

Tabela 1.

KM	FMO	KfW	MF Banka	Mikrofin
Svijet	(...)**	(...)**	-	-
Bosna i Hercegovina	(...)**	(...)**	(...)**	(...)**

Izvor: podaci iz Prijave

Godišnji prihodi učesnika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodatnu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Prema navedenim podacima (Tabela 1.) učesnici koncentracije ispunjavaju uslov ukupnog godišnjeg prihoda na svjetskom tržištu, iz člana 14. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji, ali ne ispunjavaju uslov ukupnog prihoda u Bosni i Hercegovini, iz člana 14. stav (1) tačka b) Zakona (jer privredni subjekt FMO i privredni subjekt KfW nemaju prihode ostvarene u Bosni i Hercegovini), niti drugi uslov iz člana 14. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji jer nemaju preko 40,00% udjela na relevantnom tržištu (podaci iz Tabela 2.), te na osnovu navedenih podataka učesnici koncentracije nisu bili obavezni prijaviti koncentraciju.

3. Pravni osnov i pravni oblik koncentracije

Pravni osnov koncentracije, u smislu člana 30. stav (1) tačka a) Zakona o konkurenciji i člana 9. tačka f) alineja 4. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata, predstavlja Ugovor o kupoprodaji dionica (u daljem tekstu: Ugovor), zaključen, dana 30. decembra 2015. godine, između ovlaštenih zastupnika učesnika koncentracije.

U skladu sa odredbama predmetnog Ugovora, privredni subjekt Mikrofin (kao prodavalac) prodaje privrednom subjektu FMO ukupno (...) **dionica (nominalne vrijednosti (...) **KM), odnosno (...) **% od ukupnog dioničarskog kapitala privrednog subjekta MF banka (predmet koncentracije), i prodaje privrednom subjektu KfW ukupno (...) **dionica (nominalne vrijednosti (...) **KM), odnosno (...) **% od ukupnog dioničarskog kapitala privrednog subjekta MF banka (predmet koncentracije).

Privredni subjekt KfW i privredni subjekt FMO zaključenim Ugovora ne stiču većinski udjel u ukupnom kapitalu privrednog subjekta MF banka niti kontrolu nad istim, ali privredni subjekt FMO i privredni subjekt KfW kao manjinski dioničari imaju dodatna prava koja im omogućavaju vršenje uticaja na donošenje odluka koje su bitne za strateško upravljanje privrednim subjektom MF banka, te na taj način ostvaruju kontrolu nad istim, a prema definiciji datoj u Obavještenju Evropske komisije o pojmu koncentracije prema Uredbi Vijeća broj: 139/2004 o kontroli koncentracija među preduzetnicima.

Učesnici koncentracije su dogovorili da skupština privrednog subjekta MF banka zahtijeva (...) ** kod:

- izmjena i dopuna statuta, raspodjela ovlaštenja između tijela, prestanak rada, izmjena djelatnosti, povećanje i smanjenje osnovnog kapitala, promjena broja članova nadzornog odbora i emisija novih dionica itd.

Također, učesnici koncentracije su dogovorili da skupština privrednog subjekta MF banka zahtijeva kvorum od najmanje dva dioničara sa (...) **% udjelu u osnovnom kapitalu istog i većinu od (...) **% zastupljenih dionica sa pravom glasa kod:

- transakcija sa povezanim osobama u vrijednosti većoj od (...) **% osnovnog kapitala u vrijeme odlučivanja, davanje kredita većinskom dioničaru u visini većoj od (...) ** KM, odobravanje isplate dividende, itd.

Na osnovu navedenog, pravni oblik koncentracije smatra se sticanje kontrole više privrednih subjekata nad drugim privrednim subjektom na drugi način u skladu sa odredbama kojima se reguliše upravljanje privrednih subjekata, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 2) i 3) Zakona o konkurenciji. Također, u skladu sa navedenim odredbama Ugovora Podnosilac prijave kroz mehanizam upravljanja i rukovođenja će vršiti kontrolu nad privrednim subjektom MK banka, u smislu člana 2. stav (2) tačke c) i d) Zakona o konkurenciji.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene koncentracije je primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10).

Konkurencijsko vijeće, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona o konkurenciji, je koristilo sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavještenja Evropske komisije o izračunavanju ukupnog prihoda u skladu sa Uredbom Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekata, te odredbe Obavještenja Evropske komisije o pojmu koncentracije prema Uredbi Vijeća broj: 139/2004 o kontroli koncentracija među preduzetnicima ("Službeni glasnik Evropske zajednice", broj: C 95/1 od dana 6. aprila 2008. godine).

5. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona o konkurenciji, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje, prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište usluge predmetne konkurencije smatra se tržište obavljanje bankarskih poslova.

Također, relevantno geografsko tržište koncentracije smatra se tržište Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, relevantno tržište koncentracije je tržište obavljanja bankarskih poslova u Bosni i Hercegovini.

5.1. Analiza relevantnog tržišta

Prema podacima iz Prijave učesnici koncentracije i tržišni konkurenti na relevantnom tržištu (na osnovu ukupne aktive), u 2014. godini, imaju:

Tabela 2.

R.b.	Privredni subjekt	Tržišni udio%
1.	UniCredit banka d.d. Mostar	(...) **
2.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	(...) **
3.	Nova banka a.d. Banja Luka	(...) **
4.	Intesa Sanpaolo Banka d.d. Sarajevo	(...) **
5.	Hypo Alpe Adria Bank d.d. Banja Luka	(...) **
6.	Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar	(...) **
7.	MF banka	(...) **
8.	Ostali	(...) **
	Ukupno	100,00

Izvor: podaci iz Prijave; Agencije za bankarstvo RS/F BiH/Centralna banka Bosne i Hercegovine

Prema podacima (Tabela 2.) iz Prijave učesnici koncentracije na relevantnom tržištu u Bosni i Hercegovini imaju udio od (...) **%.

Na osnovu podataka Podnosioca prijave (i prikupljenih od Konkurencijskog vijeća) u bankarskom sektoru Bosne i Hercegovine:

- ukupan kapital/portfolio banaka iznosi (...) **KM, a prema plasiranju kredita međunarodnih finansijskih institucija u odnosu na ukupan portfolio banaka privredni subjekt KfW ima (...) **% udjela, a privredni subjekt FMO ima (...) ** tržišnog udjela;
- ukupni krediti međunarodnih finansijskih institucija iznose (...) **KM, a privredni subjekt KfW je plasirao (...) **KM, i ima (...) **% udjela, a privredni subjekt FMO je plasirao (...) **KM, i ima (...) **% tržišnog udjela.

6. Administrativna taksa

Podnosilac prijave, u skladu sa članom 2. Tarifni broj: 108. stav (1) tačka c) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11), na ovaj Zaključak je dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

7. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u vremenskom roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Zaključka.

Broj 05-26-1-004-5-II/16

16. februara 2016. godine

Sarajevo

Predsjednica

Mr. **Arijana Regoda-Dražić**, s. r.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2), a u svezi sa čl. 12. i 14. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po zajedničkoj Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Nizozemska, i gospodarskog subjekta Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka, zaprimljenoj dana 16. siječnja 2016. godine pod brojem: 05-26-1-004-II/16, na 120. (stotinudvadesetoj) sjednici održanoj dana 16. veljače 2016. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

- Odbacuje se zajednička Prijava koncentracija gospodarskog subjekta Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Nizozemska, i gospodarskog subjekta Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka, radi nepostojanja obveze prijave u smislu odredbi Zakona o konkurenciji.
- Ovaj Zaključak je konačan i bit će objavljen u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je zaprimilo, dana 14. siječnja 2016. godine pod brojem: 05-26-1-004-II/16, zajedničku Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Nizozemska (u daljnjem tekstu: FMO ili Podnositelj prijave), i gospodarskog subjekta Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka (u daljnjem tekstu: KfW ili Podnositelj prijave), podnesenu putem Zajedničkog odvjetničkog ureda Bojana Tkaličić - Đulić, Olodar Prebanić, Adela Rizvić i Arela Jusufbašić - Goloman, Branilaca Sarajeva 20/II, 71000 Sarajevo) (punomoć izdana dana 30. prosinca 2015. godine). Gospodarski subjekt Mikrokreditno društvo "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Mikrofin) namjerava prodati (...) ** 1% dioničkog kapitala gospodarskom subjektu FMO i (...) **% dioničkog kapitala gospodarskom subjektu KfW u povezanom gospodarskom subjektu MF banka Akcionarsko društvo Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: MF banka).

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije kompletna u smislu članka 30. Zakona o konkurenciji i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i

kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata, te je zatražilo dopunu iste, sukladno članku 31. stavak (1) Zakona o konkurenciji, dana 26. siječnja 2015. godine aktom broj: 05-26-1-004-1-II/16.

Podnositelj prijave je dostavio tražene podatke i dokumentaciju, dana 2. veljače 2016. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: 05-26-1-004-2-II/16.

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj Prijavi, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji, dana 8. veljače 2016. godine aktom broj: 05-26-1-004-3-II/16.

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene predmetne koncentracije je utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je podnesena pravovremeno, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona o konkurenciji.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Nizozemska (kupac) i gospodarski subjekt Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka (kupac), gospodarski subjekt Mikrokreditno društvo "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (prodavatelj), i gospodarski subjekt MF banka Akcionarsko društvo Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka (predmet koncentracije).

1.1. Gospodarski subjekt FMO

Gospodarski subjekt Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., društvo s ograničenom odgovornosti, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Hag, Kraljevina Nizozemska, je registriran u Gospodarskoj komori Kraljevine Nizozemske pod brojem: 27078545 (broj: gospodarskog subjekta: 00007457464).

Temeljne registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta FMO su ulaganje u financijske institucije, energetski sektor i poljoprivredu, kao i u infrastrukturne projekte, proizvodnju i uslužni sektor.

1.2. Gospodarski subjekt KfW

Gospodarski subjekt Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) javna ustanova, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Savezna Republika Njemačka, utemeljen sukladno Zakonu o KfW (Gesetz über die Kreditanstalt für Wiederaufbau) dana 5. prosinca 1948. godine (kao javna institucija nije upisana u registar gospodarskih subjekata), sa 80,0% vlasničkih udjela Savezne Republike Njemačke i 20,0% vlasničkih udjela Savezne pokrajine.

Pretežne poslovne djelatnosti su financiranje i ulaganje u financijske institucije.

1.3. Gospodarski subjekt Mikrofin

Gospodarski subjekt Mikrokreditno društvo "MIKROFIN" d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka, je registriran u Okružnom gospodarskom sudu u Banja Luci pod brojem: 3-12-00 (JIB: 4400884230007), sa upisanim temeljnim kapitalom od (...) **KM, sa (...) **% vlasničkih udjela Udruge građana "MIKROFIN", Save Kovačevića 23, 78000 Banja Luka (MBS: 1914472).

Temeljne registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta Mikrofin su ostala odobravanja zajmova (šifra djelatnost 64.92).

1.4. Gospodarski subjekt MF banka

Gospodarski subjekt MF banka Akcionarsko društvo Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka, je registriran u

¹ (...) **. podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu članka 39. Zakona o konkurenciji

Okružnom gospodarskom sudu u Banja Luci, pod brojem: 3-37-00 (JIB: 4402660380006), sa upisanim temeljnim kapitalom od (...)**KM, i sa (...)**vlasničkih udjela gospodarskog subjekta Mikrokreditno društvo MIKROFIN d.o.o. Banja Luka, Vase Pelagića 22, 78000 Banja Luka, i (...)**% vlasničkih udjela gospodarskog subjekta Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "MIKROFIN PLUS" kojim upravlja Društvo za upravljanje investicionim fondovima "MIKROFIN INVEST" d.o.o. Banja Luka, Gajeva 8, 78000 Banja Luka (matični broj: 1-16994-00).

Temeljne registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta MF banka su obavljanje platnog prometa, depozitnih poslova i davanje zajmova u zemlji i inozemstvu (bankarski poslovi).

2. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata nastaje, u smislu članka 14. stavak (1) točke a) i b) Zakona o konkurenciji, ako ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu veći od 40,00%.

Ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije (i njihovih povezanih gospodarskih subjekata), na dan 31. prosinca 2014. godine:

Tablica 1.

KM	FMO	KfW	MF Banka	Mikrofin
Svijet	(...)**	(...)**	-	-
Bosna i Hercegovina	(...)**	(...)**	(...)**	(...)**

Izvor: podatci iz Prijave

Godišnji prihodi sudionika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 9. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Prema iznesenim podacima (Tablica 1.) sudionici koncentracije ispunjavaju uvjet ukupnog godišnjeg prihoda na svjetskom tržištu, iz članka 14. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji, ali ne ispunjavaju uvjet ukupnog prihoda u Bosni i Hercegovini, iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona (jer gospodarski subjekt FMO i gospodarski subjekt KfW nemaju prihode ostvarene u Bosni i Hercegovini), niti drugi uvjet iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji jer nemaju preko 40,00% udjela na mjerodavnom tržištu (podatci iz Tablice 2.), te na temelju iznesenih podataka sudionici koncentracije nisu bili obvezni prijaviti koncentraciju.

3. Pravni temelj i pravni oblik koncentracije

Pravni temelj koncentracije, u smislu članka 30. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji i članka 9. točka f) alineja 4. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata, predstavlja Ugovor o kupoprodaji dionica (u daljnjem tekstu: Ugovor), sklopljen, dana 30. prosinca 2015. godine, između ovlaštenih zastupnika sudionika koncentracije.

Sukladno odredbama predmetnog Ugovora, gospodarski subjekt Mikrofin (kao prodavatelj) prodaje gospodarskom subjektu FMO ukupno (...)**dionica (nominalne vrijednosti (...)**KM), odnosno (...)**% od ukupnog dioničarskog kapitala

gospodarskog subjekta MF banka (predmet koncentracije), i prodaje gospodarskom subjektu KfW ukupno (...)**dionica (nominalne vrijednosti (...)**KM), odnosno (...)**% od ukupnog dioničarskog kapitala gospodarskog subjekta MF banka (predmet koncentracije).

Gospodarski subjekt KfW i gospodarski subjekt FMO sklopljenim Ugovorom ne stječu većinski udjel u ukupnom kapitalu gospodarskog subjekta MF banka niti kontrolu nad istim, ali gospodarski subjekt FMO i gospodarski subjekt KfW kao manjinski dioničari imaju dodatna prava koja im omogućavaju vršenje utjecaja na donošenje odluka koje su bitne za strateško upravljanje gospodarskim subjektom MF banka, te na taj način ostvaruju kontrolu nad istim, a prema definiciji danoj u Obavijesti Europskog povjerenstva o pojmu koncentracije prema Uredbi Vijeća broj: 139/2004 o kontroli koncentracija među poduzetnicima.

Sudionici koncentracije su dogovorili da skupština gospodarskog subjekta MF banka zahtijeva (...)** kod:

- izmjena i dopuna statuta, raspodjela ovlaštenja između tijela, prestanak rada, izmjena djelatnosti, povećanje i smanjenje temeljnog kapitala, promjena broja članova nadzornog odbora i emisija novih dionica itd.

Također, sudionici koncentracije su dogovorili da skupština gospodarskog subjekta MF banka zahtijeva kvorum od najmanje dva dioničara sa (...)**% udjelu u temeljnom kapitalu istog i većinu od (...)**% zastupljenih dionica sa pravom glasa kod:

- transakcija sa povezanim osobama u vrijednosti većoj od (...)**% temeljnog kapitala u vrijeme odlučivanja, davanje zajmova većinskom dioničaru u visini većoj od (...)**KM, odobravanje isplate dividende, itd.

Na temelju iznesenog, pravni oblik koncentracije smatra se stjecanje kontrole više gospodarskih subjekata nad drugim gospodarskim subjektom na drugi način sukladno odredbama kojima se regulira upravljanje gospodarskih subjekata, u smislu članka 12. stavak (1) točka b) pod 2) i 3) Zakona o konkurenciji. Također, sukladno navedenim odredbama Ugovora Podnositelj prijave će kroz mehanizam upravljanja i rukovođenja vršiti kontrolu nad gospodarskim subjektom MF banka, u smislu članka 2. stavak (2) točke c) i d) Zakona o konkurenciji.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u postupku ocjene koncentracije je primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10).

Konkurencijsko vijeće, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona o konkurenciji, je koristilo sudsku praksu Europskog suda i odluke Europskog povjerenstva, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Europskog povjerenstva o izračunu ukupnog prihoda sukladno Uredbom Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracije gospodarskih subjekata, te odredbe Obavijesti Europskog povjerenstva o pojmu koncentracije prema Uredbi Vijeća broj: 139/2004 o kontroli koncentracija među poduzetnicima ("Službeni glasnik Europske zajednice", broj: C 95/1 od dana 6. travnja 2008. godine).

5. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona o konkurenciji, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve

производе i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu osobito njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje, prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište usluge predmetne konkurencije smatra se tržište obavljanje bankarskih poslova.

Također, mjerodavno zemljopisno tržište koncentracije smatra se tržište Bosne i Hercegovine.

Slijedom iznesenog, mjerodavno tržište koncentracije je tržište obavljanja bankarskih poslova u Bosni i Hercegovini.

5.1. Analiza mjerodavnog tržišta

Prema podacima iz Prijave sudionici koncentracije i tržišni konkurenti na mjerodavnom tržištu (na temelju ukupne aktive), u 2014. godini, imaju:

Tablica 2.

R.b.	Gospodarski subjekt	Tržišni udio%
1.	UniCredit banka d.d. Mostar	(..)**
2.	Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	(..)**
3.	Nova banka a.d. Banja Luka	(..)**
4.	Intesa Sanpaolo Banka d.d. Sarajevo	(..)**
5.	Hypo Alpe Adria Bank d.d. Banja Luka	(..)**
6.	Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar	(..)**
7.	MF banka	(..)**
8.	Ostali	(..)**
	Ukupno	100,00

Izvor: podatci iz Prijave; Agencije za bankarstvo RS/F BiH/Centralna banka Bosne i Hercegovine

Prema podacima (Tablica 2.) iz Prijave sudionici koncentracije na mjerodavnom tržištu u Bosni i Hercegovini imaju udio od (..)**%.

Na temelju podataka Podnosioca prijave (i prikupljenih od Konkurencijskog vijeća) u bankarskom sektoru Bosne i Hercegovine:

- ukupan kapital/portfolio banaka iznosi (..)**KM, a prema plasiranju zajmova međunarodnih finansijskih institucija u odnosu na ukupan portfolio banaka gospodarski subjekt KfW ima (..)**% udjela, a gospodarski subjekt FMO ima (..)** tržišnog udjela;
- ukupni zajmovi međunarodnih finansijskih institucija iznose (..)**KM, a gospodarski subjekt KfW je plasirao (..)**KM, i ima (..)**% udjela, a gospodarski subjekt FMO je plasirao (..)**KM, i ima (..)**% tržišnog udjela.

6. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave, sukladno članku 2. Tarifni broj: 108. stavak (1) točka c) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11), na ovaj Zaključak je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

7. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u vremenskom roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Zaključka.

Broj 05-26-1-004-5-II/16

16. veljače 2016. godine

Sarajevo

Predsjednica

Mr. **Arijana Regoda - Dražić**, v. r.

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2), а у вези са чл. 12. и 14. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по заједничкој Пријави концентрације привредног субјекта Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., друштво с ограниченом одговорности, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Хар, Краљевина Холандија, и привредног субјекта Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) јавна установа, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Савезна Република Њемачка, запримљеној дана 16. јануара 2016. године под бројем: 05-26-1-004-II/16, на 120. (стодвадесетој) сједници одржаној дана 16. фебруара 2016. године, донио је

ЗАКЉУЧАК

- Одбацује се заједничка Пријава концентрација привредног субјекта Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., друштво с ограниченом одговорности, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Хар, Краљевина Холандија, и привредног субјекта Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) јавна установа, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Савезна Република Њемачка, ради непостојања обавезе пријаве у смислу одредби Закона о конкуренцији.
- Овај Закључак је коначан и биће објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкурентијски савјет) је запримио, дана 14. јануара 2016. године под бројем: 05-26-1-004-II/16, заједничку Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V., друштво с ограниченом одговорности, Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Хар, Краљевина Холандија (у даљем тексту: ФМО или Подносилац пријаве), и привредног субјекта Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) јавна установа, Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main, Савезна Република Њемачка (у даљем тексту: КфВ или Подносилац пријаве), поднесу путем Заједничке адвокатске канцеларије Бојана Ткалчић - Ђулић, Олодар Пребанић, Адела Ризвић и Арела Јусуфбашић - Голоман, Бранилаца Сарајева 20/II, 71000 Сарајево) (пуномоћ издана дана 30. децембра 2015. године). Привредни субјект Микрокредитно друштво "МИКРОФИН" д.о.о. Бања Лука, Васа Пелагића 22, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: Микрофин) намјерава продати (..)**¹% акционарског капитала привредном субјекту ФМО и (..)**% акционарског капитала привредном субјекту КфВ у повезаном привредном субјекту МФ банка Акционарско друштво Бања Лука, Васа Пелагића 22, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: МФ банка).

¹ (..)**- подаци представљају пословну тајну у смислу члана 39. Закона о конкуренцији

Увидом у поднесу Пријаву Конкурентносног савета је утврдио да иста није комплетна у смислу члана 30. Закона о конкуренцији и чл. 9. и 11. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрације привредних субјеката, те је затражио допуну исте, у складу са чланом 31. став (1) Закона о конкуренцији, дана 26. јануара 2015. године актом број: 05-26-1-004-1-П/16.

Подносилац пријаве је доставио тражене податке и документацију, дана 02. фебруара 2016. године поднеском запримљеним под бројем: 05-26-1-004-2-П/16.

Након комплетирања Пријаве Конкурентносног савета је издао Потврду о комплетној и уредној Пријави, у смислу члана 30. став (3) Закона о конкуренцији, дана 08. фебруара 2016. године актом број: 05-26-1-004-3-П/16.

Конкурентносни савет у поступку оцјене предметне концентрације је утврдио следеће чињенице:

Пријава је поднесена правовремено, у смислу члана 16. став (1) Закона о конкуренцији.

1. Учесници концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат *Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.*, друштво с ограниченом одговорности, *Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 HW, Хаг*, Краљевина Холандија (купац) и привредни субјекат *Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)* јавна установа, *Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main*, Савезна Република Њемачка (купац), привредни субјекат Микрокредитно друштво "МИКРОФИН" д.о.о. Бања Лука, Васе Пелагића 22, 78000 Бања Лука (продавалац), и привредни субјекат МФ банка Акционарско друштво Бања Лука, Васе Пелагића 22, 78000 Бања Лука (предмет концентрације).

1.1. Привредни субјекат ФМО

Привредни субјекат *Mederlandse Financierings - Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.*, друштво с ограниченом одговорности, *Anna van Saksenlaan 71, P.O. 2593 XW, Хаг*, Краљевина Холандија, је регистрован у Привредној комори Краљевине Холандије под бројем: 27078545 (број: привредног субјекта: 00007457464).

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта ФМО су улагање у финансијске институције, енергетски сектор и пољопривреду, као и у инфраструктурне пројекте, производњу и услужни сектор.

1.2. Привредни субјекат КфВ

Привредни субјекат *Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)* јавна установа, *Palmengartenstr. 5-9, 60325 Frankfurt am Main*, Савезна Република Њемачка, основан у складу са Законом о КфВ (*Gesetz über die Kreditanstalt für Wiederaufbau*) дана 05. децембра 1948. године (као јавна институција није уписана у регистар привредних субјеката), са 80,0% власничког учешћа Савезне Републике Њемачке и 20,0% власничког учешћа Савезне покрајине.

Претежне пословне дјелатности су финансирање и улагање у финансијске институције.

1.3. Привредни субјекат Микрофин

Привредни субјекат Микрокредитно друштво "МИКРОФИН" д.о.о. Бања Лука, Васе Пелагића 22, 78000 Бања Лука, је регистрован у Окружном привредном суду у Бања Луци под бројем: 3-12-00 (ЈИБ: 4400884230007), са уписаним основним капиталом од (...)**КМ, са (...)**% власничког учешћа Удружења грађана "МИКРОФИН", Саве Ковачевића 23, 78000 Бања Лука (МБС: 1914472).

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта Микрофин су остала одобравања кредита (шифра дјелатност 64.92).

1.4. Привредни субјекат МФ банка

Привредни субјекат МФ банка Акционарско друштво Бања Лука, Васе Пелагића 22, 78000 Бања Лука, је регистрован у Окружном привредном суду у Бања Луци, под бројем: 3-37-00 (ЈИБ: 4402660380006), са уписаним основним капиталом од (...)**КМ, и са (...)**% власничког учешћа привредног субјекта Микрокредитно друштво МИКРОФИН д.о.о. Бања Лука, Васе Пелагића 22, 78000 Бања Лука, и (...)**% власничког учешћа привредног субјекта Отворени инвестициони фонд са јавном понудом "МИКРОФИН ПЛУС" којим управља Друштво за управљање инвестиционим фондовима "МИКРОФИН ИНВЕСТ" д.о.о. Бања Лука, Гајева 8, 78000 Бања Лука (матични број: 1-16994-00).

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта МФ банка су обављање платног промета, депозитних послова и давање кредита у земљи и иностранству (банкарски послови).

2. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације привредних субјеката настаје, у смислу члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона о конкуренцији, ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту износе 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, и да укупан приход сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износи најмање 8.000.000,00 КМ, или ако је заједничко тржишно ућешће учесника концентрације на релевантном тржишту веће од 40,00%.

Укупни годишњи приходи учесника концентрације (и њихових повезаних привредних субјеката), на дан 31. децембра 2014. године:

Табела 1.

КМ	ФМО	КфВ	МФ Банка	Микрофин
Свијет	(...)**	(...)**	-	-
Босна и Херцеговина	(...)**	(...)**	(...)**	(...)**

Извор: подаци из Пријаве

Годишњи приходи учесника концентрације представљају укупне приходе (без пореза на додатну вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката.

Према наведеним подацима (Табела 1.) учесници концентрације испуњавају услов укупног годишњег прихода на свјетском тржишту, из члана 14. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији, али не испуњавају услов укупног прихода у Босни и Херцеговини, из члана 14. став (1) тачка б) Закона (јер привредни субјекат ФМО и привредни субјекат КфВ немају приходе остварене у Босни и Херцеговини), нити други услов из члана 14. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији јер немају преко 40,00% учешћа на релевантном тржишту (подаци из Табела 2.), те на основу наведених података учесници концентрације нису били обавезни пријавити концентрацију.

3. Правни основ и правни облик концентрације

Правни основ концентрације, у смислу члана 30. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији и члана 9. тачка ф) алинеја 4. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката, представља Уговор о купопродаји акција (у даљем тексту: Уговор), закључен, дана 30. децембра 2015. године, између овлашћених заступника учесника концентрације.

У складу са одредбама предметног Уговора, привредни субјекат Микрофин (као продавалац) продаје привредном субјекта ФМО укупно (...) **акција (номиналне вриједности (...) **КМ), односно (...) **% од укупног акционарског капитала привредног субјекта МФ банка (предмет концентрације), и продаје привредном субјекта КфВ укупно (...) ** акција (номиналне вриједности (...) **КМ), односно (...) **% од укупног акционарског капитала привредног субјекта МФ банка (предмет концентрације).

Привредни субјекат КфВ и привредни субјекат ФМО закљученим Уговором не стичу већинско учешће у укупном капиталу привредног субјекта МФ банка нити контролу над истим, али привредни субјекат ФМО и привредни субјекат КфВ као мањински акционари имају додатна права која им омогућавају вршење утицаја на доношење одлука које су битне за стратешко управљање привредним субјектом МФ банка, те на тај начин остварују контролу над истим, а према дефиницији датај у Обавјештењу Европске комисије о појму концентрације према Уредби Савјета број: 139/2004 о контроли концентрација међу предузетницима.

Учесници концентрације су договорили да скупштина привредног субјекта МФ банка захтијева (...) ** код:

- измјена и допуна статута, расподела овлашћења између тијела, престанак рада, измјена дјелатности, повећање и смањење основног капитала, промјена броја чланова надзорног одбора и емисија нових акција итд.

Такође, учесници концентрације су договорили да скупштина привредног субјекта МФ банка захтијева кворум од најмање два акционара са (...) **% учешћа у основном капиталу истог и већину од (...) **% заступљених акција са правом гласа код:

- трансакција са повезаним особама у вриједности већој од (...) **% основног капитала у вријеме одлучивања, давање кредита већинском акционару у висини већој од (...) **КМ, одобравање исплате дивиденде, итд.

На основу наведеног, правни облик концентрације сматра се стицање контроле више привредних субјеката над другим привредним субјектом на други начин у складу са одредбама којима се регулише управљање привредних субјеката, у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 2) и 3) Закона о конкуренцији. Такође, у складу са наведеним одредбама Уговора Подносилац пријаве кроз механизам управљања и руковођења вршиће контролу над привредним субјектом МК банка, у смислу члана 2. став (2) тачке ц) и д) Закона о конкуренцији.

4. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет у поступку оцјене концентрације је примијенио одредбе Закона о конкуренцији, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10).

Конкуренијски савјет, на основу члана 43. став (7) Закона о конкуренцији, је користио судску праксу Европског

суда и одлуке Европске комисије, као и критерије и стандарде из Обавјештења Европске комисије о израчунавању укупног прихода у складу са Уредбом Савјета (ЕЕЗ) број: 4064/89 о контроли концентрације привредних субјеката, те одредбе Обавјештења Европске комисије о појму концентрације према Уредби Савјета број: 139/2004 о контроли концентрација међу предузетницима ("Службени гласник Европске заједнице", број: Ц 95/1 од дана 06. априла 2008. године).

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона о конкуренцији, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитету, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупан или дио територија Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште услуге предметне конкуренције сматра се тржиште обављања банкарских послова.

Такође, релевантно географско тржишта концентрације сматра се тржиште Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште концентрације је тржиште обављања банкарских послова у Босни и Херцеговини.

5.1. Анализа релевантног тржишта

Према подацима из Пријаве учесници концентрације и тржишни конкуренти на релевантном тржишту (на основу укупне активе), у 2014. години, имају:

Табела 2.

Р.б.	Привредни субјекат	Тржишно учешће%
1.	UniCredit банка д.д. Мостар	(...) **
2.	Raiffeisen bank д.д. Сарајево	(...) **
3.	Нова банка а.д. Бања Лука	(...) **
4.	Интеса Санпаоло Банка д.д. Сарајево	(...) **
5.	Нуро Alpe Adria Bank д.д. Бања Лука	(...) **
6.	Нуро Alpe Adria Bank д.д. Мостар	(...) **
7.	МФ банка	(...) **
8.	Остали	(...) **
	Укупно	100,00

Извор: подаци из Пријаве; Агенције за банкарство РС/Ф БиХ/Централна банка Босне и Херцеговине

Према подацима (Табела 2.) из Пријаве учесници концентрације на релевантном тржишту у Босни и Херцеговини имају учешће од (...) **%.

На основу података Подносиоца пријаве (и прикупљених од Конкуренијског савјета) у банкарском сектору Босне и Херцеговине:

- укупан капитал/портфолио банака износи (...) **КМ, а према пласирању кредита међународних финансијских институција у односу

на укупан портфолио банака привредни субјекат КфВ има (..)**% учешћа, а привредни субјекат ФМО има (..)** тржишног учешћа;

- укупни кредити међународних финансијских институција износе (..)**КМ, а привредни субјекат КфВ је пласирао (..)**КМ, и има (..)**% учешћа, а привредни субјекат ФМО је пласирао (..)**КМ, и има (..)**% тржишног учешћа.

6. Административна такса

Подносилац пријаве, у складу са чланом 2. Тарифни број: 108. став (1) тачка ц) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06 и 18/11), на овај Закључак је дужан платити административну таксу у укупном износу од 1.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

7. Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у временском року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Закључка.

Број 05-26-1-004-5-П/16
16. фебруара 2016. године
Сарајево

Предсједница
Мр **Аријана Регода - Дражић**, с. р.

URED ZA VETERINARSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

282

Na osnovu člana 8. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) i člana 4. stav 7. Pravilnika o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", br. 103/12 i 28/14), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA PRAVILNIKA O NAČINU VOĐENJA JEDINSTVENE LISTE ODOBRENIH OBJEKATA KOJI RUKUJU PROIZVODIMA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA NAMIJENJENIH ISHRANI LJUDI

Član 1.

U Pravilniku o načinu vođenja jedinstvene liste odobrenih objekata koji rukuju proizvodima životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), Prilozi II., III. i V. mijenjaju se i glase:

"Prilog II.

A. HRANA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA

SEKCIJA 0 - Opća djelatnost

SEKCIJA I - Meso domaćih papkara i kopitara

SEKCIJA II - Meso peradi i lagomorfa

SEKCIJA III - Meso divljači iz uzgoja

SEKCIJA IV - Meso divljači

SEKCIJA V - Mljeveno meso, mesni preparati i mašinski otkošteno meso

SEKCIJA VI - Mesni proizvodi

SEKCIJA VII - Žive školjke

SEKCIJA VIII - Proizvodi ribarstva

SEKCIJA IX - Sirovo mljeko i proizvodi od mljeka

SEKCIJA X - Jaja i proizvodi od jaja

SEKCIJA XI - Žablji bataci i puževi

SEKCIJA XII - Mast i čvarci

SEKCIJA XIII - Prerađeni želuci, mjehuri i crijeva

SEKCIJA XIV - Kolagen

SEKCIJA XV - Želatin

SEKCIJA XVI - Med

B. KATEGORIJE OBJEKATA

SEKCIJA 0	OPĆA DJELATNOST - Skladište (samostalni objekt) - Objekti za prepakiranje i preambalažiranje (samostalni objekt) - Teretni brod koji prevozi različite proizvode
SEKCIJA I	MESO DOMAĆIH PAKPARA I KOPITARA - Klaonica - Rasjekaonica
SEKCIJA II	MESO PERADI I LOGOMORFA - Klaonica - Rasjekaonica
SEKCIJA III	MESO DIVLJAČI IZ UZGOJA - Klaonica - Rasjekaonica
SEKCIJA IV	MESO DIVLJAČI - Centri za sakupljanje (nije obavezno) - Objekt za obradu divljači - Rasjekaonica
SEKCIJA V	MLJEVENO MESO, MESNI PREPARATI I MAŠINSKI OTKOŠTENO MESO - Objekt za proizvodnju mljevenog mesa - Objekt za proizvodnju mesnih preparata - Objekt za proizvodnju mom-a
SEKCIJA VI	MESNI PROIZVODI - Proizvodnja (obavezno proizvode navesti u Napomeni)
SEKCIJA VII	ŽIVE ŠKOLJKE - Otpremni centar - Centar za pročišćavanje
SEKCIJA VIII	PROIZVODI RIBARSTVA - Brodovi hladnjače - Brodovi fabrike - Objekti na kopnu za skladištenje svježih proizvoda ribarstva - Veletržnice - Aukcijske tržnice
SEKCIJA IX	KOLOSTRUM, SVJEŽE MLJEKO, PROIZVODI NA BAZI KOLOSTRUMA I PROIZVODI OD MLJEKA - Sabirni centar - Prerada
SEKCIJA X	JAJA I PROIZVODI OD JAJA - Centri za pakiranje jaja - Proizvodnja jaja za tehničku upotrebu - Prerada
SEKCIJA XI	ŽABLJI BATACI I PUŽEVI - Prerada
SEKCIJA XII	MASTI I ČVARCI - Prerada
SEKCIJA XIII	ŽELATIN - Centri za prikupljanje i objekti za preradu kože odobreni za dostavu svježeg materijala za proizvodnju želatina za ljudsku ishranu (nije obavezno) - Prerada
SEKCIJA XIV	KOLAGEN
SEKCIJA XV	- Centri za prikupljanje i objekti za preradu kože odobreni za dostavu svježeg materijala za proizvodnju kolagena za ljudsku ishranu (nije obavezno)
SEKCIJA XVI	- Prerada MED (nije obavezno) - Proizvodnja (Podrazumijeva objekte nakon primarne proizvodnje)

Prilog III.

DJELATNOST ZA POJEDINE SEKTORE

GLAVNI SEKTOR	KOD DJELATNOSTI
Meso	CC, CP, CS, GHE, MM, MP, MSM, PP, RW, SH
Mlijeko	CC, CS, PP, RW
Jaja	CC, CS, EPC, LEP, PP, RW
Proizvodi ribarstva/Živi školjkaši	AH, CS, DC, FFPP, FV, PC, MSFP, PP, RW, WM, ZV

Prilog V.

SKRAĆENICE I LEGENDA

DJELATNOST	VRSTA ŽIVOTINJE	NAPOMENE
AH = aukcijska tržnica	A = perad	bl = proizvodi od krvi
CC = sabirni centar	B = goveda	mp = mesni proizvodi
CP = rasjekaonica	C = koze	pap = mesni ekstrakti i
CS = hladnjača	L = lagomorfi	bilo koji mesni proizvod
DC = otpremni centar	O = ovce	u prahu
EPC = centar za pakiranje	P = svinje	st = tretirani želuci,
jaja	S = kopitari	crijeva i mjehuri
FFPP = objekti na kopnu za	fG = uzgojeni kopneni sisari	fl = žablji bataci
proizvodnju svježe ribe	izuzev domaćih papkara	sn = puževi
FV = brod fabrika	R = ratite	co = kolostrum i
GHE = objekt za obradu	wA = divlje ptice	proizvodi na bazi
divljači	wL = divlji lagomorfi	kolostruma
HO = med	wU = divlji papkari	EU = odobreni za izvoz u
LEP = pogon za tekuća jaja	wG = divlji kopneni sisari	EU
MM = objekt za mljeveno	izuzev divljih papkara i divljih	3th = odobreni za izvoz u
meso	lagomorfa	treće zemlje
MP = objekt za mesne		
preparate		
MSFP = objekt za mašinski		
otkošteno meso riba		
MSM = objekti za mašinski		
otkošteno meso		
TA = kožara		
PC = centar za		
pročišćavanje		
PdP = pogon za		
proizvodnju		
PP = pogon za preradu		
RV = teretni brod koji		
prevozi različite proizvode		
RW = objekt za ponovno		
pakiranje i ambalažiranje		
SH = klaonice		
WM = veleprodajne		
trgovine		
ZV = brod hladnjača		

"

Član 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-6-02-2-239-1/16

16. februara 2016. godine

Direktor

Ljubomir Kalaba, s. r.

Na temelju članka 8. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) i članka 4. stavak 7. Pravilnika o organizaciji službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", br. 103/12 i 28/14), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA PRAVILNIKA O NAČINU VOĐENJA JEDINSTVENE LISTE ODOBRENIH OBJEKATA KOJI RUKUJU PROIZVODIMA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA NAMIJENJENIH PREHRANI LJUDI

Članak 1.

U Pravilniku o načinu vođenja jedinstvene liste odobrenih objekata koji rukuju proizvodima životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), Privici II., III. i V. mijenjaju se i glase:

"Privitak II.

A. HRANA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

SEKCIJA 0 - Opća djelatnost

SEKCIJA I - Meso domaćih papkara i kopitara

SEKCIJA II - Meso peradi i lagomorfa

SEKCIJA III - Meso divljači iz uzgoja

SEKCIJA IV - Meso divljači

SEKCIJA V - Mljeveno meso, mesni pripravci i strojno otkoštano meso

SEKCIJA VI - Mesni proizvodi

SEKCIJA VII - Žive školjke

SEKCIJA VIII - Proizvodi ribarstva

SEKCIJA IX - Sirovo mlijeko i proizvodi od mlijeka

SEKCIJA X - Jaja i proizvodi od jaja

SEKCIJA XI - Žablji bataci i puževi

SEKCIJA XII - Mast i čvarci

SEKCIJA XIII - Prerađeni želuci, mjehuri i crijeva

SEKCIJA XIV - Kolagen

SEKCIJA XV - Želatin

SEKCIJA XVI - Med

B. KATEGORIJE OBJEKATA

SEKCIJA 0	OPĆA DJELATNOST - Skladište (samostalni objekt) - Objekti za prepakiranje i preambalažiranje (samostalni objekt) - Teretni brod koji prevozi različite proizvode
SEKCIJA I	MESO DOMAĆIH PAKARA I KOPITARA - Klaonica - Rasjekaonica
SEKCIJA II	MESO PERADI I LOGOMORFA - Klaonica - Rasjekaonica
SEKCIJA III	MESO DIVLJAČI IZ UZGOJA - Klaonica - Rasjekaonica
SEKCIJA IV	MESO DIVLJAČI - Centri za sakupljanje (nije obvezno) - Objekt za obradu divljači - Rasjekaonica
SEKCIJA V	MLJEVENO MESO, MESNI PRIPRAVCI I STROJNO OTKOŠTENO MESO - Objekt za proizvodnju mljevenog mesa - Objekt za proizvodnju mesnih pripravaka - Objekt za proizvodnju mom-a
SEKCIJA VI	MESNI PROIZVODI - Proizvodnja (obvezno proizvode navesti u Napomeni)
SEKCIJA VII	ŽIVE ŠKOLJKE - Otpremni centar - Centar za pročišćavanje
SEKCIJA VIII	PROIZVODI RIBARSTVA - Brodovi hladnjače - Brodovi fabrike - Objekti na kopnu za skladištenje svježih proizvoda ribarstva - Veletržnice - Aukcijske tržnice
SEKCIJA IX	KOLOSTRUM, SVJEŽE MLJEKO, PROIZVODI NA BAZI KOLOSTRUMA I PROIZVODI OD MLJEKA - Sabirni centar - Prerada
SEKCIJA X	JAJA I PROIZVODI OD JAJA - Centri za pakiranje jaja - Proizvodnja jaja za tehničku uporabu - Prerada
SEKCIJA XI	ŽABLJI BATACI I PUŽEVI - Prerada
SEKCIJA XII	MASTI I ČVARCI - Prerada
SEKCIJA XIII	ŽELATIN - Centri za prikupljanje i objekti za preradu kože odobreni za dostavu svježeg materijala za proizvodnju želatina za ljudsku prehranu (nije obvezno) - Prerada
SEKCIJA XIV	KOLAGEN
SEKCIJA XV	- Centri za prikupljanje i objekti za preradu kože odobreni za dostavu svježeg materijala za proizvodnju kolagena za ljudsku prehranu (nije obvezno)
SEKCIJA XVI	- Prerada MED (nije obvezno) - Proizvodnja (Podrazumijeva objekte nakon primarne proizvodnje)

Привитак III.

ДЈЕЛАТНОСТ ЗА ПОЈЕДИНЕ СЕКТОРЕ

ГЛАВНИ СЕКТОР	КОД ДЈЕЛАТНОСТИ
Месо	CC, CP, CS, GHE, MM, MP, MSM, PP, RW, SH
Млијеко	CC, CS, PP, RW
Јаја	CC, CS, EPC, LEP, PP, RW
Производи рибарства/Живи шкољкаши	AH, CS, DC, FFPP, FV, PC, MSFP, PP, RW, WM, ZV

Привитак V.

КРАТИЦЕ И LEGENDA

ДЈЕЛАТНОСТ	ВРСТА ЖИВОТИНЈЕ	НАПОМЕНЕ
AH = аукцијска тржница	A = перад	bl = производи од крви
CC = сабирни центар	B = говеда	mp = месни производи
CP = расјекаоница	C = козе	pap = месни екстракти и
CS = хладњаџа	L = лагоморфи	bilo који месни производ
DC = отпремни центар	O = овце	u prahu
EPC = центар за пакирање	P = свинје	st = третирани желуци,
jaja	S = копитари	crijeva i mjehuri
FFPP = објекти на копну за	fG = узгојени копнени sisavci	fl = жабљи батаци
производњу свјеже рибе	izuzev домаћих папкара	sn = пузеви
FV = брод фабрика	R = ратите	co = колострум и
GHE = објект за обраду	wA = дивље птице	производи на бази
дивљачи	wL = дивљи лагоморфи	kolostruma
HO = мед	wU = дивљи папкари	EU = одобрени за извоз у
LEP = погон за текућа јаја	wG = дивљи копнени sisavci	EU
MM = објект за млјево	izuzev дивљих папкара и дивљих	3th = одобрени за извоз у
meso	лагоморфа	treće земље
MP = објект за месне		
pripravke		
MSFP = објект за strojно		
otkošteno meso riba		
MSM = објекти за strojно		
otkošteno meso		
TA = кожара		
PC = центар за		
pročišćavanje		
PdP = погон за		
производњу		
PP = погон за preradu		
RV = teretni brod koji		
prevozi različite proizvode		
RW = објект за ponovno		
pakiranje i ambalažiranje		
SH = klaonice		
WM = veleprodajne		
trgovine		
ZV = брод хладњаџа		

"

Чланак 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Број 03-6-02-2-239-1/16
16. вељае 2016. године

Директор
Ljubomir Kalaba, v. r.

На основу члана 8. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02), члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09) и члана 4. став 7. Правилника о организацији службених контрола производа животињског поријекла намијењених исхрани људи ("Службени гласник БиХ", бр. 103/12 и 28/14), Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА ПРАВИЛНИКА О НАЧИНУ ВОЂЕЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ЛИСТЕ ОДОБРЕНИХ ОБЈЕКТА КОЈИ РУКУЈУ ПРОИЗВОДИМА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА НАМИЈЕЊЕНИХ ИСХРАНИ ЉУДИ

Члан 1.

У Правилнику о начину вођења јединствене листе одобрених објеката који рукују производима животињског поријекла намијењених исхрани људи ("Службени гласник БиХ", број 64/13), Прилози II, III и V мијењају се и гласе:

"Прилог II

А. ХРАНА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРИЈЕКЛА

СЕКЦИЈА 0 - Општа дјелатност

СЕКЦИЈА I - Месо домаћих папкара и копитара

СЕКЦИЈА II - Месо перади и лагоморфа

СЕКЦИЈА III - Месо дивљачи из узгоја

СЕКЦИЈА IV - Месо дивљачи

СЕКЦИЈА V - Мљевено месо, месни препарати и

машински откоштено месо

СЕКЦИЈА VI - Месни производи

СЕКЦИЈА VII - Живе шкољке

СЕКЦИЈА VIII - Производи рибарства

СЕКЦИЈА IX - Сирово млијеко и производи од млијека

СЕКЦИЈА X - Јаја и производи од јаја

СЕКЦИЈА XI - Жабљи батаци и пужеви

СЕКЦИЈА XII - Маст и чварци

СЕКЦИЈА XIII - Прерађени желуци, мјехури и цријева

СЕКЦИЈА XIV - Колаген

СЕКЦИЈА XV - Желатин

СЕКЦИЈА XVI - Мед

Б. КАТЕГОРИЈЕ ОБЈЕКТА

СЕКЦИЈА 0	ОПШТА ДЈЕЛАТНОСТ - Складиште (самостални објект) - Објекти за паковање и преамбалажирање (самостални објект) - Теретни брод који превози различите производе
СЕКЦИЈА I	МЕСО ДОМАЋИХ ПАПКАРА И КОПИТАРА - Клаоница - Расјекаоница
СЕКЦИЈА II	МЕСО ПЕРАДИ И ЛОГОМОРФА - Клаоница - Расјекаоница
СЕКЦИЈА III	МЕСО ДИВЉАЧИ ИЗ УЗГОЈА - Клаоница - Расјекаоница
СЕКЦИЈА IV	МЕСО ДИВЉАЧИ - Центри за сакупљање (није обавезно) - Објект за обраду дивљачи - Расјекаоница
СЕКЦИЈА V	МЉЕВЕНО МЕСО, МЕСНИ ПРЕПАРАТИ И МАШИНСКИ ОТКОШТЕНО МЕСО - Објект за производњу мљевеног меса - Објект за производњу месних препарата - Објект за производњу мом-а
СЕКЦИЈА VI	МЕСНИ ПРОИЗВОДИ - Производња (обавезно производе навести у Напомени)
СЕКЦИЈА VII	ЖИВЕ ШКОЉКЕ - Отпремни центар - Центар за прочишћавање
СЕКЦИЈА VIII	ПРОИЗВОДИ РИБАРСТВА - Бродови хладњаџе - Бродови фабрике - Објекти на копну за складиштење свјежих производа рибарства - Велетржнице - Аукцијске тржнице
СЕКЦИЈА IX	КОЛОСТРУМ, СВЈЕЖЕ МЛИЈЕКО, ПРОИЗВОДИ НА БАЗИ КОЛОСТРУМА И ПРОИЗВОДИ ОД МЛИЈЕКА - Сабирни центар - Прерада

СЕКЦИЈА X	ЈАЈА И ПРОИЗВОДИ ОД ЈАЈА - Центри за паковање јаја - Производња јаја за техничку употребу - Прерада
СЕКЦИЈА XI	ЖАБЉИ БАТАЦИ И ПУЖЕВИ - Прерада
СЕКЦИЈА XII	МАСТИ И ЧВАРЦИ - Прерада
СЕКЦИЈА XIII	ЖЕЛАТИН - Центри за прикупљање и објекти за прераду коже одобрени за доставу свјежег материјала за производњу желатина за људску исхрану (није обавезно) - Прерада
СЕКЦИЈА XIV	КОЛАГЕН
СЕКЦИЈА XV	- Центри за прикупљање и објекти за прераду коже одобрени за доставу свјежег материјала за производњу колагена за људску исхрану (није обавезно) - Прерада
СЕКЦИЈА XVI	МЕД (није обавезно) - Производња (Подразумијева објекте након примарне производње)

Прилог III ДЈЕЛАТНОСТ ЗА ПОЈЕДИНЕ СЕКТОРЕ

ГЛАВНИ СЕКТОР	КОД ДЈЕЛАТНОСТИ
Месо	CC, CP, CS, GHE, MM, MP, MSM, PP, RW, SH
Млијеко	CC, CS, PP, RW
Јаја	CC, CS, EPC, LEP, PP, RW
Производи рибарства/Живи шкољкаши	AH, CS, DC, FFPP, FV, PC, MSFP, PP, RW, WM, ZV

Прилог V СКРАЋЕНИЦЕ И ЛЕГЕНДА

ДЈЕЛАТНОСТ	ВРСТА ЖИВОТИЊЕ	НАПОМЕНЕ
AH = аукцијска тржница	A = перад	bl = производи од крви
CC = сабирни центар	B = говеда	mr = месни производи
CP = расјекаоница	C = козе	par = месни екстракти
CS = хладњача	L = лагоморфи	и било који месни
DC = отпремни центар	O = овце	производ у праху
EPC = центар за паковање јаја	P = свиње	st = третирану желуци,
FFPP = објекти на копну за производњу свјеже рибе	S = копitari	цријева и мјехури
FV = брод фабрика	tG = узгојени копнени сисари изузев домаћих папкара	fl = жабљи батаци
GHE = објекат за обраду дивљачи	R = ратите	sn = пужеви
HO = мед	wA = дивље птице	co = колострум и производи на бази колострума
LEP = погон за течна јаја	wL = дивљи лагоморфи	EU = одобрени за извоз у ЕУ
MM = објекат за млевено месо	wU = дивљи папкари	3th = одобрени за извоз у треће земље
MP = објекат за месне препарате	wG = дивљи копнени сисари изузев дивљих папкара и дивљих лагоморфа	
MSFP = објекат за машински откоштено месо риба		
MSM = објекти за машински откоштено месо		
TA = кожара		
PC = центар за прочишћавање		
PP = погон за производњу		
RV = теретни брод који превози различите производе		
RW = објекат за поновно паковање и амбалажирање		
SH = клаонице		
WM = велепродајне трговине		
ZV = брод хладњача		

"

Члан 2.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 03-6-02-2-239-1/16
16. фебруара 2016. године

Директор
Љубомир Калаба, с. р.

AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE

283

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-3-5/16 od 05.02.2016. године), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

- Odobrava se subjektu "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, Brčko, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
- Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovog rješenja.
- Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama člana 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:
  - na zapakovanom proizvodu na oznaci piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - se na nezapakovanom proizvodu ponudjenom krajnjem potrošaču oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-(4(32-6))" stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na pratećoj dokumentaciji (fakturi).
- U skladu s odredbama člana 51. Zakona o genetski modificiranim organizmima, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama člana 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima.
- U skladu s odredbama člana 24. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski

modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, podnosilac zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:

- a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja (MON-Ø4Ø32-6)", bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navestiti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-Ø4Ø32-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.
6. U skladu s članom 24. stav (2) *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz tačke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na prapratnom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakovanju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
  7. U skladu s odredbama člana 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnosilac zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen direktnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
  8. Subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama člana 51. stav (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
  9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja na osnovu dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
  10. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.
  11. Subjekat i hrana za životinje iz tačke 1. ovog rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
  12. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, a koje se odnose na tačke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovog rješenja, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
  13. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s članom 22. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i*

zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.

14. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.

15. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, Brčko, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-3/16 od 13.01.2016. godine i UP-1-50-4-3-2/16 od 25.01.2016. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na šestoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnosilac zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice u iznosu od 30,00 KM o uplaćenju naknadi za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam u skladu s važećim propisima Evropske unije osnovan, te da je u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobravanju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije, od subjekta "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, Brčko, Bosna i Hercegovina.

Članom 19. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva, ako ispunjava uslove, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Članom 16. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za*

životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Članom 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Članom 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetički modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

U skladu s navedenim, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist budžeta Bosne i Hercegovine.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Broj UP-1-50-4-3-8/16

Direktor

15. februara 2016. godine

Mr. sci. **Džemil Hajrić**, s. r.

Na temelju članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-3-5/16 od 05.02.2016. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekt "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, Brčko, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovoga Rješenja.

3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - b) se na nezapakirani proizvod ponuđen krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.
6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz točke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za prerađu, naznačiti da nisu namijenjeni namjernom

- unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
  9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
  10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
  11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
  12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
  13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
  14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
  15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, Brčko, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-3/16 od 13.01.2016. godine i UP-1-50-4-3-2/16 od 25.01.2016. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na šestoj sjednici ostvarilo uvid i ocijenilo dostavljenu dokumentaciju, te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnositelj zahtjeva uz zahtjev je dostavio primjerak uplatnice u iznosu od 30,00 KM o uplaćenju naknade za podnošenje zahtjeva, u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na

tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme u Mišljenju je predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije subjektu "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Gorice bb, Brčko, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i to na razdoblje od pet godina, koje se može obnoviti.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobravanju podnosi zahtjev u pisanom obliku Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila označavanja genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određeni su sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama, kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

U skladu s navedenim, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Naknada za mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM, u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja ne može se uložiti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostave ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-3-8/16
15. veljače 2016. godine

Ravnatelj
Mr. sc. **Džemil Hajrić**, v. r.

На основу члана 56. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04), члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), члана 193. став (1) Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), члана 11. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09), члана 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15) и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме (број: УП-1-50-4-3-5/16 од 05.02.2016. године), по захтјеву за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште хране за животиње која садржи генетички модификоване организме који је поднио субјекат "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Горице бб, 76100 Брчко, Босна и Херцеговина, Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се субјекту "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Горице бб, Брчко, стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване соје **MON-Ø4Ø32-6 (квантификација "Real-time PCR" >95%)**, која ће се користити искључиво као храна за животиње.
- Забрањује се намјерно уношење у животну средину/сјетва генетички модификоване соје из тачке 1. овог рјешења.
- Приликом стављања на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења, а у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09) и одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15), субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да обезбиједи да:
  - на ознаци на запакованом производу пише: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-Ø4Ø32-6)";
  - се на незапаковани производ понуђен крајњем потрошачу стави ознака: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-Ø4Ø32-6)" на производ или непосредно уз производ, као и на пратећу документацију (фактуру).
- У складу са одредбама члана 51. Закона о генетички модификованим организмима, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да у даљој дистрибуцији субјекту у пословању са храном за животиње који прима производ достави пратећу документацију са информацијама да производ садржи или се састоји од генетички модификованих организама и упозна га са обавезом означавања овог производа у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима.

- У складу са одредбама члана 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, подносилац захтјева дужан је да обезбиједи стављање сљедеће ознаке на паковању:
  - за генетички модификоване организме који се користе као храна за животиње и храну за животиње која садржи или се састоји од ГМО-а, натпис "генетички модификована соја (MON-Ø4Ø32-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње;
  - за храну за животиње произведену од генетички модификованих организама, натпис "произведен од генетички модификоване соје (MON-Ø4Ø32-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње.
- У складу са чланом 24. став (2) Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, забрањено је стављати на тржиште производе који су предмет овог рјешења ако наведени подаци из тачке 5. овог рјешења нису приказани јасно, читљиво и на начин да се не могу брисати на пропратном документу, или, ако је то примјенљиво, на паковању на контејнеру или на њему причвршћеној наљепници/декларацији.
- У складу са одредбама члана 54. Закона о генетички модификованим организмима, подносилац захтјева дужан је да приликом руковања, превоза и паковања генетички модификованих организама у пропратној документацији јасно обилежи генетички модификовани организм који је намијењен директном коришћењу за храну за животиње или за прераду; назначи да нису намијењени намјерном уношењу у животну средину/сјетву, те наведе мјесто за прибављање додатних информација.
- Субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да води базу података за период од пет година од дана извршења сваке трансакције у складу са одредбама члана 51. став (5) Закона о генетички модификованим организмима.
- Одобрава се стављање на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења на основу достављених докумената и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме да предметна храна за животиње одговара одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.
- Ово рјешење важи пет година од дана његовог доношења.
- Субјекат и храна за животиње из тачке 1. овог рјешења уписују се у Регистар рјешења субјеката у пословању са храном и генетички модификоване хране за животиње Босне и Херцеговине.

12. Све промјене које настану у периоду важења овог рјешења, а које се односе на тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог рјешења, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да достави Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
13. За обнову овог рјешења потребно је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине поднијети захтјев у складу са чланом 22. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, најкасније годину дана прије престанка важења рјешења о одобрењу.
14. Доношење овог рјешења о одобрењу не умањује општу грађанску и кривичну одговорност субјекта у пословању са храном по питању хране за животиње која је предмет овог рјешења.
15. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Подносилац захтјева "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Горице бб, Брчко, Босна и Херцеговина, поднио је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније који је запримљен под бројем УП-1-50-4-3/16 од 13.01.2016. године и УП-1-50-4-3-2/16 од 25.01.2016. године.

Захтјев је основан.

Савјет за генетички модификоване организме је на шестој сједници остварио увид и оцијенио достављене документације те је разматрао наведени захтјев у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Подносилац захтјева је уз захтјев доставио примјерак уплатнице у износу од 30,00 КМ о уплаћеној накнади за подношење захтјева у складу са Одлуком о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14).

У складу са наведеним, Савјет за генетички модификоване организме је након разматрања једногласно усвојио Мишљење да је наведени захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам у складу са важећим прописима Европске уније основан, те да је у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.

Савјет за генетички модификоване организме је у Мишљењу предложио Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине доношење Рјешења о одобрењу за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске

уније субјекту "MEGAMARKET-KOMPANI" d.o.o., Горице бб, Брчко, Босна и Херцеговина.

Чланом 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, подносиоцу захтјева, ако испуњава услове, доноси рјешење о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране за животиње узимајући у обзир мишљење Савјета за генетички модификоване организме, на период од пет година које се може обновити.

Чланом 16. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев у писаној форми Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.

Чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев ако је храна за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрена у складу са важећим прописима Европске уније.

Чланом 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена су правила за означавање генетички модификованих организама који се користе као храна за животиње, храну за животиње која садржи или се састоји од генетички модификованих организама и храну за животиње произведену од генетички модификованих организама.

Чланом 51, 52. и 54. Закона о генетички модификованим организмима одређена је сљедивост, означавање као и руковање, превоз и паковање генетички модификованих организама као и производа који садрже или се састоје од генетички модификованих организама.

У складу са наведеним, ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Накнада за мишљење Савјета за генетички модификоване организме уплаћена је у износу од 400,00 КМ, накнада за издавање рјешења за одобрење за стављање на тржиште уплаћена је у износу од 500,00 КМ и накнада за упис у Јединствени регистар ГМО-а уплаћена је у износу од 30,00 КМ, у складу са одредбама Одлуке о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14), у корист буџета Босне и Херцеговине.

Упутство о правном лијеку:

Против овог рјешења не може се изјавити жалба, већ се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана достављања овог рјешења.

Број УП-1-50-4-3-8/16
15. фебруара 2016. године

Директор
Мр sci. **Џемил Хајрић**, с. р.

284

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj 01-1-50-4-1202-5/15 od 09.11.2015. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat GOLIC TRADE d.o.o., PJ -Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, 78418 Nova Topola, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu GOLIC TRADE d.o.o., PJ -Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, Nova Topola, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-Ø4Ø32-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovog rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama člana 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na zapakovanom proizvodu na oznaci piše: "*Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)*";
  - b) se na nezapakovanom proizvodu ponuđenom krajnjem potrošaču oznaka: "*Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)*" stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na pratećoj dokumentaciji (fakturi).
4. U skladu s odredbama člana 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama člana 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama člana 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnosilac zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja

(MON-Ø4Ø32-6)", bit će u zgradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješci spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;

- b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-Ø4Ø32-6)" bit će u zgradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješci spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.
6. U skladu s članom 24. stav (2) *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz tačke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na propratnom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakovanju na spremniku ili na njemu pričvršćenju naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama člana 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnosilac zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen direktnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama člana 51. stav (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja na osnovu dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz tačke 1. ovog rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, a koje se odnose na tačke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovog rješenja, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s članom 22. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.

15. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
16. Ovim rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-32-8/15 od 03.12.2015. godine.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva GOLIC TRADE d.o.o., PJ-Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, Nova Topola, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-32/15 od 10.09.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na trećoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnosilac zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknadi za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije osnovan, te da je u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobravanju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije, od subjekta GOLIC TRADE d.o.o., PJ -Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, Nova Topola, Bosna i Hercegovina.

Članom 19. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva, ako ispunjava uslove, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Članom 16. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Članom 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Članom 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetički modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Ovim rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-32-8/15 od 03.12.2015. godine, o čemu je saglasan subjekat iz tačke 1. ovog rješenja, a iz razloga istog potpisnika Rješenja koje se dostavlja strankama i Rješenja objavljenog u "Službenom glasniku BiH".

U skladu s navedenim, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist budžeta Bosne i Hercegovine.

Uputstvo o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Broj UP-1-50-4-32-8-1/15

18. februara 2016. godine

Direktor

Mr. sci. **Džemil Hajrić**, s. r.

Na temelju članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj 01-1-50-4-1202-5/15 od 09.11.2015. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekt GOLIC TRADE d.o.o., PJ -Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, 78418 Nova Topola Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu GOLIC TRADE d.o.o., PJ -Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, Nova Topola, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.

2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovoga Rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - b) se na nezapakirani proizvod ponuđen krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obvezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-04032-6)" bit će u zagrada neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagrada neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.
6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz točke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za preradu, naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
16. Ovim Rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-32-8/15 od 03.12.2015. godine.

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva GOLIC TRADE d.o.o., PJ -Tvornica stočne hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, Nova Topola, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-32/15 od 10.09.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na trećoj sjednici ostvarilo uvid i ocijenilo dostavljenu dokumentaciju, te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnositelj zahtjeva uz zahtjev je dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknade za podnošenje zahtjeva, u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje.*

Vijeće za genetski modificirane organizme u Mišljenju je predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije subjektu GOLIC TRADE d.o.o., PJ - Tvornica stочне hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, Nova Topola, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i to na razdoblje od pet godina, koje se može obnoviti.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobravanju podnosi zahtjev u pisanom obliku Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila označavanja genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određeni su sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama, kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Ovim Rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-32-8/15 od 03.12.2015. godine, o čemu je saglasan subjekt iz točke 1. ovog Rješenja, a iz razloga istog potpisnika Rješenja koje se dostavlja strankama i Rješenja objavljenog u "Službenom glasniku BiH".

U skladu s navedenim, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Naknada za mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM, u skladu s

odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja ne može se uložiti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostave ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-32-8-1/15

18. veljače 2016. godine

Ravnatelj

Mr. sc. **Džemil Hajrić**, v. r.

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetički modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetički modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljeња Savjeta za genetički modificirane organizme (broj 01-1-50-4-1202-5/15 od 09.11.2015. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetički modificirane organizme koji je podnio subjekat GOLIC TRADE D.O.O., PJ. - Tvornica stочне hrane - "GOLMIX" Agroindustrijska zona bb, 78418 Nova Topola, Bosna i Hercegovina, Agencija za bezбједност hrane Bosne i Hercegovine donosi

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се субјекту ГОЛИЋ ТРАДЕ Д.О.О., ПЈ. - Творница сточне hrane - "ГОЛМИХ" Агроиндустријска зона бб, Нова Топола, стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване соје **MON-04032-6 (квантификација "Real-time PCR" >95%)**, која ће се користити искључиво као hrana за животиње.
2. Забрањује се намјерно уношење у животну средину/сјетва генетички модификоване соје из тачке 1. овог рјешења.
3. Приликом стављања на тржиште hrane за животиње из тачке 1. овог рјешења, а у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09) и одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване hrane и hrane за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову слједивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15), субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да обезбједи да:
  - а) на ознаци на запакованом производу пише: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)";
  - б) се на незапаковани производ понуђен крајњем потрошачу стави ознака: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)" на производ или непосредно уз производ, као и на пратећу документацију (фактуру).
4. У складу са одредбама члана 51. Закона о генетички модификованим организмима, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је

- да у даљој дистрибуцији субјекту у пословању са храном за животиње који прима производ достави пратећу документацију са информацијама да производ садржи или се састоји од генетички модификованих организама и упозна га са обавезом означавања овог производа у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима.
5. У складу са одредбама члана 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, подносилац захтјева дужан је да обезбједи стављање сљедеће ознаке на паковању:
- а) за генетички модификоване организме који се користе као храна за животиње и храну за животиње која садржи или се састоји од ГМО-а, натпис "генетички модификована соја (MON-04032-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње;
  - б) за храну за животиње произведену од генетички модификованих организама, натпис "произведен од генетички модификоване соје (MON-04032-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње.
6. У складу са чланом 24. став (2) Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, забрањено је стављати на тржиште производе који су предмет овог рјешења ако наведени подаци из тачке 5. овог рјешења нису приказани јасно, читљиво и на начин да се не могу брисати на пропратном документу, или, ако је то примјенљиво, на паковању на контејнеру или на њему причвршћеној наљепници/декларацији.
7. У складу са одредбама члана 54. Закона о генетички модификованим организмима, подносилац захтјева дужан је да приликом руковања, превоза и паковања генетички модификованих организама у пропратној документацији јасно обиљежи генетички модификовани организам који је намијењен директном коришћењу за храну за животиње или за прераду; назначи да нису намијењени намјерном уношењу у животну средину/сјетву, те наведе мјесто за прибављање додатних информација.
8. Субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да води базу података за период од пет година од дана извршења сваке трансакције у складу са одредбама члана 51. став (5) Закона о генетички модификованим организмима.
9. Одобрава се стављање на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења на основу достављених докумената и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме да предметна храна за животиње одговара одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.
10. Ово рјешење важи пет година од дана његовог доношења.
11. Субјекат и храна за животиње из тачке 1. овог рјешења уписују се у Регистар рјешења субјеката у пословању са храном и генетички модификоване хране за животиње Босне и Херцеговине.
12. Све промјене које настану у периоду важења овог рјешења, а које се односе на тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог рјешења, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да достави Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
13. За обнову овог рјешења потребно је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине поднијети захтјев у складу са чланом 22. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, најкасније годину дана прије престанка важења рјешења о одобрењу.
14. Доношење овог рјешења о одобрењу не умањује општу грађанску и кривичну одговорност субјекта у пословању са храном по питању хране за животиње која је предмет овог рјешења.
15. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".
16. Овим рјешењем замјењује се Рјешење број УП-1-50-4-32-8/15 од 03.12.2015. године.

Образложење

Подносилац захтјева ГОЛИЋ ТРАДЕ Д.О.О., ПП. - Творница сточне хране - "ГОЛМИХ" Агроиндустријска зона бб, Нова Топола, Босна и Херцеговина, поднио је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније који је запримљен под бројем УП-1-50-4-32/15 од 10.09.2015. године.

Захтјев је основан.

Савјет за генетички модификоване организме је на трећој сједници остварио увид и оцијенио достављене документације те је разматрао наведени захтјев у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Подносилац захтјева је уз захтјев доставио примјерак уплатнице о уплаћеној накнади за подношење захтјева у складу са Одлуком о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14).

У складу са наведеним, Савјет за генетички модификоване организме је након разматрања једногласно усвојио Мишљење да је наведени захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније основан, те да је у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања

одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.

Савјет за генетички модификоване организме је у Мишљењу предложио Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине доношење Рјешења о одобрењу за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније субјекту ГОЛИЋ ТРАДЕ Д.О.О., ПЛ. - Творница сточне хране - "ГОЛМИХ" Агроиндустријска зона бб, Нова Топола, Босна и Херцеговина.

Чланом 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, подносиоцу захтјева, ако испуњава услове, доноси рјешење о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране за животиње узимајући у обзир мишљење Савјета за генетички модификоване организме, на период од пет година које се може обновити.

Чланом 16. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев у писаној форми Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.

Чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена је потребна документација која се доставља уз захтјев ако је храна за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрена у складу са важећим прописима Европске уније.

Чланом 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена су правила за означавање генетички модификованих организама који се користе као храна за животиње, храну за животиње која садржи или се састоји од генетички модификованих организама и храну за животиње произведену од генетички модификованих организама.

Чланом 51, 52. и 54. Закона о генетички модификованим организмима одређена је сљедивост, означавање као и руковање, превоз и паковање генетички модификованих организама као и производа који садрже или се састоје од генетички модификованих организама.

Овим рјешењем замјењује се Рјешење број УП-1-50-4-32-8/15 од 03.12.2015. године, о чему је сагласан субјекат из тачке 1. овог рјешења, а из разлога изтог потписника Рјешења које се доставља странкама и Рјешења објављеног у "Службеном гласнику БиХ"

У складу са наведеним, ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Накнада за мишљење Савјета за генетички модификоване организме уплаћена је у износу од 400,00 КМ, накнада за издавање рјешења за одобрење за стављање на тржиште уплаћена је у износу од 500,00 КМ и накнада за упис у Јединствени регистар ГМО-а уплаћена је у износу од

30,00 КМ, у складу са одредбама Одлуке о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14), у корист буџета Босне и Херцеговине.

Упутство о правном лијеку

Против овог рјешења не може се изјавити жалба, већ се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана достављања овог рјешења.

Број УП-1-50-4-32-8-1/15
18. фебруара 2016. године

Директор
Мр sc. **Џемил Хајрић**, с. р.

285

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj 01-1-50-4-1202-4/15 od 09.11.2015. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, 79220 Novi Grad, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

РЈЕШЕЊЕ

1. Odobrava se subjektu COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, Novi Grad, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovog rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama člana 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na zapakovanom proizvodu na oznaci piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - b) se na nezapakovanom proizvodu ponuđenom krajnjem potrošaču oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na pratećoj dokumentaciji (fakturi).
4. U skladu s odredbama člana 51. Zakona o genetski modificiranim organizmima, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s

- obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama člana 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama člana 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnosilac zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
- a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja (MON-04032-6)", bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.
6. U skladu s članom 24. stav (2) *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz tačke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na priloženom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakovanju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama člana 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnosilac zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen direktnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama člana 51. stav (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja na osnovu dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekat i hrana za životinje iz tačke 1. ovog rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, a koje se odnose na tačke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovog rješenja, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s članom 22. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.
15. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
16. Ovim rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-34-5/15 od 03.12.2015. godine.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, Novi Grad, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-34/15 od 23.10.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na trećoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnosilac zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknadi za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije osnovan, te da je u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobravanju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije, od subjekta COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, Novi Grad, Bosna i Hercegovina.

Članom 19. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva, ako ispunjava uslove, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Članom 16. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji*

se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Članom 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Članom 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetički modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Ovim rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-34-5/15 od 03.12.2015. godine, o čemu je saglasan subjekat iz tačke 1. ovog rješenja, a iz razloga istog potpisnika Rješenja koje se dostavlja strankama i Rješenja objavljenog u "Službenom glasniku BiH".

U skladu s navedenim, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist budžeta Bosne i Hercegovine.

Uputstvo o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Broj UP-1-50-4-34-5-1/15

Direktor

18. februara 2016. godine

Mr. sci. **Džemil Hajrić**, s. r.

Na temelju članka 56. *Zakona o hrani* ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. *Zakona o upravi* ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) *Zakona o upravnom postupku* ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj 01-1-50-4-1202-4/15 od 09.11.2015. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekt COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, 79220 Novi Grad, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, Novi Grad, Bosna i Hercegovina, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovoga Rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - b) se na nezapakirani proizvod ponuđen krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.
6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz tačke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenju naljepnici/deklaraciji.

7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za preradu, naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
16. Ovim Rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-34-5/15 od 03.12.2015. godine.

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, Novi Grad, Bosna i Hercegovina, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-34/15 od 23.10.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na trećoj sjednici ostvarilo uvid i ocijenilo dostavljenu dokumentaciju, te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnositelj zahtjeva uz zahtjev je dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknade za podnošenje zahtjeva, u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme u Mišljenju je predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije subjektu COMP-ASTOR d.o.o., Rakani bb, Novi Grad, Bosna i Hercegovina, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i to na razdoblje od pet godina, koje se može obnoviti.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobravanju podnosi zahtjev u pisanom obliku Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila označavanja genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određeni su sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama, kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Ovim Rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj UP-1-50-4-34-5/15 od 03.12.2015. godine, o čemu je saglasan subjekt iz tačke 1. ovog Rješenja, a iz razloga istog potpisnika Rješenja koje se dostavlja strankama i Rješenja objavljenog u "Službenom glasniku BiH".

U skladu s navedenim, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Naknada za mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM, u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja ne može se uložiti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostave ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-34-5-1/15

Ravnatelj

18. veljače 2016. godine

Mr. sc. **Džemil Hajrić**, v. r.

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetički modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15) и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме (број 01-1-50-4-1202-4/15 од 09.11.2015. године), по захтјеву за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште хране за животиње која садржи генетички модификоване организме који је поднио субјекат COMP-ASTOR d.o.o., Ракани бб, 79220 Нови Град, Босна и Херцеговина, Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се субјекту COMP-ASTOR d.o.o., Ракани бб, Нови Град, стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване соје **MON-04032-6 (квантификација "Real-time PCR" >95%)**, која ће се користити искључиво као храна за животиње.
- Забрањује се намјерно уношење у животну средину/сјетва генетички модификоване соје из тачке 1. овог рјешења.
- Приликом стављања на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења, а у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09) и одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15), субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да обезбиједи да:
  - на ознаци на запакованом производу пише: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)";
  - се на незапаковани производ понуђен крајњем потрошачу стави ознака: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)" на производ или непосредно уз производ, као и на пратећу документацију (фактуру).

- У складу са одредбама члана 51. Закона о генетички модификованим организмима, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да у даљој дистрибуцији субјекту у пословању са храном за животиње који прима производ достави пратећу документацију са информацијама да производ садржи или се састоји од генетички модификованих организама и упозна га са обавезом означавања овог производа у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима.
- У складу са одредбама члана 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, подносилац захтјева дужан је да обезбиједи стављање сљедеће ознаке на паковању:
  - за генетички модификоване организме који се користе као храна за животиње и храну за животиње која садржи или се састоји од ГМО-а, натпис "генетички модификована соја (MON-04032-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње;
  - за храну за животиње произведену од генетички модификованих организама, натпис "произведен од генетички модификоване соје (MON-04032-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње.
- У складу са чланом 24. став (2) Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, забрањено је стављати на тржиште производе који су предмет овог рјешења ако наведени подаци из тачке 5. овог рјешења нису приказани јасно, читљиво и на начин да се не могу брисати на пропратном документу, или, ако је то примјенимо, на паковању на контејнеру или на њему причвршћеној наљепници/декларацији.
- У складу са одредбама члана 54. Закона о генетички модификованим организмима, подносилац захтјева дужан је да приликом руковања, превоза и паковања генетички модификованих организама у пропратној документацији јасно обилежи генетички модификовани организам који је намијењен директном коришћењу за храну за животиње или за прераду; назначи да нису намијењени намјерном уношењу у животну средину/сјетву, те наведе мјесто за прибављање додатних информација.
- Субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да води базу података за период од пет година од дана извршења сваке трансакције у складу са одредбама члана 51. став (5) Закона о генетички модификованим организмима.
- Одобрава се стављање на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења на основу достављених докумената и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме да предметна храна за животиње одговара одредбама Правилника о условима

- и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.
10. Ово рјешење важи пет година од дана његовог доношења.
  11. Субјекат и храна за животиње из тачке 1. овог рјешења уписују се у Регистар рјешења субјеката у пословању са храном и генетички модификоване хране за животиње Босне и Херцеговине.
  12. Све промјене које настану у периоду важења овог рјешења, а које се односе на тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог рјешења, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да достави Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
  13. За обнову овог рјешења потребно је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине поднијети захтјев у складу са чланом 22. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, најкасније годину дана прије престанка важења рјешења о одобрењу.
  14. Доношење овог рјешења о одобрењу не умањује општу грађанску и кривичну одговорност субјекта у пословању са храном по питању хране за животиње која је предмет овог рјешења.
  15. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".
  16. Овим рјешењем замјењује се Рјешење број УП-1-50-4-34-5/15 од 03.12.2015. године.

Образложење

Подносилац захтјева COMP-ASTOR d.o.o., Ракани бб, Нови Град, Босна и Херцеговина, поднио је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније који је за примљен под бројем УП-1-50-4-34/15 од 23.10.2015. године.

Захтјев је основан.

Савјет за генетички модификоване организме је на трећој сједници остварио увид и оцијенио достављене документације те је разматрао наведени захтјев у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Подносилац захтјева је уз захтјев доставио примјерак уплатнице о уплаћеној накнади за подношење захтјева у складу са Одлуком о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14).

У складу са наведеним, Савјет за генетички модификоване организме је након разматрања једногласно усвојио Мишљење да је наведени захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније основан, те да је у складу са

чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.

Савјет за генетички модификоване организме је у Мишљењу предложио Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине доношење Рјешења о одобрењу за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније субјекту COMP-ASTOR d.o.o., Ракани бб, Нови Град, Босна и Херцеговина.

Чланом 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, подносиоцу захтјева, ако испуњава услове, доноси рјешење о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране за животиње узимајући у обзир мишљење Савјета за генетички модификоване организме, на период од пет година које се може обновити.

Чланом 16. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев у писаној форми Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.

Чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је потребна документација која се доставља уз захтјев ако је храна за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрена у складу са важећим прописима Европске уније.

Чланом 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена су правила за означавање генетички модификованих организама који се користе као храна за животиње, храну за животиње која садржи или се састоји од генетички модификованих организама и храну за животиње произведену од генетички модификованих организама.

Чланом 51, 52. и 54. Закона о генетички модификованим организмима одређена је сљедивост, означавање као и руковање, превоз и паковање генетички модификованих организама као и производа који садрже или се састоје од генетички модификованих организама.

Овим рјешењем замјењује се Рјешење број УП-1-50-4-34-5/15 од 03.12.2015. године, о чему је сагласан субјекат из тачке 1. овог рјешења, а из разлога истог потписника Рјешења које се доставља странкама и Рјешења објављеног у "Службеном гласнику БиХ"

У складу са наведеним, ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Накнада за мишљење Савјета за генетички модификоване организме уплаћена је у износу од 400,00 КМ, накнада за издавање рјешења за одобрење за стављање на тржиште уплаћена је у износу од 500,00 КМ и накнада за упис у Јединствени регистар ГМО-а уплаћена је у износу од

30,00 KM, у складу са одредбама Одлуке о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14), у корист буџета Босне и Херцеговине.

Упутство о правном лијеку

Против овог рјешења не може се изјавити жалба, већ се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана достављања овог рјешења.

Број УП-1-50-4-34-5-1/15
18. фебруара 2016. године

Директор
Мр. sc. **Џемил Хајрић**, с. р.

286

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-18-35-3/15 od 10.12.2015. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat D.O.O. "Sarić", Pađine bb, 75413 Kozluk, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu D.O.O. "Sarić", Padine bb, Kozluk, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-Ø4Ø32-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovog rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama člana 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na zapakovanom proizvodu na oznaci piše: *"Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)";*
  - b) se na nezapakiranom proizvodu ponuđenom krajnjem potrošaču oznaka: *"Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)"* stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na pratećoj dokumentaciji (fakturi).
4. U skladu s odredbama člana 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s

obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s
odredbama člana 52. *Zakona o genetski modificiranim
organizmima*.

5. U skladu s odredbama člana 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnosilac zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja (MON-04032-6)", bit će u zagrada neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagrada neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.
6. U skladu s članom 24. stav (2) *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz tačke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na praprotom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakovanju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama člana 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnosilac zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen direktnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjstvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama člana 51. stav (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja na osnovu dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz tačke 1. ovog rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, a koje se odnose na tačke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovog rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

13. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s članom 22. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.
15. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
16. Ovim rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj: UP-1-50-4-35-6/15 od 18.12.2015. godine.

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva D.O.O. "Sarić", Padine bb, Kozluk, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-35/15 od 10.11.2015. godine i UP-1-50-4-35-2/15 od 23.11.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na četvrtoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnosilac zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknada za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije osnovan, te da je u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobravanju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije, od subjekta D.O.O. "Sarić", Padine bb, Kozluk, Bosna i Hercegovina.

Članom 19. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva, ako ispunjava uslove, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Članom 16. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za*

životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Članom 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Članom 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetički modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Ovim rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj: UP-1-50-4-35-6/15 od 18.12.2015. godine, o čemu je saglasan subjekat iz tačke 1. ovog rješenja, a iz razloga istog potpisnika Rješenja koje se dostavlja strankama i Rješenja objavljenog u "Službenom glasniku BiH".

U skladu s navedenim, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist budžeta Bosne i Hercegovine.

Uputstvo o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Broj UP-1-50-4-35-6-1/15
18. februara 2016. godine

Direktor
Mr. sci. **Džemil Hajrić**, s. r.

Na temelju članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-18-35-3/15 od 10.12.2015. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat D.O.O. "Sarić", Padine bb, 75413 Kozluk, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu D.O.O. "Sarić", Padine bb, Kozluk, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-Ø4Ø32-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovoga Rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)";
  - b) se na nezapakirani proizvod ponuđen krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-Ø4Ø32-6)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obvezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-Ø4Ø32-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizveden od genetski modificirane soje (MON-Ø4Ø32-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.
6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz točke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za preradu, naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".
16. Ovim Rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj: UP-1-50-4-35-6/15 od 18.12.2015. godine.

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva D.O.O. "Sarić", Padine bb, Kozluk, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-35/15 od 10.11.2015. godine i UP-1-50-4-35-2/15 od 23.11.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na četvrtoj sjednici ostvarilo uvid i ocijenilo dostavljenu dokumentaciju, te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnositelj zahtjeva uz zahtjev je dostavio primjerak uplatnice o uplaćenju naknade za podnošenje zahtjeva, u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje.*

Vijeće za genetski modificirane organizme u Mišljenju je predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije subjektu D.O.O. "Sarić", Pađine bb, Kozluk, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i to na razdoblje od pet godina, koje se može obnoviti.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobravanju podnosi zahtjev u pisanom obliku Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila označavanja genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određeni su sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama, kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

Ovim Rješenjem zamjenjuje se Rješenje broj: UP-1-50-4-35-6/15 od 18.12.2015. godine, o čemu je saglasan subjekt iz tačke 1. ovog Rješenja, a iz razloga istog potpisnika Rješenja koje se dostavlja strankama i Rješenja objavljenog u "Službenom glasniku BiH".

U skladu s navedenim, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Naknada za mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM, u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja ne može se uložiti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostave ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-35-6-1/15
18. veljače 2016. godine

Ravnatelj
Mr. sc. **Džemil Hajrić**, v. r.

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetički modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetički modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Savjeta za genetički modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-18-35-3/15 od 10.12.2015. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetički modificirane organizme koji je podnio subjekat D.O.O. "Sarić", Pađine bb, 75413 Kozluk, Bosna i Hercegovina, Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine donosi

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се субјекту Д.О.О. "Сарић", Пађине бб, Козлук, стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване соје **MON-04032-6 (квантификација "Real-time PCR" >95%)**, која ће се користити искључиво као храна за животиње.
2. Забрањује се намјерно уношење у животну средину/сјетва генетички модификоване соје из тачке 1. овог рјешења.
3. Приликом стављања на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења, а у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима ("Службени гласник БиХ", број 23/09) и одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову слједивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15), субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да обезбједи да:
  - а) на ознаци на запакованом производу пише: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)";
  - б) се на незапаковани производ понуђен крајњем потрошачу стави ознака: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-04032-6)" на производ или непосредно уз производ, као и на пратећу документацију (фактуру).

4. У складу са одредбама члана 51. Закона о генетички модификованим организмима, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да у даљој дистрибуцији субјекту у пословању са храном за животиње који прима производ достави пратећу документацију са информацијама да производ садржи или се састоји од генетички модификованих организама и упозна га са обавезом означавања овог производа у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима.
5. У складу са одредбама члана 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, подносилац захтјева дужан је да обезбиједи стављање сљедеће ознаке на паковању:
- а) за генетички модификоване организме који се користе као храна за животиње и храну за животиње која садржи или се састоји од ГМО-а, натпис "генетички модификована соја (MON-04032-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње;
  - б) за храну за животиње произведену од генетички модификованих организама, натпис "произведен од генетички модификоване соје (MON-04032-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње.
6. У складу са чланом 24. став (2) Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, забрањено је стављати на тржиште производе који су предмет овог рјешења ако наведени подаци из тачке 5. овог рјешења нису приказани јасно, читљиво и на начин да се не могу брисати на пропратном документу, или, ако је то примјенимо, на паковању на контејнеру или на њему причвршћеној наљепници/декларацији.
7. У складу са одредбама члана 54. Закона о генетички модификованим организмима, подносилац захтјева дужан је да приликом руковања, превоза и паковања генетички модификованих организама у пропратној документацији јасно обиљежи генетички модификовани организам који је намијењен директном коришћењу за храну за животиње или за прераду; назначи да нису намијењени намјерном уношењу у животну средину/сјетву, те наведе мјесто за прибављање додатних информација.
8. Субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да води базу података за период од пет година од дана извршења сваке трансакције у складу са одредбама члана 51. став (5) Закона о генетички модификованим организмима.
9. Одобрава се стављање на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења на основу достављених докумената и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме да предметна храна за животиње одговара одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.
10. Ово рјешење важи пет година од дана његовог доношења.
11. Субјекат и храна за животиње из тачке 1. овог рјешења уписују се у Регистар рјешења субјеката у пословању са храном и генетички модификоване хране за животиње Босне и Херцеговине.
12. Све промјене које настану у периоду важења овог рјешења, а које се односе на тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог рјешења, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да достави Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
13. За обнову овог рјешења потребно је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине поднијети захтјев у складу са чланом 22. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, најкасније годину дана прије престанка важења рјешења о одобрењу.
14. Доношење овог рјешења о одобрењу не умањује општу грађанску и кривичну одговорност субјекта у пословању са храном по питању хране за животиње која је предмет овог рјешења.
15. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".
16. Овим рјешењем замјењује се Рјешење број: УП-1-50-4-35-6/15 од 18.12.2015. године.

Образложење

Подносилац захтјева Д.О.О. "Сарић", Пађине бб, Козлук, Босна и Херцеговина, поднио је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније који је запримљен под бројем УП-1-50-4-35/15 од 10.11.2015. године и УП-1-50-4-35-2/15 од 23.11.2015.

Захтјев је основан.

Савјет за генетички модификоване организме је на четвртој сједници остварио увид и оцијенио достављене документације те је разматрао наведени захтјев у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Подносилац захтјева је уз захтјев доставио примјерак уплатнице о уплаћеној накнади за подношење захтјева у складу са Одлуком о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14).

У складу са наведеним, Савјет за генетички модификоване организме је након разматрања једногласно усвојио Мишљење да је наведени захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим

прописима Европске уније основан, те да је у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.

Савјет за генетички модификоване организме је у Мишљењу предложио Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине доношење Рјешења о одобрењу за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније субјекту Д.О.О. "Сарић", Пађине бб, Козлук, Босна и Херцеговина.

Чланом 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, подносиоцу захтјева, ако испуњава услове, доноси рјешење о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране за животиње узимајући у обзир мишљење Савјета за генетички модификоване организме, на период од пет година које се може обновити.

Чланом 16. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев у писаној форми Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.

Чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена је потребна документација која се доставља уз захтјев ако је храна за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрена у складу са важећим прописима Европске уније.

Чланом 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена су правила за означавање генетички модификованих организама који се користе као храна за животиње, храну за животиње која садржи или се састоји од генетички модификованих организама и храну за животиње произведену од генетички модификованих организама.

Чланом 51, 52. и 54. Закона о генетички модификованим организмима одређена је сљедивост, означавање као и руковање, превоз и паковање генетички модификованих организама као и производа који садрже или се састоје од генетички модификованих организама.

Овим рјешењем замјењује се Рјешење број: УП-1-50-4-35-6/15 од 18.12.2015. године, о чему је сагласан субјекат из тачке 1. овог рјешења, а из разлога истог потписника Рјешења које се доставља странкама и Рјешења објављеног у "Службеном гласнику БиХ"

У складу са наведеним, ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Накнада за мишљење Савјета за генетички модификоване организме уплаћена је у износу од 400,00 КМ, накнада за издавање рјешења за одобрење за стављање на тржиште уплаћена је у износу од 500,00 КМ и накнада за

упис у Јединствени регистар ГМО-а уплаћена је у износу од 30,00 КМ, у складу са одредбама Одлуке о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14), у корист буџета Босне и Херцеговине.

Упутство о правном лијеку

Против овог рјешења не може се изјавити жалба, већ се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана достављања овог рјешења.

Број УП-1-50-4-35-6-1/15
18. фебруара 2016. године

Директор
Мр sci. **Џемил Хајрић**, с. р.

287

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (UP-1-50-4-37-3/15 od 05.01.2016. godine), po zahtjevu za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

- Odobrava se subjektu "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, Banja Luka, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
- Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz tačke 1. ovog rješenja.
- Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja, a u skladu s odredbama člana 52. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je osigurati da:
  - na zapakovanom proizvodu na oznaci piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - se na nezapakovanom proizvodu ponudnom krajnjem potrošaču oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" stavi na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na pratećoj dokumentaciji (fakturi).
- U skladu s odredbama člana 51. Zakona o genetski modificiranim organizmima, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se

sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama člana 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.

5. U skladu s odredbama člana 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnosilac zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis "genetski modificirana soja (MON-04032-6)", bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno te riječi mogu se navesti u bilješki spiska hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u spisku hrane za životinje.
6. U skladu s članom 24. stav (2) *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljati na tržište proizvode koji su predmet ovog rješenja ako navedeni podaci iz tačke 5. ovog rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i na način da se ne mogu brisati na prapratnom dokumentu, ili, ako je to primjenjivo, na pakovanju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama člana 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnosilac zahtjeva dužan je prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama popratnom dokumentacijom jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen direktnom korištenju za hranu za životinje ili za preradu; naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz tačke 1. ovog rješenja obavezan je voditi bazu podataka za period od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama člana 51. stav (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz tačke 1. ovog rješenja na osnovu dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo rješenje važi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekat i hrana za životinje iz tačke 1. ovog rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u periodu važenja ovog rješenja, a koje se odnose na tačke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovog rješenja, subjekat u poslovanju s hranom za životinje iz

tačke 1. ovog rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

13. Za obnovu ovog rješenja potrebno je Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev u skladu s članom 22. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovog rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i krivičnu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmet ovog rješenja.
15. Ovo rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnosilac zahtjeva "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-37/15 od 26.11.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na petoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenu dostavljene dokumentacije te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnosilac zahtjeva je uz zahtjev dostavio primjerak uplatnice u iznosu od 30,00 KM od uplaćenog naknadi za podnošenje zahtjeva u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje da je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam u skladu s važećim propisima Evropske unije osnovan, te da je u skladu s članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme je u Mišljenju predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobravanju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Evropske unije, od subjekta "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

Članom 19. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine podnosiocu zahtjeva, ako ispunjava uslove, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, na period od pet godina koje se može obnoviti.

Članom 16. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobrenju podnosi zahtjev u pisanoj formi Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Članom 17a. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Evropske unije.

Članom 24. *Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi put na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila za označavanje genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Članom 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određena je sljedivost, označavanje kao i rukovanje, prijevoz i pakiranje genetički modificiranih organizama kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

U skladu s navedenim, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Naknada za Mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje Rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist budžeta Bosne i Hercegovine.

Uputstvo o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Broj UP-1-50-4-37-6/15
25. januara 2016. godine

Direktor
Mr. sci. **Džemil Hajrić**, s. r.

Na temelju članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-37-3/15 od 05.01.2016. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekt "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, Banja Luka, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovoga Rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
  - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
  - b) se na nezapakirani proizvod ponuđen krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obavezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
  - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
  - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.
6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz točke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenju naljepnici/deklaraciji.

7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za preradu, naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-37/15 od 26.11.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na petoj sjednici ostvarilo uvid i ocijenilo dostavljenu dokumentaciju, te je razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnositelj zahtjeva uz zahtjev je dostavio primjerak uplatnice u iznosu od 30,00 KM o uplaćenju naknade za

podnošenje zahtjeva, u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme u Mišljenju je predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije subjektu "TERRACOM" d.o.o., Nenada Kostića 170, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i to na razdoblje od pet godina, koje se može obnoviti.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobravanju podnosi zahtjev u pisanom obliku Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila označavanja genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određeni su sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama, kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

U skladu s navedenim, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Naknada za mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM, u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane

hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja ne može se uložiti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostave ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-37-6/15
25. siječnja 2016. godine

Ravnatelj
Mr. sc. **Džemil Hajrić**, v. r.

Na osnovu člana 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), člana 11. Zakona o genetički modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), člana 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме (број: УП-1-50-4-37-3/15 од 05.01.2016. године), по захтјеву за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште хране за животиње која садржи генетички модификоване организме који је поднио субјекат "TERRACOM" d.o.o., Ненада Костића 170, 78000 Бања Лука, Босна и Херцеговина, Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине доноси

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се субјекту "TERRACOM" d.o.o., Ненада Костића 170, Бања Лука, стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване соје **MON-Ø4Ø32-6 (квантификација "Real-time PCR" >95%)**, која ће се користити искључиво као храна за животиње.
- Забрањује се намјерно уношење у животну средину/сјетва генетички модификоване соје из тачке 1. овог рјешења.
- Приликом стављања на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења, а у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) и одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да обезбиједи да:
  - на ознаци на пакованом производу пише: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-Ø4Ø32-6)";
  - се на незапаковани производ понуђен крајњем потрошачу стави ознака: "Овај производ садржи генетички модификовану соју (MON-Ø4Ø32-6)" на производ или непосредно уз производ, као и на пратећу документацију (фактуру).
- У складу са одредбама члана 51. Закона о генетички модификованим организмима, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења дужан је да у даљој дистрибуцији субјекту у пословању са храном за животиње који прима производ достави пратећу документацију са информацијама да производ садржи или се састоји од генетички модификованих

организма и упозна га са обавезом означавања овог производа у складу са одредбама члана 52. Закона о генетички модификованим организмима.

- У складу са одредбама члана 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, подносилац захтјева дужан је да обезбиједи стављање сљедеће ознаке на паковању:
  - за генетички модификоване организме који се користе као храна за животиње и храну за животиње која садржи или се састоји од ГМО-а, натпис "генетички модификована соја (MON-Ø4Ø32-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње;
  - за храну за животиње произведену од генетички модификованих организама, натпис "произведен од генетички модификоване соје (MON-Ø4Ø32-6)" биће у заградама непосредно иза одређеног назива хране за животиње, а алтернативно те ријечи могу се навести у биљешци списка хране за животиње, те слова морају бити барем исте величине као и у списку хране за животиње.
- У складу са чланом 24. став (2) Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, забрањено је стављати на тржиште производе који су предмет овог рјешења ако наведени подаци из тачке 5. овог рјешења нису приказани јасно, читљиво и на начин да се не могу брисати на пропратном документу, или, ако је то примјенимо, на паковању на контејнеру или на њему причвршћеној наљепници/декларацији.
- У складу са одредбама члана 54. Закона о генетички модификованим организмима, подносилац захтјева дужан је да приликом руковања, превоза и паковања генетички модификованих организама у пропратној документацији јасно обилежи генетички модификовани организам који је намијењен директном коришћењу за храну за животиње или за прераду; назначи да нису намијењени намјерном уношењу у животну средину/сјетву, те наведе мјесто за прибављање додатних информација.
- Субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да води базу података за период од пет година од дана извршења сваке трансакције у складу са одредбама члана 51. став (5) Закона о генетички модификованим организмима.
- Одобрава се стављање на тржиште хране за животиње из тачке 1. овог рјешења на основу достављених докумената и Мишљења Савјета за генетички модификоване организме да предметна храна за животиње одговара одредбама Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.
- Ово рјешење важи пет година од дана његовог доношења.

11. Субјекат и храна за животиње из тачке 1. овог рјешења уписују се у Регистар рјешења субјеката у пословању са храном и генетички модификоване хране за животиње Босне и Херцеговине.
12. Све промјене које настану у периоду важења овог рјешења, а које се односе на тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6. и 7. овог рјешења, субјекат у пословању са храном за животиње из тачке 1. овог рјешења обавезан је да достави Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.
13. За обнову овог рјешења потребно је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине поднијети захтјев у складу са чланом 22. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање, најкасније годину дана прије престанка важења рјешења о одобрењу.
14. Доношење овог рјешења о одобрењу не умањује општу грађанску и кривичну одговорност субјекта у пословању са храном по питању хране за животиње која је предмет овог рјешења.
15. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Подносилац захтјева "TERRACOM" d.o.o., Ненада Костића 170, 78000 Бања Лука, Босна и Херцеговина, поднио је Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније који је запримљен под бројем УП-1-50-4-37/15 од 26.11.2015. године.

Захтјев је основан.

Савјет за генетички модификоване организме је на петој сједници остварио увид и оцијенио достављене документације те је разматрао наведени захтјев у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање ("Службени гласник БиХ", бр. 78/12 и 62/15).

Подносилац захтјева је уз захтјев доставио примјерак уплатнице у износу од 30,00 КМ о уплаћеној накнади за подношење захтјева у складу са Одлуком о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14).

У складу са наведеним, Савјет за генетички модификоване организме је након разматрања једногласно усвојио Мишљење да је наведени захтјев за одобрење за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам у складу са важећим прописима Европске уније основан, те да је у складу са чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање.

Савјет за генетички модификоване организме је у Мишљењу предложио Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине доношење Рјешења о одобрењу за стављање на тржиште Босне и Херцеговине генетички модификоване хране за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрен у складу са важећим прописима Европске уније субјекту "TERRACOM" d.o.o., Ненада Костића 170, 78000 Бања Лука, Босна и Херцеговина.

Чланом 19. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, подносиоцу захтјева, ако испуњава услове, доноси рјешење о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране за животиње узимајући у обзир мишљење Савјета за генетички модификоване организме, на период од пет година које се може обновити.

Чланом 16. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је да се за издавање рјешења о одобрењу подноси захтјев у писаној форми Агенцији за безбједност хране Босне и Херцеговине.

Чланом 17а. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређено је потребна документација која се доставља уз захтјев ако је храна за животиње која садржи генетички модификовани организам одобрена у складу са важећим прописима Европске уније.

Чланом 24. Правилника о условима и поступку издавања одобрења за стављање генетички модификоване хране и хране за животиње први пут на тржиште Босне и Херцеговине и захтјевима који се односе на њихову сљедивост и означавање одређена су правила за означавање генетички модификованих организама који се користе као храна за животиње, храну за животиње која садржи или се састоји од генетички модификованих организама и храну за животиње произведену од генетички модификованих организама.

Чланом 51, 52. и 54. Закона о генетички модификованим организмима одређена је сљедивост, означавање као и руковање, превоз и паковање генетички модификованих организама као и производа који садрже или се састоје од генетички модификованих организама.

У складу са наведеним, ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Накнада за мишљење Савјета за генетички модификоване организме уплаћена је у износу од 400,00 КМ, накнада за издавање рјешења за одобрење за стављање на тржиште уплаћена је у износу од 500,00 КМ и накнада за упис у Јединствени регистар ГМО-а уплаћена је у износу од 30,00 КМ, у складу са одредбама Одлуке о висини посебне накнаде за издавање рјешења о одобрењу за стављање на тржиште генетички модификоване хране и хране за животиње ("Службени гласник БиХ", број 61/14), у корист буџета Босне и Херцеговине.

Упутство о правном лијеку

Против овог рјешења не може се изјавити жалба, већ се може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана достављања овог рјешења.

Број УП-1-50-4-37-6/15
25. јануара 2016. године

Директор
Мр sci. **Џемил Хајрић**, с. р.

ISPRAVKE**288**

Nakon izvršenog savnjivanja sa usvojenim tekstom zakona, utvrđeno je da se u Zakonu o azilu, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 11/16, od 19. februara 2016., na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku potkrala greška, te se shodno članu 144. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15) i članu 134. stav (2) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15 i 96/15), daje sljedeća

**ISPRAVKA
ZAKONA O AZILU**

U članu 13. stav (1), članu 14. stav (1) i članu 63. stav (1) umjesto oznake: "2. (1) k)", treba da stoji oznaka: "2. (1) n)".

Број 01,02-02-1-12/15
29. фебруара 2016. године

Сарајево
Секретар
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Marin Vukoja, s. r.

Секретар
Дом народа
Парламентарне скупштине БиХ
Bojan Ninković, s. r.

Nakon provedenog savnjivanja sa usvojenim tekstom zakona, utvrđeno je da se u Zakonu o azilu, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 11/16, od 19. veljače 2016. godine, na hrvatskom, bosanskom i srpskom jeziku potkrala greška, te se shodno članku 144. stavak (2) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15) i članku 134. stavak (2) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15 i 96/15), daje sljedeći

**ISPRAVAK
ZAKONA O AZILU**

U članku 13. stavak (1), članku 14. stavak (1) i članku 63. stavak (1) umjesto oznake: "2. (1) k)", treba da stoji oznaka: "2. (1) n)".

Број 01,02-02-1-12/15
29. величае 2016. године

Сарајево
Тажник
Заступничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Marin Vukoja, v. r.

Тажник
Дом народа
Парламентарне скупштине БиХ
Bojan Ninković, v. r.

Nakon izvršenog savnjivanja sa usvojenim tekstom zakona, utvrđeno je da se u Zakonu o azilu, objavljenom u "Službenom glasniku BiH", broj 11/16, od 19. februara 2016., na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku potkrala greška, te se shodno članu 144. stav (2) Poslovnika

Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15) i članu 134. stav (2) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 58/14, 88/15 i 96/15), daje sljedeća

**ISPRAVKA
ZAKONA O AZILU**

U članu 13. stav (1), članu 14. stav (1) i članu 63. stav (1) umjesto oznake: "2. (1) k)", treba da stoji oznaka: "2. (1) n)".

Број 01,02-02-1-12/15
29. фебруара 2016. године

Сарајево
Секретар
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ
Марин Вукоја, с. р.

Секретар
Дом народа
Парламентарне скупштине
БиХ
Бојан Нинковић, с. р.

289

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 42. stav (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i člana 209. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07 i 41/03), na 115. (stotinupetnaestoj) sjednici, održanoj dana 22.12.2015. godine, donijelo je sljedeći

**ZAKLJUČAK
O ISPRAVCI GREŠKE U RJEŠENJU BROJ 01-26-1-029-23-II/15 OD 09.12.2015. GODINE**

- U tekstu Rješenja broj 01-26-1-029-23-II/15 od 09.12.2015. godine, ispravlja se sljedeća greška:
  - u tački 1. dispozitiva iza riječi "namjerava steći kontrolu nad" dodaju se riječi "globalnim poslovanjem generičkim lijekovima" a riječi "privrednim subjektom" se stavljaju u odgovarajući padež.
  - u tački 2. obrazloženja Rješenja, iza riječi "kojim privredni subjekt Teva preuzima kontrolu nad" se dodaju riječi "globalnim poslovanjem generičkim lijekovima" a riječi "privrednim subjektom" se stavljaju u odgovarajući padež.
- Ovaj Zaključak je sastavni dio Rješenja broj 01-26-1-029-23-II/15 od 09.12.2015. godine.

Образложење

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 09.12.2015. godine donijelo Rješenje broj 01-26-1-029-23-II/15 od 09.12.2015. godine kojim se ocjenjuje dopuštenom koncentracija koja nastaje na relevantnom tržištu veleprodaje generičkih i zaštićenih farmaceutskih proizvoda na teritoriji Bosne i Hercegovine, između privrednih subjekata Teva Pharmaceutical Industries Ltd, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Izrael i Allergan Plc, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dublin, D17 E400, Irska.

Prilikom donošenja navedenog rješenja došlo je do greške kom prilikom su ispuštene riječi kojim se opisuju način sticanja kontrole u konkretnom slučaju.

U skladu sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 209. Zakona o upravnom postupku odlučilo kao u dispozitivu ovog Zaključka.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није допуштена жалба.

Број 01-26-1-029-27-II/15

22. децембра 2015. године

Сарајево

Предсједница

Мр. **Arijana Regoda-Dražić**, с. р.

Конкуренијско вијеће Босне и Херцеговине, на основу чланка 42. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланка 209. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07 и 41/03), на 115. (стотинупетнаестој) сједници, одржаној дана 22.12.2015. године, донијело је сљедећи

ЗАКЉУЧАК**О ИСПРАВЦИ ГРЕШКЕ У РЈЕШЕЊУ БРОЈ 01-26-1-029-23-II/15 ОД 09.12.2015. ГОДИНЕ**

1. У тексту Рјешења број 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године, исправља се сљедећа грешка:
  - у тојци 1. изреке иза ријечи "намјерава стећи контролу над" додају се ријечи "глобалним пословањем генеричким лијековима" а ријечи "господарским субјектом" се стављају у одговарајући падеж.
  - у тојци 2. образложења Рјешења, иза ријечи "којим господарски субјект Тева преузима контролу над" се додају ријечи "глобалним пословањем генеричким лијековима" а ријечи "господарским субјектом" се стављају у одговарајући падеж.
2. Овај Закључак је саставни дио Рјешења број 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године.

Образложење

Конкуренијско вијеће Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Конкуренијско вијеће) је дана 09.12.2015. године донијело Рјешење број: 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године којим се оцењује допушеном концентрација која настаје на мјеродавном тржишту veleprodaje генеричких и заштићених farmaceutskih производа на територију Босне и Херцеговине, између привредних субјеката *Teva Pharmaceutical Industries Ltd*, 5 Basel Street, Petach Tikva 4951033, Израел и *Allergan Plc*, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Dablin, D17 E400, Ирска.

Приликом доношења наведеног рјешења дошло је до грешке ком приликом су испуштене ријечи којим се описује начин стјецанја контроле у конкретном случају.

Сукладно наведеном, Конкуренијско вијеће је сукладно чланку 209. Закона о управном поступку одлучило као у изреци овог Закључка.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није допуштен прзив.

Број 01-26-1-029-27-II/15

22. просинца 2015. године

Сарајево

Предсједница

Мр. **Arijana Regoda-Dražić**, в. р.

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 42. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и члана 209. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07 и 41/03), на 115. (стотинупетнаестој) сједници, одржаној дана 22.12.2015. године, донијело је сљедећи

ЗАКЉУЧАК**О ИСПРАВЦИ ГРЕШКЕ У РЈЕШЕЊУ БРОЈ 01-26-1-029-23-II/15 ОД 09.12.2015. ГОДИНЕ**

1. У тексту Рјешења број 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године, исправља се сљедећа грешка:
  - у тачки 1. диспозитива иза ријечи "намјерава стећи контролу над" додају се ријечи "глобалним пословањем генеричким лијековима" а ријечи "привредним субјектом" се стављају у одговарајући падеж.
  - у тачки 2. образложења Рјешења, иза ријечи "којим привредни субјект Тева преузима контролу над" се додају ријечи "глобалним пословањем генеричким лијековима" а ријечи "привредним субјектом" се стављају у одговарајући падеж.
2. Овај Закључак је саставни дио Рјешења број: 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је дана 09.12.2015. године донио Рјешење број 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године којим се оцењује допушеном концентрација која настаје на релевантном тржишту veleprodaje генеричких и заштићених farmaceutskih производа на територији Босне и Херцеговине, између привредних субјеката *Teva Pharmaceutical Industries Ltd*, 5 Basel street, Petach Tikva 4951033, Израел и *Allergan Plc*, Clonshaugh Business and Tehnology Park, Coolock, Даблин, Д17 Е400, Ирска.

Приликом доношења наведеног рјешења дошло је до грешке ком приликом су испуштене ријечи којим се описује начин стицања контроле у конкретном случају.

У складу са наведеним, Конкуренијско вијеће је у складу са чланом 209. Закона о управном поступку одлучило као у диспозитиву овог Закључка.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није допуштена жалба.

Број 01-26-1-029-27-II/15

22. децембра 2015. године

Сарајево

Предсједница

Мр **Аријана Регода-Дражић**, с. р.

SADRŽAJ

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 278 Zakon o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 1
Zakon o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 1
Zakon o izmjeni Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (srpski jezik) 1

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 279 Rješenje broj 01-26-1-029-23-II/15 (bosanski jezik) 2
Rješenje broj 01-26-1-029-23-II/15 (hrvatski jezik) 5
Рјешење број 01-26-1-029-23-II/15 (srpski jezik) 8
280 Rješenje broj 05-26-1-039-32-II/15 (bosanski jezik) 12
Rješenje broj 05-26-1-039-32-II/15 (hrvatski jezik) 17
Рјешење број 05-26-1-039-32-II/15 (srpski jezik) 22
281 Zaključak broj 05-26-1-004-5-II/16 (bosanski jezik) 27
Zaključak broj 05-26-1-004-5-II/16 (hrvatski jezik) 30
Закључак број 05-26-1-004-5-II/16 (srpski jezik) 32

**URED ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 282 Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu vođenja jedinstvene liste odobrenih objekata koji rukuju proizvodima životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi (bosanski jezik) 35
Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu vođenja jedinstvene liste odobrenih objekata koji rukuju proizvodima životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (hrvatski jezik) 36
Правилник о измјенама Правилника о начину вођења јединствене листе одобрених објеката који рукују производима животињског поријекла намијењених исхрани људи (srpski jezik) 37

**AGENCIJA ZA SIGURNOST HRANE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 283 Rješenje broj UP-1-50-4-3-8/16 (bosanski jezik) 38
Rješenje broj UP-1-50-4-3-8/16 (hrvatski jezik) 40
Рјешење број УП-1-50-4-3-8/16 (srpski jezik) 42
284 Rješenje broj UP-1-50-4-32-8-1/15 (bosanski jezik) 44
Rješenje broj UP-1-50-4-32-8-1/15 (hrvatski jezik) 45
Рјешење број УП-1-50-4-32-8-1/15 (srpski jezik) 47
285 Rješenje broj UP-1-50-4-34-5-1/15 (bosanski jezik) 49
Rješenje broj UP-1-50-4-34-5-1/15 (hrvatski jezik) 51
Рјешење број УП-1-50-4-34-5-1/15 (srpski jezik) 53
286 Rješenje broj UP-1-50-4-35-6-1/15 (bosanski jezik) 55
Rješenje broj UP-1-50-4-35-6-1/15 (hrvatski jezik) 56
Рјешење број УП-1-50-4-35-6-1/15 (srpski jezik) 58
287 Rješenje broj UP-1-50-4-37-6/15 (bosanski jezik) 60
Rješenje broj UP-1-50-4-37-6/15 (hrvatski jezik) 62
Рјешење број УП-1-50-4-37-6/15 (srpski jezik) 64

ISPRAVKE

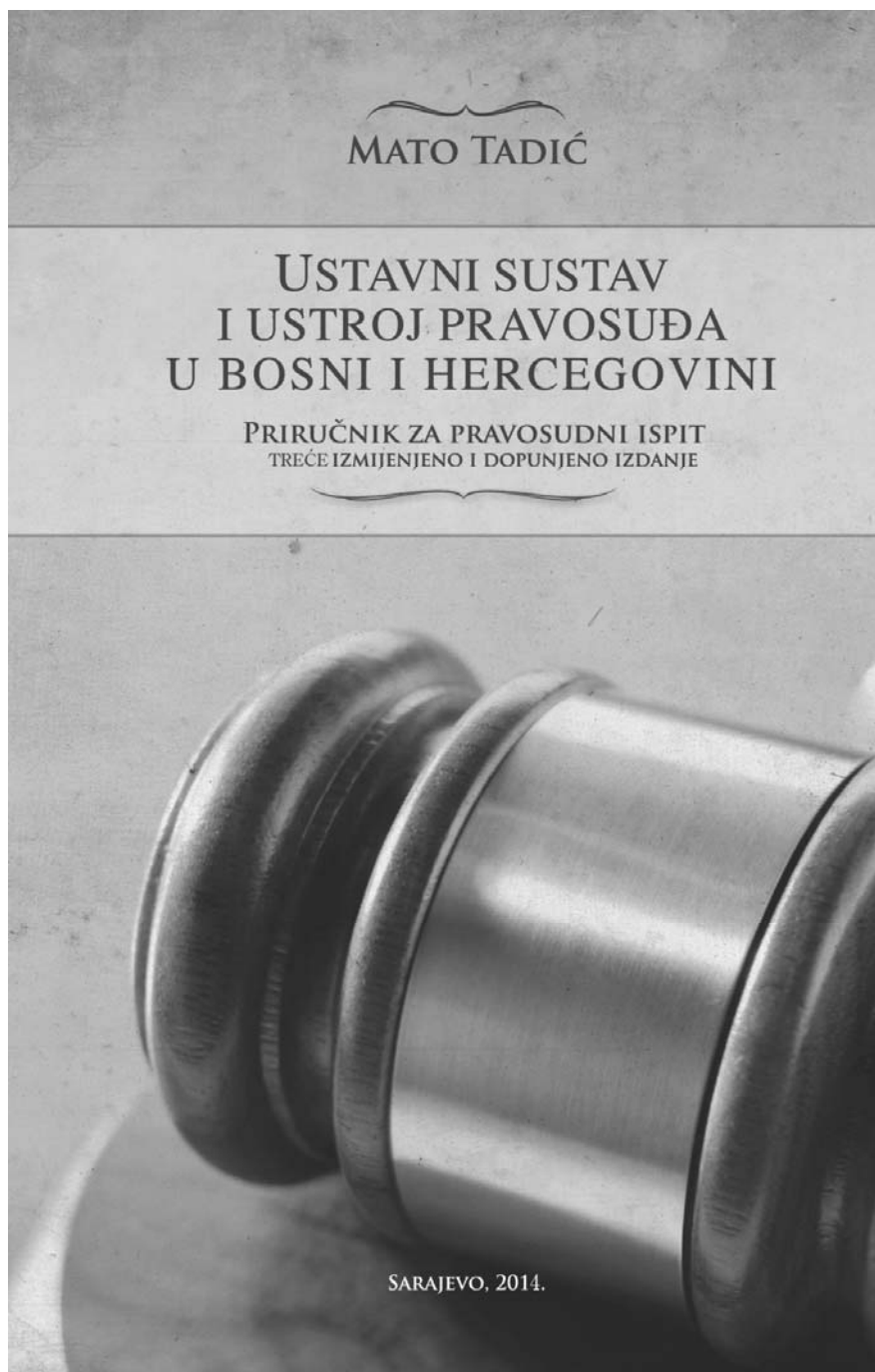
- 288 Ispravka Zakona o azilu (bosanski jezik) 66
Ispravak Zakona o azilu (hrvatski jezik) 66
Исправка Закона о азилу (srpski jezik) 66
289 Zaključak o ispravci greške u Rješenju broj 01-26-1-029-23-II/15 od 09.12.2015. godine (bosanski jezik) 66
Zaključak o ispravci greške u Rješenju broj 01-26-1-029-23-II/15 od 09.12.2015. godine (hrvatski jezik) 67
Закључак о исправци грешке у Рјешењу број 01-26-1-029-23-II/15 од 09.12.2015. године (srpski jezik) 67

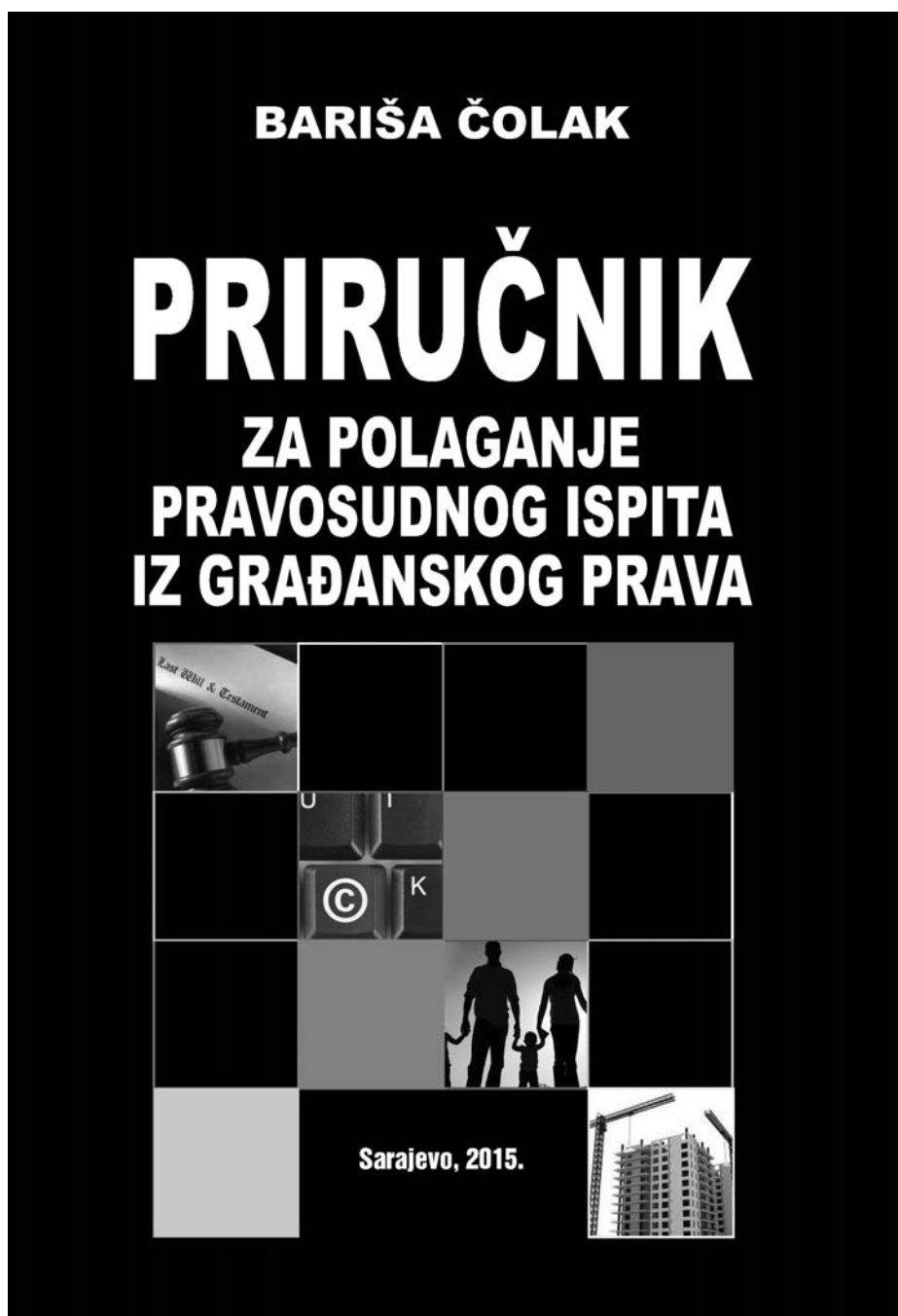

Mato TADIĆ

PRIVREDNO PRAVO
PREMA PROGRAMU PRAVOSUDNOG ISPITA

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretar Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Bojan Ninković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Štampa: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za štampariju: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za I polugodište 2016. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM